

Príručka na štatistické spracovanie verejno-súkromných partnerstiev (PPP)

September 2016

Kontext a podmienky používania tejto publikácie

Na vypracovaní tejto publikácie o štatistickom spracovaní verejno-súkromných partnerstiev (PPP) sa podieľali Eurostat a Európske odborné centrum pre verejno-súkromné partnerstvá.¹

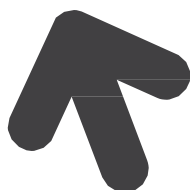
Eurostat je štatistický úrad Európskej komisie a štatistický orgán v Európskej únii (EÚ). Viac informácií o Eurostate nájdete na ec.europa.eu/eurostat.

Európske odborné centrum pre verejno-súkromné partnerstvá (EPEC) je súčasťou poradenských služieb Európskej investičnej banky (EIB). Je to iniciatíva, do ktorej je zapojená Európska komisia, členské štáty EÚ, kandidátske krajiny a niektoré ďalšie štáty. Viac informácií o EPEC a členstve v ňom nájdete na www.eib.org/epec.

Zistenia, analýza, výklady a závery uvedené v tejto publikácii nemusia byť nevyhnutne v súlade s názormi alebo politikami EIB alebo EPEC. Ani EPEC ani EIB nepreberá žiadnu zodpovednosť týkajúcu sa presnosti informácií uvedených v tejto publikácii, ani žiadnu zodpovednosť za akékoľvek následky vyplývajúce z používania tejto publikácie. Spoliehanie sa na informácie uvedené v tejto publikácii je teda na výlučné riziko používateľa.

Eurostat a EPEC oprávňujú používateľov tejto publikácie na prístup k jej obsahu, sťahovanie, zobrazovanie, kopírovanie a tlač jej obsahu za nasledujúcich podmienok: (i) ak používateľ použije obsah tejto publikácie, mal by uviesť zdroj materiálu a (ii) za žiadnych okolností sa táto publikácia alebo jej obsah nesmie použiť na komerčné účely.

¹ Ďalšie informácie získate od pracovníkov Eurostatu (Luca.Ascoli@ec.europa.eu, Lourdes.PRADO-URENA@ec.europa.eu alebo ESTAT-D1-SECRETARIAT@ec.europa.eu), alebo od pracovníkov EPEC (epec@eib.org).

Predslov

Takmer pred dvoma rokmi uviedla Európska komisia a skupina Európskej investičnej banky Investičný plán pre Európu (IPE) na podporu hospodárskej obnovy stimulovaním ďalších investícií do reálnej ekonomiky. IPE sa netýka len investícií s využitím verejných zdrojov, jeho cieľom je tiež zapojiť súkromný kapitál a odborné znalosti.

Preto sa očakáva, že verejno-súkromné partnerstvá (PPP) budú zohrávať dôležitú úlohu pri opätovnom oživení investícií Európy do infraštruktúry. Skúsenosti ukazujú, že pri správnom používaní dokážu tieto štruktúry podporiť ten najlepší pomer medzi kvalitou a cenou u verejných investícií a služieb. Európska komisia a EIB podporujú rozvoj PPP už roky. Napríklad EIB je najväčším poskytovateľom pôžičiek pre PPP v Európe a v rámci nej pôsobí Európske odborné centrum pre verejno-súkromné partnerstvá (EPEC), jedna z jej poradenských služieb, ktoré bolo vytvorené v roku 2008, aby pomáhalo verejnému sektoru pri realizácii stopercentných PPP.

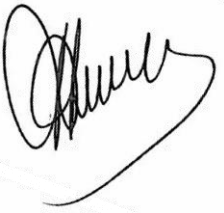
PPP sú zložité usporiadania. Vyžadujú si inštitucionálne a právne rámce, ktoré sú prehľadné a nápomocné pri ich realizácii, ako aj kvalitnú prípravu projektov

zo strany štátnych orgánov s priradením primeraných zdrojov. PPP sa musia okrem iného realizovať jednoznačne na základe najlepšej hodnoty za vynaložené finančné prostriedky, vhodného rozdelenia rizík a prevádzkovej efektívnosti, s osobitným dôrazom na dostupnosť a dlhodobú fiškálnu zodpovednosť. Na realizáciu rozsiahlych verejných investícií prostredníctvom PPP sa musí prekonať množstvo zložitých problémov.

„Pravidlá Eurostatu“ pre štatistické spracovanie PPP niekedy môžu pôsobiť ako jedna z prekážok pri realizácii PPP a preto boli predmetom množstva diskusií. Niektoré zainteresované strany argumentujú, že tieto pravidlá sťažujú pochopenie, akým spôsobom PPP ovplyvňujú súvahu členských štátov EÚ a ako vplývajú na fiškálne kritériá stanovené v Maastrichtskej zmluve.

Hoci vystríhame pred prílišným zameraním sa na „podsúvahové“ spracovanie PPP, treba sa venovať výzvam zainteresovaných strán týkajúcim sa prehľadnosti pravidiel, pochybností o ich výklade a frekvencie ich zmien. Eurostat reagoval tým, že v poslednom období zmobilizoval značné zdroje, ktoré sa zaoberajú témou PPP, a Eurostat a EPEC v minulých deviatich mesiacoch spolupracovali na vytvorení prehľadného návodu pre oblasť štatistického spracovania PPP.

V mene Európskej komisie a EIB Vám dnes s potešením predstavujeme túto príručku ako konkrétne riešenie na základe IPE. Sme presvedčení, že pomôže členským štátom a zainteresovaným stranám PPP vo všeobecnosti lepšie pochopiť vplyv PPP na súvahy verejnej správy a bude nápomocná štátnym orgánom pri prijímaní informovaných rozhodnutí pri používaní usporiadaní PPP. Čo je možno ešte dôležitejšie, mala by im umožniť väčšiu istotu pri plánovaní tak, aby sa realizovalo viac investícií so zapojením súkromného sektora a s využitím možností, ktoré ponúkajú riadne PPP.

Marianne Thyssen

Komisárka zodpovedná za zamestnanosť,
sociálne záležitosti, zručnosti a pracovnú
mobilitu, Európska komisia

Jan Vapaavuori

Viceprezident zodpovedný
za poradenské služby,
Európska investičná banka

Obsah

6	Hlavné pojmy použité v príručke
8	Úvod
14	Kapitola 1 – Pozadie pravidiel
18	Kapitola 2 – Vlastnosti PPP
28	Kapitola 3 – Zmluva o PPP
30	Téma 1 – Lokalita projektu
32	Téma 2 – Projektovanie a výstavba aktíva
38	Téma 3 – Prevádzka a údržba aktíva
44	Téma 4 – Platobný mechanizmus
64	Téma 5 – Ďalšie platobné dojednania
72	Téma 6 – Prípady kompenzácie, úľavy a vyššej moci
80	Téma 7 – Zmeny zmluvy o PPP
84	Téma 8 – Zmeny zákonov
86	Téma 9 – Poistenie
92	Téma 10 – Záruky a odškodnenia
96	Téma 11 – Predčasné ukončenie zmluvy o PPP
102	Téma 12 – Kompenzácia pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP
114	Téma 13 – Zánik zmluvy o PPP
118	Téma 14 – Finančné dojednania
130	Téma 15 – Vplyv verejnej správy
136	Téma 16 – Rôzne ustanovenia
138	Kapitola 4 – Závery z posúdenia štatistického spracovania
142	Príloha: Tabuľka typických ustanovení zmluvy o PPP, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie

Hlavné pojmy použité v príručke

Orgán	Štátny orgán, ktorý uzatvára zmluvu o PPP za seba a/alebo v mene iných štátnych orgánov
Fáza výstavby	Doba, počas ktorej je aktívum vo výstavbe
ESA 2010	Európsky systém účtov platný k dátumu príručky ²
Finančná uzávierka	Dátum, kedy sa finančné dohody pre transakciu PPP stávajú nepodmienenými a je k dispozícii financovanie
Verejná správa	Sektor verejnej správy podľa definície v pravidlách ³
Príručka	Táto príručka
MGDD 2016	Najnovšia verzia Príručky Eurostatu o deficite a dlhu verejnej správy – Implementácia ESA 2010, publikované v marci 2016, a doplnkové Vysvetľujúce poznámky k štatistickému spracovaniu zmlúv o PPP ⁴
Prevádzkové platby	Bežné platby realizované vo fáze prevádzky zo strany orgánu v prospech partnera, ktoré sú naviazané na dostupnosť aktíva a/alebo dopyt po aktíve a/alebo po súvisiacich službách

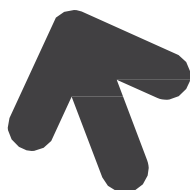
2 Nariadenie Rady (ES) 549/13 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii (Ú. v. L 174/1, 26.06.2013, s.1). ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-02-13-269

3 Pozri ESA 2010, odseky 2.111 až 2.112 a 20.05 až 20.06.

4 Pozri ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-001 a ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/7204121/Clarification-note-Statistical-treatment-of-PPP-contracts-accompanying-2016-MGDD.pdf/ed12cf33-f8eb-4e7e-aa58-29a5fbc3f978

Fáza prevádzky	Doba, počas ktorej partner vykonáva na aktíve údržbu alebo počas ktorej partner na aktíve vykonáva údržbu a prevádzkuje ho
PPP	Verejno-súkromné partnerstvo
Zmluva o PPP	Zmluva o projektovaní, výstavbe, prevádzke/údržbe a financovaní aktíva v rámci PPP
Partner	Subjekt, ktorý uzatvára zmluvu o PPP s orgánom
Pravidlá	Pravidlá používané Eurostatom na posudzovanie štatistického spracovania dojednaní o PPP
SPV	Účelovo vytvorený subjekt
Štatistické spracovanie	Zaznamenanie PPP v súvahe alebo podsúvahe príslušnej verejnej správy podľa ESA 2010
Témy	Hlavné vlastnosti typickej zmluvy o PPP uvedené v 3. kapitole príručky

Úvod

Zaznamenávanie verejno-súkromných partnerstiev (PPP) v súvahe alebo podsúvahe verejnej správy podľa Európskeho systému účtov (bežne označované ako „štatistické spracovanie PPP“) je oblasť, ktorá v niekoľkých predchádzajúcich rokoch priťahovala zvýšenú pozornosť.

Mnohé zúčastnené strany z verejného a súkromného sektora volajú v poslednej dobe po väčšej prehľadnosti pravidiel, ktoré používa Eurostat na posúdenie štatistického spracovania dojednaní o PPP (pravidlá). Ich obavy sa vo veľkej miere týkajú vnímanej zložitosti pravidiel a problémov pri pochopení ich aplikácie na konkrétne projekty. Tieto obavy vznikli najmä potom, ako sa počas rokov na európskom trhu PPP objavovali nové ustanovenia a štruktúry, a Eurostat bol vyzvaný k aktualizácii pravidiel a spresneniu ich výkladu. Rozhodnutie verejného sektora obstarávať projekty ako PPP je často ovplyvnené očakávaniami týkajúcimi sa ich štatistického spracovania (t.j. aký budú mať tieto projekty vplyv na čísla verejného dlhu a deficitu). Preto neistota týkajúca sa spôsobu posúdenia štatistického spracovania PPP môže vytvárať ťažkosti a oneskorenia v rôznych etapách plánovania, prípravy a realizácie projektu.

Ako odpoveď na obavy zainteresovaných strán PPP a s prianím zavedenia prehľadnosti Eurostat a EPEC spoločne vypracovali túto príručku (príručka).

Cieľ príručky

Príručka je určená hlavne pre zainteresované strany PPP verejného sektora, najmä pre profesionálov v oblasti PPP (t.j. orgány zodpovedné za politiku PPP, rozhodovanie a prípravu a obstarávanie projektov PPP). Má im pomôcť porozumieť, ako sa majú používať pravidlá pre PPP. Vysvetľuje, akým spôsobom sú vlastnosti typických ustanovení zmluvy o PPP (t.j. tých, ktoré odrážajú všeobecnú trhovú prax v jurisdikcii štátov EÚ) dôležité pre použitie pravidiel a teda, či ovplyvňujú štatistické

spracovanie PPP ako súvahové alebo podsúvahové.

Na rozdiel od existujúcich publikácií Eurostatu, ktoré sa na štatistické spracovanie PPP dívajú cez „štatistický objektív“, príručka sa naň díva cez „objektív PPP“. Preto sa predpokladá, že bude mať pre profesionálov v oblasti PPP niekoľko prínosov:

- Použiteľnosť: príručka je usporiadaná podľa štruktúry typickej zmluvy o PPP, ktorú profesionáli v oblasti PPP poznajú;
- Komplexnosť: príručka vysvetľuje použitie pravidiel na komplexný súbor ustanovení zmluvy o PPP spoločne dodržiavaných na celom trhu EÚ;
- Zrozumiteľnosť: príručka bola pripravená tak, aby bola čo najurčitejšia a čo najjednoduchšia; a
- Stabilita: keďže bolo vynaložené značné úsilie, aby táto príručka čo najkomplexnejšie pokrývala ustanovenia zmluvy o PPP na celom trhu PPP v EÚ, v najbližšej budúcnosti sa nepredpokladá ďalšia podstatná revízia pravidiel, pokiaľ to nebude nevyhnutné z dôvodu nových postupov, ktoré by sa na trhu mohli objaviť.

Spôsob vypracovania príručky

Proces vypracovania príručky riadil EPEC. Realizovali sa dva hlavné kroky:

- Inventarizácia ustanovení v zmluvách o PPP v celej EÚ: Zmluvy o PPP sa v rôznych krajinách EÚ od seba významne odlišujú, preto sa v prvom kroku zisťovali rôzne prístupy využívané v EÚ na riešenie hlavných zmluvných aspektov PPP (vrátane záležitostí na základe príslušných zákonov). Túto časť práce viedol EPEC s podporou medzinárodnej právnickej firmy Allen & Overy LLP, ktorá má rozsiahle skúsenosti v oblasti PPP z celej EÚ;⁵ a
- Použitie pravidiel na typické ustanovenia zmluvy o PPP: v druhom kroku EPEC požiadal Eurostat o vysvetlenie, ako by sa dali pravidlá aplikovať na ustanovenia zmluvy o PPP považovanej za zástupcu bežnej praxe v EÚ.

⁵ EPEC a Eurostat ďakujú firme Allen & Overy za jej príspevok k vypracovaniu príručky.

Štruktúra príručky a ako ju používať

Základnú štruktúru príručky tvoria štyri kapitoly:

- Kapitola 1 vysvetľuje používateľom pozadie potrebné na pochopenie štatistického spracovania PPP. Uvádza celkový prehľad vývoja pravidiel a ich hlavné princípy. Zároveň vysvetľuje etapy, v ktorých by sa malo posudzovať štatistické spracovanie PPP;
- Kapitola 2 vysvetľuje všeobecné vlastnosti PPP, ktoré podľa Eurostatu odlišujú PPP od iných typov dlhodobých usporiadaní využívaných verejnými orgánmi na budovanie verejnej infraštruktúry. Ak je projekt typom PPP podľa definície Eurostatu, platia pravidlá (tak, ako sú vysvetlené v ďalších kapitolách príručky). Ak projekt nie je typom PPP podľa definície Eurostatu, pravidlá neplatia a štatistické spracovanie projektu bude určené na základe samostatných pravidiel Eurostatu, ktoré nespádajú do rozsahu príručky;
- Kapitola 3, jadro príručky, rozoberá aplikáciu pravidiel na konkrétne vlastnosti PPP. Podrobne rieši 16 typických tém zmlúv o PPP (témy). Kapitola 3 sumarizuje typické prístupy používané v zmluvách o PPP v EÚ a zaoberá sa hlavnými otázkami v rámci každej témy, pričom obsahuje aj názor Eurostatu na to, či tieto prístupy ovplyvňujú štatistické spracovanie alebo nie. Kvôli prehľadnosti sú komentáre Eurostatu zobrazené *farebne a kurzívou*. Ak daný prístup neovplyvňuje štatistické spracovanie (čo znamená, že ukazuje na PPP v súvahe verejnej správy), kapitola 3 udáva, či je dôležitosť veci VEĽMI VYSOKÁ, VYSOKÁ alebo MIERNA, alebo či samotná táto záležitosť postačuje na zaznamenanie projektu V SÚVAHE za verejnú správu; a
- Kapitola 4 vysvetľuje metodiku, ktorú Eurostat používa v praxi na dosiahnutie záveru o štatistickom spracovaní PPP, pokiaľ zistil jednu alebo viac oblastí, ktoré ovplyvňujú štatistické spracovanie. Táto kapitola pomôže používateľom porozumieť, či jedna oblasť (alebo kombinácia oblastí) zistených v kapitole 3 môže viesť Eurostat k rozhodnutiu o súvahovom alebo podsúvahovom spracovaní vo vzťahu k verejnej správe.

Rozsah a obmedzenia príručky

Pri používaní príručky treba mať na pamäti nasledujúce body:

- Príručka vychádza z pravidiel stanovených v Európskom systéme účtov platnom k dátumu príručky (ESA 2010) a z najnovšej verzie *Príručky*

o deficite a dlhu verejnej správy – Implementácia ESA 2010, publikované v marci 2016, s doplnkovými Vysvetľujúcimi poznámkami k štatistickému spracovaniu zmlúv o PPP (MGDD 2016). Hoci, ako bolo spomenuté vyššie, v najbližšej budúcnosti sa nechystá žiadna podstatná revízia pravidiel, pri používaní príručky je dôležité zaistiť, aby boli v platnosti ESA 2010 a MGDD 2016;

- Eurostat príručku schválil v plnom rozsahu. Preto táto predstavuje oficiálne pokyny Eurostatu a platí pre zmluvy o PPP, ktoré dosiahli finančnú uzávierku po dátume jej zverejnenia. Podľa Eurostatu táto príručka dopĺňa, vykladá a objasňuje jeho existujúce publikácie a zverejnené stanoviská (najmä MGDD 2016). Hoci je táto príručka v súlade s MGDD 2016, v nepravdepodobnom prípade, že by názor vyjadrený v príručke boli vnímaný ako rozpor s MGDD 2016, prednosť má názor vyjadrený v príručke, pretože odráža najnovšie uvažovanie Eurostatu;
- Príručka sa zaoberá len partnerstvami PPP (podľa definície Eurostatu, pozri kapitolu 2) a preto nezahŕňa „koncesie“ (podľa definície Eurostatu, pozri kapitolu 2) a „inštitucionalizované PPP“.⁶ Je dôležité zdôrazniť, že štatistické spracovanie koncesí sa posudzuje na základe samostatných pravidiel, odlišných od pravidiel platných pre PPP (pozri kapitolu 2). Ak a keď to bude vhodné, Eurostat a EPEC zvážia ďalšiu spoluprácu na účely vypracovania podobnej príručky o štatistickom spracovaní koncesí;
- Príručka sa nezaobrá „zmluvami o energetickom výkone“, ani v prípadoch, kedy majú takéto zmluvy niektoré vlastnosti PPP;⁷
- Ako bolo uvedené vyššie, príručka vychádza z ustanovení zmlúv o PPP spoločne používaných na vnútroštátnych trhoch PPP v rámci EÚ. Hoci bolo vynaložené značné úsilie na dosiahnutie čo najväčšej komplexnosti príručky, je možné, že v nej nie sú zahrnuté všetky možné ustanovenia zmlúv o PPP, ktoré môžu mať vplyv na štatistické spracovanie, alebo všetky ustanovenia, ktoré by sa mohli objaviť na európskom trhu s PPP v budúcnosti. Skutočnosť, že konkrétna zmluva o PPP alebo projekt obsahuje vlastnosti a/alebo ustanovenia, ktoré táto príručka nezahŕňa, neznamená, že tieto vlastnosti alebo ustanovenia by nemali byť brané do úvahy pri posudzovaní štatistického spracovania;

6 Popis inštitucionalizovaných PPP sa nachádza v nasledujúcom oznámení Európskej komisie: [eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0412\(02\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XC0412(02)&from=EN)

7 Mnohé vlastnosti zmlúv o energetickom výkone (napr. odmena na základe úspor) sa líšia od typických PPP. Pravidlá Eurostatu pre zmluvy o energetickom výkone nájdete na: ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/6934993/EUROSTAT-Guidance-Note-on-Energy-Performance-Contracts-August-2015.pdf/dc5255f7-a5b8-42e5-bc5d-887dbf9434c9

- Aby mohla táto príručka spĺňať zamýšľaný účel, je podrobná a odráža úroveň zložitosti typickú pre transakcie PPP. Preto sa predpokladá, že používatelia príručky majú dobrú pracovnú znalosť štruktúry a základných pojmov transakcií PPP;
- Pri používaní príručky a výklade, ako sa použije pre konkrétny projekt, musia používatelia zvážiť komerčný dopad typických popísaných ustanovení zmluvy o PPP a zásad uvedených v komentári Eurostatu. Je dôležité mať na pamäti, že pravidlá ovplyvňuje ekonomická podstata a účinok ustanovení, ktoré upravujú transakcie PPP. Nech už je príručka akokoľvek podrobná a účelná, štruktúra a zmluvy PPP sa od seba navzájom značne odlišujú a je dôležité zvážiť štatistické spracovanie každej transakcie PPP od prípadu k prípadu, s uvážením všetkých aspektov transakcie ako celku (vrátane všetkých ustanovení vo všetkých dokumentoch súvisiacich s transakciou). Forma ustanovení v jednotlivých projektoch sa môže líšiť od ustanovení popísaných v príručke. Rôzne projekty používajú rôznu terminológiu a mechanizmy návrhu, zahŕňajú ustanovenia v rôznych dokumentoch transakcie a môžu byť ovplyvnené skôr ustanoveniami, ktoré sú obsiahnuté v príslušných zákonoch, než v samotnej zmluve o PPP;
- Štatistické spracovanie PPP zahŕňa posúdenie množstva vlastností transakcie, ktoré sú často od seba navzájom závislé. Preto je potrebné, aby používatelia vzali príručku do úvahy ako celok a nemali by pracovať oddelene s jej jednotlivými časťami;
- Cieľom tejto príručky je pomôcť pri indikatívnom štatistickom spracovaní PPP. Ako pri všetkých štatistických záležitostiach týkajúcich sa verejnej správy, konečné rozhodnutia o štatistickom spracovaní PPP prijímajú vnútroštátne štatistické orgány a s konečnou platnosťou Eurostat. Včasná konzultácia s vnútroštátnymi štatistickými orgánmi sa odporúča vtedy, keď je pravdepodobné, že štatistické spracovanie projektu bude určujúcim faktorom v rozhodnutí verejného sektora obstaráť alebo uzavrieť zmluvu o PPP, alebo keď sa vyžaduje istota v oblasti štatistického spracovania. Je to obzvlášť dôležité, ak projekt obsahuje nové ustanovenia alebo štruktúry, pre ktoré neexistuje žiadny konkrétny návod Eurostatu;
- Ak existujú pochybnosti o tom, či alebo ako sa pravidlá alebo príručka uplatnia na konkrétnu zmluvu, vnútroštátne štatistické orgány členských štátov EÚ majú možnosť požiadať o posúdenie Eurostat. Takéto žiadosti je možné podať pre zmluvy, ktoré už boli podpísané, alebo pre zmluvy, ktoré sú v štádiu prípravy. Treba však poznamenať, že Eurostat vydáva stanoviská len k projektom, ktoré už majú stanovenú štruktúru. Nevydáva pokyny k hypotetickým prípadom alebo k rôznym variantom

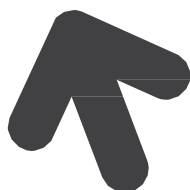
rovnakého projektu, ani neposkytuje rady o tom, ako štruktúrovať projekty, aby sa dosiahol konkrétny záver o ich štatistickom spracovaní; ⁸

- Príručka sa nezaobrá otázkami „najlepšej hodnoty za vynaložené finančné prostriedky“ a „financovateľnosti bankami“, ktoré pri PPP vznikajú. Nesmie sa vykladať ako poskytnutie schválenia alebo rady ohľadom najlepšej hodnoty za vynaložené finančné prostriedky a financovateľnosti bankami pre ustanovenia zmluvy o PPP, ktoré opisuje. Podobne sa nesmie vykladať ako poskytnutie schválenia alebo rady ohľadom implikácií najlepšej hodnoty za vynaložené finančné prostriedky a financovateľnosti bankami pri používaní, štruktúrovaní alebo zmenách a doplneniach akýchkoľvek ustanovení zmluvy o PPP na účely dosiahnutia podsúvahového spracovania v oblasti verejnej správy; a
- Komentáre o štatistickom spracovaní vyjadrené v príručke sú výlučne názorom Eurostatu⁹ a neodrážajú názory EPEC ani názory alebo záujmy EIB ako poskytovateľa úverov pre projekty PPP.

---

8 Pokyny pre ex ante poradenstvo Eurostatu k metodickým otázkam sú k dispozícii na: ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2046549/Ex-ante-advice-final-2013-01-18.pdf/483cc8b1-d384-416f-b7ed-7a788f246517

9 Vyjadrujeme poďakovanie Lucovi Ascolimu a Lourdes Prado-Ureña z Eurostatu za ich príspevok k vypracovaniu príručky.

Kapitola 1 – Pozadie pravidiel

Prehľad

Táto kapitola vysvetľuje používateľom pozadie potrebné na pochopenie štatistického spracovania PPP. Uvádza celkový prehľad vývoja pravidiel a ich hlavné princípy. Zároveň vysvetľuje etapy, v ktorých by sa malo posudzovať štatistické spracovanie PPP.

Vývoj pravidiel

Od roku 1994 je v EÚ v platnosti „Postup pri nadmernom schodku“ definovaný v Maastrichtskej zmluve (článok 104). Európska komisia (prostredníctvom Eurostatu) sa usiluje zabezpečiť riadne používanie Európskeho systému účtov, aby dokázala zbierať spoľahlivé a porovnateľné štatistické údaje o dlhu a schodku členských štátov. Od septembra 2014 je referenčným rámcom pre tieto údaje ESA 2010. Jeho používanie je pre všetky štáty EÚ právne záväzné.

ESA 2010 má za cieľ vytvárať ekonomické štatistiky a snaží sa zaznamenať ekonomickú podstatu transakcií (skôr než ich právnu formu). ESA 2010 obsahuje pravidlá pre štatistické spracovanie PPP,¹⁰ ktoré okrem iného odrážajú prácu Eurostatu na tomto predmete od roku 2004, tak, ako je vysvetlené v ďalšom.

Pravidlá Eurostatu o PPP boli prvýkrát zverejnené vo februári 2004 v *Novom rozhodnutí Eurostatu o schodku a dlhu – Spracovanie verejno-súkromných partnerstiev*.¹¹ Toto rozhodnutie sa týkalo štatistického spracovania zmlúv o dlhodobých partnerstvách, v ktorých je verejná správa hlavným kupujúcim služieb, ktoré poskytuje partner. Stanovilo hlavné zásady štatistického spracovania PPP a ich zaznamenávania

10 Pozri ESA 2010 odseky 20.276 až 20.290, strany 453-456.

11 Rozhodnutie Eurostatu z 11. februára 2004 je k dispozícii na adrese: ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041337/Treatment+of+PPPs.pdf/af9e90e2-bf50-4c77-a1a0-e042a617c04e

v údajoch o schodku a dlhu verejnej správy. Toto rozhodnutie viedlo k popisnejšiemu návodu vo forme kapitoly v *Príručke o deficite a dlhu verejnej správy*. Aktuálna verzia tejto Príručky MGDD 2016 je zosúladená s ESA 2010 a predstavuje jeho neoddeliteľný doplnok. Pravidlá sú teda zostavené na báze ESA 2010 a MGDD 2016 ako aj oficiálnych stanovísk vydaných Eurostatom ku konkrétnym prípadom PPP.

Je dôležité zdôrazniť, že ESA 2010 vyžaduje, aby národné účty využívali „binárny“ systém výkazov. Podobne, aktívum PPP sa má zaznamenať buď ako celé aktívum verejnej správy alebo aktívum, ktoré nepatrí pod verejnú správu (t.j. jeho ekonomické vlastníctvo sa nesmie rozdeliť medzi verejnú správu a partnera).¹² Výsledkom je, že ak sa aktívum PPP nachádza v súvahe verejnej správy, musí sa zaznamenať celá hodnota aktíva projektu (a súvisiacich pasív).

Fiškálne riziká v PPP

Hoci štatistické spracovanie PPP môže predstavovať dôležitý faktor v procese rozhodovania, či zvoliť usporiadanie PPP, alebo obstaráť alebo podpísať zmluvu o PPP, treba mať na pamäti dva dôležité body:

- Zistilo sa, že nadmerná snaha o zaznamenanie mimo súvahy verejnej správy môže nepriaznivo ovplyvniť riadnu prípravu projektu a najlepšiu hodnotu za vynaložené finančné prostriedky a môže nútiť verejné orgány, aby využívali PPP tam, kde to nie je vhodné; a
- PPP môže vytvoriť „ilúziu cenovej prístupnosti“ (hlavne z dôvodu odloženia a rozloženia platieb verejného sektora v čase), čo má tendencie ešte sa zhoršiť, keď sa zistí, že projekt je podsúvahový. Fiškálne záväzky, ktoré vyplývajú z PPP, môžu mať škodlivý vplyv na fiškálnu udržateľnosť príslušnej krajiny, preto by sa mali primerane riadiť (napr. prostredníctvom uznania podmienených finančných záväzkov verejnej správy, limitov objemov investície PPP).

¹² Komponenty projektu, ktoré partner v rámci PPP poskytne, ale nevykonáva na nich údržbu/neprevádzkuje ich, Eurostat nepovažuje za súčasť aktíva PPP. Štatistické spracovanie takýchto komponentov si vyžaduje samostatnú analýzu. Príkladom môže byť projekt úprav nemocnice, kde zmluva o PPP vyžaduje, aby partner vystaval prídavné prístupové cesty, ale neukladá partnerovi zodpovednosť za údržbu alebo prevádzku týchto prístupových ciest po ich dokončení.

Základné princípy posúdenia štatistického spracovania PPP

Účelom pravidiel je zaradiť PPP do súvahy ekonomického vlastníka aktíva, čo je strana, ktorá znáša väčšinu rizík a má právo na väčšinu odmien¹³ súvisiacich s aktívom. Ak je posúdenie rizík a odmien nejasné, pravidlá uvádzajú, že je vhodné posúdiť štatistické spracovanie zistením, ktorá strana zmluvy o PPP má „kontrolu“ nad aktívom, najmä kontrolu jej špecifikácie a služieb, ktoré sa majú z neho dodávať, a kontrolu nad ním po zániku zmluvy o PPP.

Kapitoly 3 a 4 príručky vysvetľujú, ako Eurostat uplatňuje vyššie uvedené základné princípy v praxi.

Načasovanie posúdenia štatistického spracovania PPP

Štatistické spracovanie PPP sa posudzuje preskúmaním dojednaní PPP v čase finančnej uzávierky na základe pravidiel platných pri finančnej uzávierke. Za normálnych okolností záver posúdenia dosiahnutý v tom čase zostane platný počas celého trvania zmluvy o PPP.

Ak sa však zmluva o PPP zmení, alebo sa zmení druh alebo kontrola jednej zo zmluvných strán zmluvy o PPP,¹⁴ bude treba zvážiť, či táto zmena ovplyvní pôvodný záver o štatistickom spracovaní. Zmena samotná sa posúdi na základe pravidiel platných v čase jej realizácie. Ak podľa týchto pravidiel samotná zmena priamo zmení vyváženosť rizík a odmien (alebo druh alebo kontrolu príslušnej zmluvnej strany) spôsobom, ktorý by zmenil štatistické spracovanie, pôvodné štatistické spracovanie sa musí zrevidovať.

Na ilustráciu, PPP, ktoré dosiahlo finančnú uzávierku a bolo zaznamenané mimo súvahy verejnej správy v apríli 2013 (počas platnosti MGDD 2013) sa zmení v apríli 2016 (počas platnosti MGDD 2016):

- Ak pôvodná zmluva o PPP neobsahuje právo verejnej správy na zisky z refinancovania a zmení sa a doplní tak, že bude obsahovať 60% podiel verejnej správy na ziskoch z refinancovania, štatistické spracovanie sa musí zmeniť tak, aby zaznamenávalo PPP v súvahe pre

¹³ Požiadavka na zohľadnenie odmien (okrem rizík) pri posudzovaní štatistického spracovania PPP bola explicitne zavedená do pravidiel v rámci ESA 2010.

¹⁴ Kapitola 2 vysvetľuje relevantnosť druhu alebo kontroly zmluvných strán pre štatistické spracovanie.

verejnú správu. Je to preto, že dodatok príslušným spôsobom zmení vyváženosť odmeny verejnej správy;¹⁵

- Ak pôvodná zmluva o PPP zahŕňa bod, ktorý stanovuje, že verejná správa má právo na 60% ziskov z refinancovania a dodatok zabezpečuje len fyzickú zmenu aktíva, potom nevzniká zmena podsúvahového zaznamenávania pre verejnú správu. Je to preto, že dodatok nezmenil vyváženosť rizika a odmien alebo kontrolu žiadnej zo zmluvných strán;¹⁶ alebo
- Ak pôvodná zmluva o PPP zahŕňa bod, ktorý stanovuje 60% podiel verejnej správy na ziskoch z refinancovania a dodatkom sa zmení tak, že sa v primerane krátkej dobe po uvedení aktíva do prevádzky neuplatnia zrážky na základe platobného mechanizmu, nie je potrebné zmeniť podsúvahové zaznamenávanie PPP pre verejnú správu. Hoci táto zmena ovplyvní vyváženie rizika a odmeny, nečiní tak podstatným spôsobom (podľa vysvetlenia v kapitole 3, téme 4.7.2).¹⁷

---

15 Podľa MGDD 2016 (pravidlá v platnosti v čase vykonania zmeny a doplnenia a použité na posúdenie zmeny a doplnenia), 60% podiel verejnej správy na ziskoch z refinancovania automaticky vedie k zaznamenávaniu PPP v súvahe pre verejnú správu (pozri kapitolu 3, tému 14.6.2).

16 Je to dodatok, ktorý sa posudzuje na základe MGDD 2016. Skutočnosť, že zmluva dáva verejnej správe 60% podiel na ziskoch z refinancovania nie je podstatná, pretože podľa MGDD 2013 (pravidlá platné v čase, kedy zmluva dosiahla finančnú uzávierku) 60% podiel verejnej správy na ziskoch z refinancovania nebol pre štatistické spracovanie podstatný.

17 Pozri poznámku pod čiarou 16.

Kapitola 2 – Vlastnosti PPP

Prehľad

Pojem „PPP“ sa typicky používa na popísanie dlhodobého zmluvného dojednania o zabezpečení verejného aktíva a súvisiacich služieb za odplatu na základe plnenia v návaznosti na dostupnosť aktíva a/alebo využívanie a poskytovanie súvisiacich služieb. Táto kapitola vysvetľuje konkrétne vlastnosti projektu, ktoré určujú, či daný projekt spadá pod vlastnú definíciu PPP Eurostatu, alebo nie, a teda či platia alebo neplatia pravidlá (a neskoršie kapitoly príručky). Tieto vlastnosti sú:

- „štatistická odvetvová klasifikácia“¹⁸ štátneho orgánu, ktorý uzatvára zmluvu o PPP (orgán);
- „štatistická odvetvová klasifikácia“ subjektu, ktorý uzatvára zmluvu o PPP s orgánom (partner);
- zdroj príjmov partnera (t.j. rozdiel medzi PPP a koncesiami);
- druh aktíva, ktorý má partner zabezpečiť na základe zmluvy;
- povaha prác (napr. nová výstavba, rekonštrukcia, renovácia, modernizácia), ktoré má vykonať partner na základe zmluvy;
- ekonomická životnosť aktíva a trvanie zmluvy;
- rozsah služieb, ktorý má partner zabezpečiť na základe zmluvy; a
- akékoľvek príjmy z projektu prijímané verejnou správou.

¹⁸ Subjekty zapojené do transakcie PPP budú pre štatistické účely klasifikované ako subjekty v rámci sektora verejnej správy alebo mimo neho. Určí sa to na základe rovnakých všeobecných pravidiel, aké sa používajú na určenie štatistickej odvetvovej klasifikácie všetkých subjektov v rámci členského štátu. Je to technická a zložitá oblasť národných účtov. Hoci kapitola 2 berie do úvahy pravdepodobnú dôležitosť všeobecných pravidiel pre typické transakcie PPP, používateľom sa silne odporúča, aby akékoľvek špecifické otázky alebo záležitosti konzultovali so svojimi vnútroštátnymi štatistickými orgánmi.

Ako už bolo uvedené, štatistické spracovanie projektov, ktoré nespádajú pod definíciu PPP Eurostatu, je mimo rozsahu pravidiel a príručky.

Štatistická odvetvová klasifikácia orgánu

Definícia PPP Eurostatu vyžaduje, aby bol orgán na štatistické účely klasifikovaný v rámci odvetvia verejnej správy (napr. ministerstvo ústrednej štátnej správy, subjekt regionálnej správy alebo samosprávy).¹⁹

Ak je orgán na štatistické účely klasifikovaný mimo odvetvia verejnej správy (napr. spoločnosť, ktorú vlastní verejná správa, ale zo štatistického hľadiska sa považuje za „trhového výrobcu“), Eurostat projekt nepovažuje za PPP a pravidlá preň neplatia.²⁰

Štatistická odvetvová klasifikácia partnera

Definícia PPP Eurostatu vyžaduje, aby bol partner na štatistické účely subjektom klasifikovaným mimo odvetvia verejnej správy. Testy použité na určenie, či je subjekt klasifikovaný v rámci odvetvia verejnej správy alebo mimo neho, závisia od toho, či je daný subjekt účelovo vytvorený subjekt (SPV). Tieto testy sú popísané nižšie.

Vo veľkej väčšine projektov PPP je partner účelovo vytvoreným subjektom (SPV) vytvoreným na jediný účel uzavretia zmluvy o PPP s orgánom. Preto budú príslušné testy na určenie odvetvovej klasifikácie partnera obvykle testy platné pre SPV.

19 Súpis PNS Príloha I: zoznam jednotiek klasifikovaných v odvetví verejnej správy podľa krajín k dispozícii na: ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-inventories.

20 Príkladom by bola železničná spoločnosť (vo vlastníctve štátu, ale klasifikovaná ako trhový výrobca mimo sektora verejnej správy), ktorá uzatvára dlhodobý dohovor s partnerom na výstavbu a prevádzku/údržbu železničnej infraštruktúry. Treba poznamenať, že akékoľvek zapojenie verejnej správy do takého projektu môže mať vplyv na jeho štatistické spracovanie prostredníctvom uplatnenia iných pravidiel Eurostatu (t.j. iných než pre PPP).

Prípady, kedy partner je účelovo vytvorený subjekt

Ak je SPV kontrolovaný súkromnými subjektmi, ²¹ pre štatistické účely bude klasifikovaný mimo sektora verejnej správy. ²² Za predpokladu, že projekt má ostatné vlastnosti PPP podľa definície Eurostatu vysvetlené v tejto kapitole, projekt sa bude považovať za PPP a jeho štatistické spracovanie sa posúdi podľa pravidiel (pozri kapitoly 3 a 4).

Ak je však SPV kontrolovaný verejnou správou, pre štatistické účely bude partner klasifikovaný v rámci sektora verejnej správy. Následne sa projekt nebude považovať za PPP (podľa definície Eurostatu) a bude v súvahe verejnej správy.

Na účely štatistickej klasifikácie môže byť kontrola SPV zo strany verejnej správy zriadená niekoľkými spôsobmi, vrátane, napríklad, prostredníctvom vlastníckych práv, zmluvných práv, dohovorov o financovaní, zákonov, predpisov alebo veta dôležitých rozhodnutí SPV. ²³

Určenie, či vláda kontroluje ²⁴ SPV, je často záležitosťou miery a je dôležité, aby sa každý prípad posudzoval osobitne, na základe konkrétnych faktov a okolností. ²⁵ V ďalšom je uvedený neúplný zoznam príkladov kontroly zo strany verejnej správy, ktorý sa predkladá len na ilustráciu:

- Ak je verejná správa držiteľom vlastníckeho podielu a hlasovacích práv SPV vo výške 51% SPV,

21 Sem patrí aj to, keď je SPV kontrolovaný jedným alebo viacerými verejnými subjektmi, ktoré sú klasifikované mimo sektora verejnej správy (napríklad verejné národné banky alebo štátne spoločnosti, ktoré sa na štatistické účely považujú za „trhových výrobcov“ – pozri poznámku pod čiarou 26). Dôležitou výnimkou je tu však prípad, kedy tieto verejné subjekty konajú na pokyn verejnej správy (pozri posledný odsek v tejto časti).

22 Obvykle je to prípad, kedy SPV uzavrie jednu zmluvu o PPP na dodanie jedného projektu PPP. Avšak SPV, ktorý je kontrolovaný súkromnými subjektmi, by mohol uzavrieť viacej zmlúv o PPP s jedným alebo viacerými orgánmi, bez toho, aby to malo vplyv na jeho klasifikáciu mimo sektora verejnej správy.

23 Pozri ESA 2010 odseky 2.38, 20.309 a 20.316 až 20.318 a MGDD 2016 kapitoly I.2.3 a I.6.2. ²⁴ Je dôležité poznamenať, že kontrola verejnej správy nad SPV sa môže zriadiť prostredníctvom vzťahov, ktoré má SPV so subjektom verejnej správy v príslušnom členskom štáte, a nielen prostredníctvom jeho vzťahov s orgánom. Napríklad, pri projekte, kde orgán je subjektom samosprávy, by väčšinový alebo kontrolujúci vlastnícky podiel v SPV, ktorý má v držbe iný subjekt verejnej správy, (napr. ak ústredná štátna správa investuje do SPV) zriadil kontrolu verejnej správy nad SPV.

25 Jednoduchý fakt, že účasť verejnej správy na vlastníctve v SPV môže byť podmienkou uloženou v procese verejnej súťaže pre projekt PPP, podľa Eurostatu sám osebe nie je relevantným faktorom pri určení, či je SPV kontrolovaný zo strany verejnej správy.

SPV sa považuje za kontrolovaný verejnou správou prostredníctvom jeho väčšinového podielu;

- Ak je verejná správa držiteľom vlastníckeho podielu v SPV vo výške 25%, čo jej dáva právo veta dôležitých rozhodnutí SPV (napríklad prostredníctvom akcionárskych dohôd alebo prostredníctvom všeobecných zákonov o spoločnostiach), SPV sa považuje za subjekt kontrolovaný verejnou správou prostredníctvom týchto práv. To platí aj keď práva veta zrkadlia práva veta, ktoré majú ostatní vlastníci SPV; a
- Ak verejná správa nie je držiteľom žiadneho vlastníckeho podielu v SPV, ale má právo veta dôležitých rozhodnutí SPV na základe dohody o financovaní alebo zmluvy, SPV sa považuje za subjekt kontrolovaný verejnou správou prostredníctvom týchto práv veta.

Vo všetkých uvedených prípadoch sa SPV zaradí do sektora verejnej správy a projekt bude v súvahe verejnej správy.

Je dôležité zdôrazniť, že pri skúmaní otázky kontroly SPV verejnou správou bude Eurostat považovať akýkoľvek vzťah medzi SPV a verejným subjektom, ktorý je klasifikovaný mimo sektora verejnej správy, za vzťah medzi SPV a verejnou správou, pokiaľ tento verejný subjekt koná v kontexte konkrétneho projektu na výslovný alebo implicitný pokyn verejnej správy. Napríklad, ak verejná národná banka (hoci klasifikovaná mimo sektora verejnej správy) dostane pokyn verejnej správy na prevzatie akciového podielu v SPV, Eurostat bude tento akciový podiel považovať za podiel v držbe verejnej správy. Výsledkom bude, že akékoľvek práva spojené s týmto akciovým podielom sa budú považovať za práva v držbe verejnej správy a budú sa brať do úvahy pri posudzovaní, či verejná správa kontroluje SPV, alebo nie.

Prípady, kedy partner nie je účelovo vytvorený subjekt

V neobvyklom prípade, kedy partner nie je SPV, odvetvová klasifikácia partnera sa posúdi mierne odlišným spôsobom.

Prvým krokom je určiť, či je partner kontrolovaný verejnou správou (za použitia rovnakých testov, aké platia pre SPV, podľa popísaného vyššie).

Ak partner nie je kontrolovaný verejnou správou, klasifikuje sa mimo odvetvia verejnej správy. Za predpokladu, že projekt má ostatné vlastnosti PPP podľa definície Eurostatu vysvetlené v tejto kapitole, projekt sa bude považovať za PPP a jeho štatistické spracovanie sa posúdi podľa pravidiel (pozri kapitoly 3 a 4).

Ak je partner kontrolovaný verejnou správou, nasleduje druhý krok, ktorým je určenie, či je partner zo štatistického hľadiska „trhovým výrobcou“. Zahŕňa to kvalitatívne aj kvantitatívne posúdenie: ²⁶

- Ak sa na základe kvalitatívneho a kvantitatívneho posúdenia partner považuje za „trhového výrobcu“, bude klasifikovaný mimo odvetvia verejnej správy. Za predpokladu, že projekt má ostatné vlastnosti PPP podľa definície Eurostatu vysvetlené v tejto kapitole, projekt sa bude považovať za PPP a jeho štatistické spracovanie sa posúdi podľa pravidiel (pozri kapitoly 3 a 4). Táto situácia môže vzniknúť, ak orgán uzavrie zmluvu o PPP napríklad so spoločnosťou spravujúcou železničnú infraštruktúru, ktorá je spoločnosťou vo vlastníctve verejnej správy považovanou za „trhového výrobcu“; a
- Ak sa na základe kvalitatívneho a kvantitatívneho posúdenia partner nepovažuje za „trhového výrobcu“, bude klasifikovaný v rámci odvetvia verejnej správy. V takom prípade projekt nebude PPP (podľa definície Eurostatu) a bude v súvahe verejnej správy.

PPP alebo koncesia

Definícia PPP Eurostatu vyžaduje, aby bol subjekt verejnej správy priamym zdrojom väčšiny príjmov, ktoré má partner právo prijať v rámci zmluvy. To znamená, že dopyt po aktíve alebo jeho používanie pochádza priamo od samotného subjektu verejnej správy (napr. nemocnica, za ktorú platí subjekt verejnej správy na základe dostupnosti), alebo od používateľov (napr. cesta, za ktorú platí subjekt verejnej správy na základe dopytu (tieňové mýto)).

Ak väčšina príjmov partnera pochádza priamo od používateľov aktíva, Eurostat bude projekt považovať za koncesiu a štatistické spracovanie sa bude posudzovať na základe osobitných pravidiel (ktoré prekračujú rámec tejto príručky).

Je dôležité zdôrazniť, že definície PPP a koncesií Eurostatu sú dôležité len na štatistické účely a môžu sa líšiť od definícií používaných členskými štátmi, alebo tými, ktoré sa bežne používajú na trhu. Samotná skutočnosť, že sa zmluva obstaráva alebo uzatvára konkrétnym spôsobom alebo na základe konkrétnych vnútroštátnych zákonov (napríklad zákon o verejnom obstarávaní alebo zákon o koncesiách) nie je relevantná pre určenie, či je zmluva na štatistické účely typu PPP alebo koncesie. Ako bolo uvedené v úvode, Eurostat a EPEC zvažia, ak a keď to bude vhodné,

²⁶ Pozri ESA 2010 odseky 20.19 až 20.34 a MGDD 2016 kapitolu I.2.4.

d'alšiu spoluprácu na príprave návodu (podobného tejto príručke) o štatistickom spracovaní koncesií.

Druh aktíva

Pravidlá si vyžadujú, aby PPP zahŕňalo investíciu do jasne identifikovateľného a špecificky naprojektovaného aktíva. Príkladmi sú budovy a konštrukcie, napríklad cesty, mosty a trate železníc/ električiek/ metra. Definícia PPP Eurostatu zahŕňa aj situácie, kde má aktívum PPP rozhrania s ďalšou infraštruktúrou a niektoré ďalšie menej konvenčné projekty ²⁷, napríklad:

- rozšírenie existujúcej cestnej alebo železničnej siete;
- nová trasa metra alebo električiek v rámci existujúceho systému električiek/metra;
- železničná trať, ktorá vedie cez tunel a obstaráva ju verejná správa na základe samostatnej konvenčnej verejnej zákazky na práce;
- železničná trať, ktorá bude inštalovaná na infraštruktúru (napr. most) obstaranú konvenčným spôsobom;
- vzdúvadlá a priehrady;
- širokopásmové siete a systémy informačných technológií; a
- dopravné zariadenia (napr. vozový park).

Definícia PPP Eurostatu predpokladá významné kapitálové výdavky zo strany partnera pri výstavbe nového aktíva, alebo pri renovácii alebo rekonštrukcii existujúceho aktíva. Hoci pravidlá uvádzajú „významné“ kapitálové výdavky, Eurostat vo svojej definícii PPP neuplatňuje žiadny minimálny prah kapitálových výdavkov. Nižšie sú však vysvetlené konkrétne požiadavky týkajúce sa výšky kapitálových výdavkov na projekty rekonštrukcie, renovácie alebo modernizácie existujúcich aktív.

Rekonštrukcia, renovácia alebo modernizácia existujúcich aktív

Aby sa projekt rekonštrukcie, renovácie alebo modernizácie existujúcich aktív považoval za PPP, suma kapitálových výdavkov na základe zmluvy zo strany partnera

²⁷ Projekty vojenských zariadení nespádajú do rozsahu príručky. Osobitné pravidlá pre štatistické spracovanie vojenských zariadení sú uvedené v ESA 2010 odsekoch 20.190 až 20.192 a MGDD časti II.5.

musí predstavovať aspoň 50% hodnoty aktíva po dokončení prác. Hodnota aktíva po dokončení prác sa môže vypočítať na základe zlúčenia:

- kapitálových výdavkov vzniknutých v čase počas výstavby existujúceho aktíva (v aktuálnych cenách a po odčítaní odpisov);
- všetkých kapitálových výdavkov použitých na existujúcom aktíve až do súčasnosti (v aktuálnych cenách a po odčítaní odpisov); a
- všetkých kapitálových výdavkov, ktoré vzniknú partnerovi na základe zmluvy (na rekonštrukciu, renováciu alebo modernizáciu a na akékoľvek novo postavené komponenty) až do dokončenia prác.

Ak kapitálové výdavky partnera nedosiahnu prahovú hodnotu 50%, projekt sa nebude považovať za PPP a bude v súvahe verejnej správy.

Ekonomická životnosť aktíva/ trvanie zmluvy o PPP

Pravidlá sa týkajú PPP ako „dlhodobých“ zmlúv. V praxi bude Eurostat pravdepodobne skúmať, či by sa zmluva s celkovým trvaním menej ako 10 rokov mala na štatistické účely považovať za PPP. Starostlivo bude zvažovať, či je podstata takejto zmluvy viac v súlade s konvenčnými výdavkami verejnej správy než s vlastnosťami, ktoré sa predpokladajú u PPP.

Definícia PPP Eurostatu si na jednej strane vyžaduje, aby malo aktívum ekonomickej životnosť, ktorá je dlhšia, než trvanie zmluvy. Projekt, ktorý si vyžaduje úplné nahradenie pôvodného aktíva počas doby trvania zmluvy (napr. zmluva s trvaním 20 rokov na zariadenia informačných technológií, ktoré sa budú každých päť rokov vymieňať) sa normálne nebude považovať za PPP a pri posudzovaní jej štatistického spracovania sa uplatnia iné pravidlá.

Na druhej strane Eurostat očakáva, že zmluva o PPP pokryje významnú časť ekonomickej životnosti aktíva. To znamená, že Eurostat by normálne predpokladal, že doba, počas ktorej bude partner zabezpečovať údržbu alebo údržbu/prevádzku aktíva (fáza prevádzky), pokryje aspoň jeden cyklus hlavnej údržby alebo výmeny významných komponentov aktíva (napr. povrchová vrstva cesty, kotly v budove). Na takomto základe bude Eurostat považovať zmluvu s fázou prevádzky o dĺžke 10 rokov alebo viac pre aktívum, ktoré má ekonomickej životnosť viac ako 10 rokov, normálne (napr. u väčšiny projektov na ubytovanie, cesty alebo železnice) za PPP.

Oplatí sa zdôrazniť, že u projektov, ktoré Eurostat považuje za PPP, vzťah medzi trvaním zmluvy o PPP a ekonomickou životnosťou aktíva ovplyvní štatistické spracovanie len vtedy, ak je posúdenie rizík a odmien nejasné (pozri kapitolu 4).

Rozsah služieb, ktoré bude poskytovať partner

Aby Eurostat považoval projekt za PPP, partner musí byť minimálne povinný zabezpečovať údržbu aktíva počas trvania zmluvy s cieľom zabezpečenia jeho dostupnosti pre orgán alebo iných koncových používateľov.

Projekty, u ktorých si aktívum nevyžaduje žiadnu údržbu a prevádzku alebo len zanedbateľný rozsah údržby a prevádzky zo strany partnera, sa musia starostlivo posúdiť každý zvlášť, keďže Eurostat by ich normálne považoval za bližšie konvenčným výdavkom verejnej správy.

Existujú služby, ktoré Eurostat považuje za „sekundárne“ k údržbe aktíva a skutočnosť, že partnerove záväzky na základe zmluvy buď obsahujú alebo neobsahujú tieto služby, neovplyvní názor Eurostatu na to, či je projekt PPP alebo nie. Príklady služieb, ktoré Eurostat považuje za „sekundárne“:

- U projektov na ubytovanie: stravovanie, upratovanie, služby vrátnika, bezpečnostná služba, terénne úpravy, výzdoba, odpadové hospodárstvo, pracovňa, hubenie škodcov, správa parkovania a služby spojené s hlavným používaním aktíva (napr. administratívne, IT a komunikačné služby, vzdelávacie služby v školách a univerzitách, klinické služby v nemocniciach, alebo väzobné služby vo väzniciach);
- U projektov ciest: havarijná/poruchová odozva, svetelná signalizácia, dopravné značenie, správa osvetlenia, terénne úpravy, monitorovanie a riadenie premávky, monitorovanie a riadenie incidentov v premávke, monitorovanie poveternostnej situácie, odpratávanie snehu; a
- U ostatných projektov dopravnej infraštruktúry (napr. projekty železníc a električkovej dopravy): riadenie prevádzky dopravných služieb vrátane plánovania služieb (frekvencia a načasovanie jzd), monitorovanie a riadenie incidentov v premávke, bezpečnosť a dohľad, cestovné lístky.

Prijmy z projektu prijímané verejnou správou

Eurostat nepovažuje projekt za PPP, ak pri finančnej uzávierke predpokladané príjmy, ktoré prijme orgán (a/alebo v širšom ponímaní verejná správa) od používateľov aktíva,

prekročia 50% celkovej predpokladanej hodnoty platieb, ktoré má orgán zaplatiť partnerovi počas životnosti zmluvy. V takom prípade by sa mal projekt zaznamenať do súvahy verejnej správy. Na druhej strane, ak predpokladané príjmy, ktoré má orgán (a/alebo verejná správa) prijať, sú nižšie ako hraničná hodnota 50%, Eurostat považuje projekt za PPP. ²⁸ Pri uplatnení tohto testu o 50% treba mať na pamäti tri body:

- Predpokladané príjmy a predpokladané platby by sa mali porovnať na základe čistej súčasnej hodnoty (pri finančnej uzávierke). Predpokladané príjmy by mali byť najlepším odhadom, aký môže orgán urobiť v čase finančnej uzávierky;
- Tam, kde bude aktívum PPP predstavovať súčasť širšej siete (napr. projekt PPP na výstavbu a údržbu jednej trasy systému električkovej dopravy alebo metra), sa môže stať, že príjmy, ktoré orgán (a/alebo v širšom ponímaní verejná správa) prijme od používateľov aktíva PPP, nebudú v praxi ľahko odlišiteľné od príjmov, ktoré prijme od používateľov zvyšku siete. Napríklad, používatelia si budú môcť kúpiť jeden lístok na jazdu v akejkolvek časti siete, a nemusí byť možné vysledovať časť siete, kde bol lístok použitý. V takých prípadoch je potrebné vykonať posúdenie na priradenie predpokladaných príjmov k samotnému aktívu PPP, aby sa mohol uplatniť test o 50%. Ak sú, napríklad, súčasné ročné príjmy v sieti 100 miliónov eur a po dokončení aktíva PPP sa predpokladá ich zvýšenie na 120 miliónov eur, príjmy pridelené aktívu PPP by mali byť 20 miliónov eur; a
- Test o 50% platí na sumu predpokladaných príjmov, ktoré má orgán (a/alebo v širšom ponímaní verejná správa) prijať z aktíva PPP a nie na sumu predpokladaného zisku, ktorý má orgán (a/alebo v širšom ponímaní verejná správa) generovať z týchto príjmov.

Je dôležité poznamenať, že ak počas trvania zmluvy o PPP nastane zmena predpokladaných príjmov, ktoré má orgán (a/alebo v širšom ponímaní verejná správa) prijať od používateľov aktív počas životnosti zmluvy o PPP, je potrebné zvážiť, či táto zmena predpokladaných príjmov ovplyvní pôvodný záver o štatistickom spracovaní (pozri komentár v kapitole 1 o načasovaní posúdenia štatistického spracovania). To platí aj v prípade, kedy zmena predpokladaných príjmov nie je spôsobená formálnou zmenou zmluvy o PPP.

²⁸ Všimnite si, že v tomto prípade suma predpokladaných príjmov ovplyvní štatistické spracovanie (pozri kapitolu 3, tému 5.5).

Kapitola 3 – Zmluva o PPP

Prehľad

Komerčné konštrukcie a zmluvné ustanovenia používané pri transakciách PPP a prístupy a štýly používané pri ich dokumentovaní sa v jednotlivých členských štátoch, sektoroch a projektoch navzájom líšia.

Táto kapitola sa nesnaží vyjadrovať k jednotlivým zmluvným bodom používaným v PPP v celej EÚ, skôr predkladá kľúčové témy typickej transakcie PPP, sumarizuje typické prístupy používané v rámci EÚ, aby sa zaoberala hlavnými otázkami súvisiacimi s každou témou, a poskytuje názor Eurostatu na dôležitosť každého prístupu k štatistickému spracovaniu. Kvôli prehľadnosti sú komentáre Eurostatu zobrazené *farebne a kurzívou*.

Ako už bolo uvedené, príručka netvrdí, že pokrýva všetky možné ustanovenia zmluvy o PPP, ktoré sa môžu objaviť v jednotlivých transakciách PPP, ale pokrýva tie, ktoré sa v EÚ najbežnejšie používajú.

Je tiež dôležité pripomenúť, že tak, ako bolo uvedené v úvode, pravidlá riešia skôr podstatu než formu transakcie. To znamená, že:

- názor Eurostatu na ustanovenie popísané v príručke bude platiť rovnako na ustanovenie, ktoré má rovnaký komerčný účinok s použitím iného návrhového mechanizmu alebo odlišnej terminológie; a
- hoci príručka môže predpokladať, že ustanovenie je uvedené v zmluve o PPP, ktorú uzavrel orgán a partner, názor Eurostatu bude platiť rovnako na ustanovenie, ktoré dosiahne rovnaký komerčný účinok, ale je uvedené v odlišnom dokumente alebo v príslušných zákonoch.

Okrem toho, pri posudzovaní štatistického spracovania PPP je dôležité preskúmať riziká a odmeny všetkých subjektov klasifikovaných v sektore verejnej správy, a nielen tie na strane orgánu uzatvárajúceho zmluvu o PPP. Téma 14 v tejto kapitole na to osobitne odkazuje, keďže financovanie je oblasť, kde

sa do projektu PPP najpravdepodobnejšie zapojí subjekt verejnej správy iný než samotný orgán. Avšak na všetky aspekty transakcie PPP platí rovnaká zásada. Príklady:

- subjekt verejnej správy je jedným zo subdodávateľov partnera pre výstavbu alebo údržbu v rámci projektu (t.j. subjekt verejnej správy preberá riziko); a
- verejný subjekt (klasifikovaný mimo sektora verejnej správy) je akcionárom partnera a má konkrétny dohovor o prevode akéhokoľvek zisku, ktorý prijme zo zmluvy o PPP, na subjekt verejnej správy (t.j. odmenu berie subjekt verejnej správy).

Táto kapitola zisťuje, či ustanovenie zmluvy o PPP ovplyvní štatistické spracovanie (čo znamená, že ukazuje na zaradenie PPP do súvahy verejnej správy), alebo neovplyvní štatistické spracovanie (čo znamená, že je pre štatistické spracovanie neutrálne). Oplatí sa zdôrazniť, že:

- V niektorých prípadoch komentáre Eurostatu uvádzajú, že ustanovenie zmluvy o PPP neovplyvní štatistické spracovanie, ak spĺňa konkrétne podmienky, alebo má určité vlastnosti. Toto ustanovenie by teda ovplyvnilo štatistické spracovanie, ak by neboli splnené konkrétne podmienky alebo vlastnosti; a
- V iných prípadoch komentáre Eurostatu uvádzajú, že ustanovenie zmluvy o PPP ovplyvní štatistické spracovanie, ak má určité vlastnosti. Ustanovenie bez týchto vlastností by teda neovplyvnilo štatistické spracovanie.

Komentáre Eurostatu zahrnuté v tejto kapitole tiež uvádzajú, či ustanovenie, ktoré má vplyv na štatistické spracovanie, má **PRIEMERNÚ, VYSOKÚ** alebo **VEĽMI VYSOKÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie, alebo či samo osebe postačuje na to, aby bolo PPP V SÚVAHE verejnej správy. Proces, prostredníctvom ktorého potom Eurostat prichádza k záveru o štatistickom spracovaní PPP, je vysvetlený v kapitole 4.

Téma 1 –Lokalita projektu

1.1 Určenie a získanie lokality projektu

U väčšiny projektov PPP je za určenie lokality, v ktorej bude aktívum postavené a prevádzkované, zodpovedný orgán. Ak orgán lokalitu (alebo jej časti) nevlastní, alebo nezíska prístup k lokalite (alebo jej častiam) do momentu podpísania zmluvy o PPP, zmluva o PPP bude typicky vyžadovať, aby orgán získal vlastníctvo lokality (alebo jej častí), alebo prístup k lokalite (alebo jej častiam) v časovej lehote, ktorá umožní partnerovi splniť jeho záväzky týkajúce sa realizácie projektu.

V niektorých zmluvách o PPP zodpovedá za získanie lokality alebo prístupu k nej partner (napríklad, existujú projekty, u ktorých partner prevzal zodpovednosť za vyvlastnenie lokality), alebo sú spoločne zodpovední orgán a partner.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že skutočnosť, že orgán prevezme čiastočnú alebo celkovú zodpovednosť a/alebo riziko v rámci zmluvy o PPP za získanie vlastníctva lokality alebo prístupu potrebného na realizáciu projektu, nemá vplyv na štatistické spracovanie.

1.2 Vlastníctvo lokality a práva partnera na prístup k lokalite projektu

Počas trvania zmluvy o PPP (a po uplynutí jej platnosti) vlastníctvo lokality a aktíva typicky zostáva orgánu a orgán udeľuje partnerovi práva na prístup do lokality a aktíva. Právna forma týchto prístupových práv sa líši od projektu k projektu, ale najbežnejšie formy sú:

- prenájmy;
- povolenia (napr. pre most, ktorý sa má postaviť nad diaľnicou); a
- zmluvné práva (napr. v samotnej zmluve o PPP alebo samostatnej licenčnej zmluve).

Partner typicky smie uplatňovať svoje prístupové práva týkajúce sa lokality/aktíva len v rozsahu nevyhnutnom na plnenie jeho záväzkov a uplatňovanie jeho práv na základe zmluvy o PPP.

V zriedkavých prípadoch sa právne vlastníctvo lokality a aktíva prevedie na partnera. V týchto prípadoch má orgán niekedy možnosť odkúpiť späť lokalitu/aktívum pri predčasnom ukončení alebo uplynutí platnosti zmluvy o PPP.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že:

- *zachovanie právneho vlastníctva lokality a aktíva zo strany orgánu počas trvania zmluvy o PPP;*
- *právna forma prístupových práv udelených partnerovi; a*
- *obmedzenie partnerových prístupových práv na práva potrebné na výkon jeho práv a záväzkov na základe zmluvy o PPP;*

nemá vplyv na štatistické spracovanie.

Komentár Eurostatu v téme 13.2 vysvetľuje význam, ktorý majú ustanovenia súvisiace s vlastníctvom aktíva po uplynutí platnosti zmluvy o PPP pre štatistické spracovanie.

Téma 2 – Projektovanie a výstavba aktíva

2.1 Zodpovednosť za projektovanie

Vo väčšine prípadov partner preberá zodpovednosť za projektovanie aktíva na základe zmluvy o PPP tak, aby boli splnené špecifikácie orgánu. Špecifikácie orgánu môžu zahŕňať aspekty projektovania aktíva, čo znamená, že v praxi množstvo projektových prác vyžadovaných od partnera závisí od rozsahu, v akom bol vypracovaný návrh zo strany orgánu.

V zriedkavejších prípadoch vykonáva väčšinu projektových prác orgán ešte pred podpísaním zmluvy o PPP.

Zmluva o PPP typicky udeľuje orgánu právo na preskúmanie, pripomienkovanie alebo schválenie projektových prác partnera (alebo niektorých ich aspektov) tak, ako sú realizované a v čase ich realizácie. Žiadna pripomienka alebo schválenie zo strany orgánu typicky neodstraňuje ani neznižuje zodpovednosť partnera za zabezpečenie, že aktívum bude vybudované a sprístupnené podľa noriem stanovených v zmluve o PPP.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že rozsah, v akom orgán vypracúva, skúma, alebo schvaľuje projekt aktíva, nemá vplyv na štatistické spracovanie. Avšak každé riziko, ktoré orgán preberá na základe zmluvy o PPP za:

- oneskorenia alebo nedostatky výstavby;*
- zvýšené náklady na výstavbu alebo údržbu/prevádzku; a/alebo*
- prevádzkové poruchy;*

ktoré môže vzniknúť v dôsledku projektu, má vplyv na štatistické spracovanie a má VYSOKÚ dôležitosť.

2.2 Zodpovednosť za výstavbu

Konvenčný zmluvný prístup k výstavbe v rámci PPP je, že:

- Partner zodpovedá za dokončenie výstavby aktíva do pevne stanoveného dátumu. V niektorých prípadoch má partner právo prijať bonus (vo forme platby alebo prostredníctvom prevádzkových platieb začatých skôr, než sa predpokladalo) za predčasné dokončenie. V obmedzených prípadoch sa od partnera požaduje, aby zaplatil orgánu penále za porušenie zmluvy, ak sa dokončenie oneskorí;
- Partner preberá zodpovednosť za získanie povolení a oprávnení, pokiaľ je to v jeho moci (orgán preberá zodpovednosť a riziko za povolenia a oprávnenia, ktoré závisia od úkonov orgánu a/alebo ktoré partner nemôže obstarat');
- Partner preberá zodpovednosť za výstavbu aktíva podľa špecifikácií orgánu v zmysle príslušných zákonov, priemyselných noriem a overených postupov;
- Partner preberá zodpovednosť za výkon všetkých strán v jeho dodávateľskom reťazci pri výstavbe (napr. projektanti, subdodávatelia výstavby). Zmluva o PPP niekedy špecifikuje podmienky vytvorenia dodávateľského reťazca (napr. zaradenie do reťazca musí byť na základe otvorenej súťaže, zaradenia musia zahŕňať korektné platobné podmienky);
- Orgán má právo monitorovať postup a kvalitu stavebných prác a vyžadovať, aby partner napravil každý nesúlad;
- Dokončenie aktíva sa posudzuje vo vzťahu k objektívnym kritériám špecifikovaným v zmluve o PPP (pozri tému 2.3 nižšie); a
- Typicky existujú niektoré obmedzené konkrétne okolnosti, za ktorých si môže partner nárokovať úľavu a/alebo kompenzáciu za oneskorenia a zvýšené náklady, ušlé príjmy a/alebo zmeny v rizikovom profile projektu spôsobené udalosťami (pozri tému 6), ktoré vzniknú v období výstavby aktíva (fáza výstavby).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že konvenčný prístup k zodpovednosti za výstavbu popísaný vyššie nemá vplyv na štatistické spracovanie. Sú to najmä nasledujúce prípady:

- poskytnutie (alebo neposkytnutie) platby penále za porušenie zmluvy zo strany partnera orgánu za oneskorené dokončenie aktíva **nemá vplyv na štatistické spracovanie**;

- poskytnutie (alebo neposkytnutie) platby bonusu (v primeranej výške) zo strany orgánu partnerovi za predčasné dokončenie aktíva **nemá vplyv na štatistické spracovanie**; a
- ustanovenia týkajúce sa orgánu, aby tento prevzal zodpovednosť a riziko za povolenia a oprávnenia, ktoré závisia od úkonov orgánu a/alebo ktoré partner nemôže obstaráť (z dôvodov, ktoré nesúvisia s jeho zlyhaním) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**.

Avšak pri skúmaní prenosu rizika za výstavbu je dôležité spomenúť názory Eurostatu na tri súvisiace záležitosti: Téma 2.3 o testoch dokončenia, Téma 5.1 o začatí prevádzkových platieb a Téma 6 o okolnostiach, za ktorých si môže partner nárokovať úľavu a/alebo kompenzáciu.

2.3 Dokončenie výstavby

Zmluvy o PPP stanovujú objektívne kritériá, ktoré sa používajú na určenie, či je výstavba aktíva dokončená. Splnenie týchto kritérií typicky aktivuje právo partnera na začatie prijímania rutinných platieb (prevádzkových platieb) od orgánu, v súvislosti s dostupnosťou aktíva a/alebo súvisiacich služieb a s dopytom po nich (pozri tému 4). Tieto kritériá môžu byť veľmi technické a v rôznych projektoch sa od seba významne odlišujú.

Proces určenia, či boli splnené kritériá dokončenia, je tiež v každom projekte odlišný. Niekde dokončenie osvedčuje jedna zo strán (najčastejšie je to orgán) a akýkoľvek spor sa rieši prostredníctvom postupu riešenia sporov stanoveného v zmluve o PPP. Inde je zasa určená nezávislá tretia strana, ktorá osvedčuje, že aktívum spĺňa kritériá dokončenia. Bez ohľadu na to, aký proces sa použije, potvrdenie na základe zmluvy o PPP, že testy dokončenia boli úspešné, neruší ani neznižuje riziko prevzaté partnerom v súvislosti s aktívom (ako je naprojektované a postavené) spĺňajúcim zmluvné normy pre fázu prevádzky.

U niektorých projektov zmluva o PPP stanovuje, že výstavba aktíva sa bude dokončovať v jednotlivých fázach. Ak je to tak, partner začne prijímať prevádzkové platby, keď sa má za to, že prvá fáza splnila príslušné kritériá dokončenia, a prevádzkové platby sa budú zvyšovať súbežne s dokončovaním ďalších fáz.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu na prístup k dokončeniu výstavby opísaný vyššie je takýto:

- *Proces určenia, či boli splnené kritériá dokončenia (a najmä či to majú odsúhlasiť alebo určiť zmluvné strany alebo nezávislá tretia strana), **nemá vplyv na štatistické spracovanie**;*
- *Konkrétne kritériá používané na určenie, či je výstavba aktíva hotová, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak sú (i) objektívne a jasne stanovené v zmluve o PPP (t.j. nezostali otvorené na zváženie ktorejkoľvek zmluvnej strany alebo na prerokovanie zmluvnými stranami) a (ii) robustné (t.j. vyžadujú, aby bolo aktívum v stave, ktorý umožňuje jeho používanie orgánom alebo koncovými používateľmi). Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie; a***
- *Ustanovenia o dokončovaní aktíva po fázach, ktoré aktivuje začatie prevádzkových platieb po fázach, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak (i) je každá fáza naviazaná na komponent aktíva, ktorý je skutočne schopný nezávislého používania (zo strany orgánu alebo koncových používateľov) a (ii) pomer prevádzkových platieb naviazaných na každú fázu nie je väčší ako pomer kapitálových nákladov fázy ku kapitálovým nákladom celého aktíva. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

Avšak pri skúmaní prenosu rizika za výstavbu je dôležité spomenúť názory Eurostatu na dve súvisiace záležitosti, najmä: Téma 5.1 o začatí prevádzkových platieb a Téma 6 o okolnostiach, za ktorých si môže partner nárokovať úľavu a/alebo kompenzáciu.

2.4 Nedorobky

Zmluvy o PPP často stanovujú, že kritériá dokončenia možno považovať za splnené napriek skutočnosti, že menšie aspekty výstavby (typicky označované ako „nedorobky“) nie sú hotové.

Typicky je partner povinný dokončiť všetky nedorobky v rámci stanovenej lehoty.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré umožňujú vylúčiť drobné nedorobky z testov kritérií dokončenia, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak sa nedorobky obmedzujú na práce, ktoré nemajú vplyv na dostupnosť aktíva. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

2.5 Nahradenie nákladov orgánu zo strany partnera

U niektorých projektov zmluva o PPP vyžaduje, aby partner zaplatil orgánu sumu na pokrytie nákladov vzniknutých v súvislosti s prípravou projektu v období pred finančnou uzávierkou (napr. za prieskumy v lokalite alebo prípravné práce v lokalite).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o tom, že partner má realizovať akúkoľvek takúto platbu orgánu, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak táto platba pokrýva jasne identifikovateľné náklady vzniknuté orgánu v priamej súvislosti s projektom. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

2.6 Záruky partnera na plnenie

Niektoré zmluvy o PPP vyžadujú, aby partner poskytol orgánu záruku tretej strany, ktorá pokrýva splnenie záväzkov výstavby uložených partnerovi, alebo jeho hlavným subdodávateľom . Záruku môže vystaviť napríklad banka, alebo spoločnosť s akciovým podielom v partnerovi.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenie o zárukách na plnenie pre orgán **nemá vplyv na štatistické spracovanie.***

Téma 3 – Prevádzka a údržba aktíva

3.1 Zodpovednosť za prevádzku a údržbu

Čo sa týka definovania rozsahu služieb údržby a/alebo prevádzkových služieb, ktoré má poskytovať partner, v rôznych sektoroch a projektoch existujú rôzne prístupy.

Túto rôznorodosť ilustrujú nasledujúce príklady:

- U niektorých projektoch ciest sa od partnera vyžaduje, aby zabezpečoval službu „prvej odozvy“ pri poruchách vozidiel, zatiaľ čo u iných projektoch za túto službu zodpovedá orgán (pričom orgán môže objednať túto službu u subdodávateľa - tretej strany);
- U niektorých projektoch ubytovania (napr. školy a nemocnice) sa od partnera vyžaduje, aby zabezpečoval stravovacie, upratovacie, bezpečnostné služby a/alebo služby práčovne (a v niektorých prípadoch dokonca lekárske služby), zatiaľ čo u iných projektoch sa záväzky partnera obmedzujú na údržbu aktíva; a
- U niektorých projektoch orgán preberá zodpovednosť za udržiavanie a/alebo výmeny niektorých komponentov aktíva alebo zariadení dodaných s aktívom zo strany partnera (napr. stravovacie zariadenie v škole, lekárske vybavenie v nemocnici).

Komentár Eurostatu

Ako je uvedené v kapitole 2, aby bol projekt na účely pravidiel považovaný za PPP, partner musí byť minimálne povinný zabezpečovať udržiavanie stavu aktíva počas trvania zmluvy s cieľom zabezpečenia jeho dostupnosti pre orgán alebo iných koncových používateľov.

*Ak je to tak, skutočnosť, že partnerove záväzky obsahujú alebo neobsahujú služby, ktoré sú sekundárne k udržiavaniu aktíva, **nemá vplyv na***

štatistické spracovanie. Príklady služieb, ktoré Eurostat považuje za „sekundárne“, sú uvedené v kapitole 2.

Názor Eurostatu je, že skutočnosť, že orgán preberá zodpovednosť za udržiavanie a/alebo výmeny akýchkoľvek komponentov aktíva, **má vplyv na štatistické spracovanie a má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.**

Skutočnosť, že orgán preberá zodpovednosť za udržiavanie a/alebo výmeny akýchkoľvek zariadení poskytnutých zo strany partnera, ale inak mimo rozsahu zodpovedností partnera a nesúvisiacich s dostupnosťou aktíva, **nemá vplyv na štatistické spracovanie PPP.** Štatistické spracovanie samotných zariadení, alebo dojednania o financovaní zariadení si však môžu vyžadovať samostatnú analýzu (pozri komentár v kapitole 1).

3.2 Normy prevádzky a údržby

Zmluvy o PPP definujú normy, podľa ktorých má partner prevádzkovať a udržiavať aktívum. Konkrétne normy sa v každom projekte významne odlišujú, takisto aj dôsledky, ktoré musí partner znášať za nedodržanie týchto noriem. Avšak poruchy, ktoré spôsobia nedostupnosť aktíva na používanie, majú za následok zníženie prevádzkových platieb (pozri tému 4).

Zmluvy o PPP typicky stanovujú procesy pravidelného monitorovania a podávania správ o plnení partnera v porovnaní s príslušnými normami. Hoci sa podrobné procesy (vrátane frekvencie a metodiky monitorovania a podávania správ) môžu v každej zmluve značne odlišovať, väčšina z nich sa spolieha na podávanie správ zo strany samotného partnera, pričom orgán má právo duplicitne monitorovať a/alebo kontrolovať správy partnera.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že:

- *normy, podľa ktorých je partner povinný prevádzkovať a udržiavať aktívum, musia minimálne stanoviť podmienky, za ktorých je aktívum skutočne schopné používania; a*
- *režim monitorovania a podávania správ o plnení partnera v porovnaní s príslušnými normami musí orgánu umožniť uložiť partnerovi sankcie za neplnenie (podľa podrobného vysvetlenia v téme 4).*

Zmluva o PPP, ktorá nespĺňa niektorú z týchto podmienok, má vplyv na štatistické spracovanie a PPP bude automaticky V SÚVAHE verejnej správy.

3.3 Plán údržby

Zmluvy o PPP si vyžadujú, aby partner vykonával plánovanú aj reaktívnu údržbu na účely zabezpečenia, že aktívum bude spĺňať požadované normy.

Vo väčšine zmlúv o PPP sa musí plánovaná údržba vykonávať v zmysle odsúhlaseného plánu alebo programu. Plán alebo program údržby partner v pravidelných intervaloch aktualizuje a predkladá orgánu na schválenie.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré dávajú orgánu právo schvaľovať plány alebo programy údržby, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak sú splnené nasledujúce podmienky:***

- Schválenie zo strany orgánu neruší ani neobmedzuje zodpovednosť partnera za nedostatky aktíva alebo poskytovaných služieb. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie; a/alebo*
- Zmluva o PPP nezaväzuje partnera, aby náklady na údržbu vynaložil v plánovanom čase, pokiaľ môže preukázať, že odloženie údržby nebude mať záporný vplyv na stav aktíva, služby, alebo používanie aktíva zo strany orgánu alebo koncových používateľov. Ak to tak nie je, táto otázka má PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.*

3.4 Fondy na údržbu

Menšia časť zmlúv o PPP ukladá partnerovi povinnosť vytvoriť hotovostnú rezervu na financovanie jeho budúcich záväzkov údržby. Táto povinnosť, ktorú si orgán môže vynútiť, je odlišná od požiadaviek na hotovostnú rezervu na údržbu uložených partnerovi zo strany poskytovateľov financií.

V niektorých zmluvách o PPP má orgán právo na podiel z finančných úspor, ktoré partner vytvorí vďaka efektívnemu riadeniu rizika údržby. Orgán môže mať napríklad právo prijať podiel z úspor, ktoré vzniknú, ak sú skutočné náklady vynaložené zo strany partnera pri údržbe aktíva podľa požadovaných noriem (posudzované v intervaloch alebo na konci zmluvy o PPP) nižšie ako náklady predpokladané pri podpise zmluvy o PPP.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré vyžadujú, aby partner vytváral fond údržby, majú vplyv na štatistické spracovanie, ak zmluva o PPP tiež predpokladá, že orgán:

- *preberá riziko v súvislosti s fondom, napríklad prispievaním do fondu na pokrytie skutočných vynaložených nákladov na údržbu (v takom prípade má táto otázka VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie); alebo*
- *si vyberá odmenu v súvislosti s fondom, napríklad tým, že si berie podiel z prebytku alebo celý prebytok fondu, ak partner vynaloží na údržbu aktíva menej než sa predpokladalo (v takom prípade bude PPP automaticky V SÚVAHE verejnej správy).*

Nezávisle od konkrétnych ustanovení týkajúcich sa fondov údržby, akýkoľvek iný mechanizmus, prostredníctvom ktorého má orgán právo na akýkoľvek podiel z finančných úspor vytvorených na základe riadenia rizika údržby zo strany partnera (napr. tým, že si berie celé úspory alebo podiel z úspor, pokiaľ sú náklady na údržbu vynaložené partnerom nižšie než predpokladané), má vplyv na štatistické spracovanie a vedie k tomu, že PPP bude automaticky V SÚVAHE verejnej správy.

3.5 Záruky partnera na plnenie

Niektoré zmluvy o PPP vyžadujú, aby partner poskytol orgánu záruku tretej strany, ktorá pokrýva splnenie záväzkov prevádzky a výstavby uložených partnerovi, alebo jeho hlavným subdodávateľom. Záruku môže vystaviť napríklad banka, alebo spoločnosť s akciovým podielom v partnerovi.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenie o zárukách na plnenie pre orgán nemá vplyv na štatistické spracovanie.

3.6 Otázky personálneho zabezpečenia

Zmluvy o PPP často obsahujú ustanovenia týkajúce personálu, ktorý bude zapojený do realizácie projektu zo strany partnera. Tieto ustanovenia môžu pokrývať rôzne otázky, napríklad:

- práva a povinnosti každej zmluvnej strany v súvislosti s presunmi personálu na základe príslušných zákonov počas zmluvy o PPP a pri jej skončení;
- práva a povinnosti každej zmluvnej strany v súvislosti s ochranou práv zamestnancov a práv na penzijné zabezpečenie pre personál, ktorý prestupuje k partnerovi, a pre nový zamestnávaný personál;
- povinnosti penzijného zabezpečenia personálu;
- požiadavky na určitú kvalifikáciu a zručnosti a spôsobilosť jednotlivcov zapojených do realizácie projektu; a
- poskytovanie informácií súvisiacich s personálom zapojeným do realizácie projektu.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia zaoberajúce sa otázkami personálneho zabezpečenia v súvislosti s realizáciou projektu **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

Téma 4 –Platobný mechanizmus

A. ZMLUVY O PPP S PLATBAMI NA BÁZE DOSTUPNOSTI

4.1 Štruktúra prevádzkových platieb

Platobné mechanizmy na báze dostupnosti sa typicky riešia jedným z dvoch spôsobov. Prvým spôsobom je predbežné určenie prevádzkových platieb, ktoré predstavujú 100% dostupnosť aktíva a 100% poskytovanie služieb a úprava týchto súm z dôvodu:

- indexácie (pozri tému 5.4);
- prefakturovaných nákladov (pass-through costs) (pozri tému 5.9);
- zrážok za nedostupnosť komponentov aktíva (pozri témy 4.2 až 4.8); a
- zrážok za nízku kvalitu poskytovaných služieb (pozri témy 4.2 až 4.8).

Druhým spôsobom je vytváranie prevádzkových platieb na základe počtu komponentov aktíva (napr. miestností v budove, úsekov cesty), ktoré sú dané k dispozícii, a potom úprava týchto súm z dôvodu:

- indexácie (pozri tému 5.4);
- prefakturovaných nákladov (pass-through costs) (téma 5.9); a
- zrážok za nízku kvalitu poskytovaných služieb (pozri témy 4.2 až 4.8).

Pre zjednodušenie zvyšok tejto témy 4 predpokladá, že sa používa prvý prístup, ale rovnaké zásady by sa mali uplatniť aj na druhý prístup.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že výber ktorejkoľvek z dvoch vyššie popísaných štruktúr platobných mechanizmov na báze dostupnosti **nemá vplyv na štatistické spracovanie.***

4.2 Úpravy za nedostupnosť a nízku kvalitu poskytovaných služieb

Zmluvy o PPP obsahujú ustanovenia, ktoré umožňujú úpravu prevádzkových platieb za nedostupnosť aktíva a (vo väčšine prípadov) nízku kvalitu služieb poskytovaných zo strany partnera.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že samotný mechanizmus stanovený v zmluve o PPP umožňujúci úpravy prevádzkových platieb za nedostupnosť a/alebo nízku kvalitu poskytovaných služieb **nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak sú splnené nasledujúce podmienky:***

- *Suma, ktorá sa má zraziť za prípad nedostupnosti alebo nízkej kvality poskytovaných služieb, sa dá objektívne určiť uplatnením podmienok zmluvy o PPP (t.j. suma zrážky nie je ponechaná na zváženie niektorej zo strán, ani nie je otvorená na účely prerokovania zmluvnými stranami pre každý prípad zvlášť); a*
- *Ak bola zrážka určená ako splatná, môže sa uplatniť bez ďalšieho rokovania medzi zmluvnými stranami.²⁹*

Ak niektorá z týchto podmienok nie je splnená, PPP sa automaticky zaznamenáva V SÚVAHE verejnej správy.

4.3 Definovanie dostupnosti/nedostupnosti

Dostupnosť (alebo nedostupnosť) jednotlivých komponentov aktíva sa typicky určuje na základe noriem dostupnosti stanovených v zmluve o PPP. Definície dostupnosti sa v jednotlivých zmluvách významne líšia – niektoré môžu byť veľmi všeobecné (napr. cesta musí byť otvorená pre premávku a bez prekážok) a iné môžu byť veľmi konkrétne (napr. školská trieda musí mať teplotu v rozsahu od x do y, úroveň osvetlenia musí byť v rozmedzí x a y). Pri nesplnení týchto noriem (t.j. nedostupnosti) sa na prevádzkové platby uplatňujú zrážky.

²⁹ Eurostat uznáva, že väčšina zmlúv o PPP pravdepodobne vyjadruje ustanovenia o zrážkach ako právo alebo nárok (nie povinnosť) orgánu uplatniť zrážky z prevádzkových platieb. Používatelia by mali vziať na vedomie, že Eurostat predpokladá, že v praxi orgán uplatní tieto zrážky, keď nadobudnú splatnosť na základe zmluvy o PPP.

Niektoré zmluvy o PPP obsahujú ustanovenia o:

- následnej nedostupnosti, kedy napriek skutočnosti, že komponent aktíva spĺňa normy dostupnosti, automaticky sa pokladá za nedostupný z dôvodu nedostupnosti určitých ďalších komponentov aktíva (napr. bazén sa považuje za nedostupný, ak sú nedostupné šatne pri bazéne); a/alebo
- nedostupnosti celého aktíva, kedy sa celé aktívum automaticky pokladá za nedostupné, ak určité komponenty aktíva alebo istá časť aktíva je nedostupná (napr. celá nemocnica sa bude považovať za nedostupnú, ak sú nedostupné operačné sály, celá škola sa považuje za nedostupnú, ak je nedostupných x% tried).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že zmluvné normy používané na definovanie a meranie dostupnosti aktíva, musia minimálne stanoviť podmienky, za ktorých je aktívum skutočne schopné používania. Zmluva o PPP, ktorá nemá režim dostupnosti, ktorý by spĺňal tento test, má vplyv na štatistické spracovanie a PPP sa bude automaticky zaznamenávať v SÚVAHE verejnej správy.

Názor Eurostatu je, že ustanovenia o následnej nedostupnosti a o nedostupnosti celého aktíva popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

4.4 Definovanie poskytovania služieb

Okrem noriem dostupnosti väčšina zmlúv o PPP špecifikuje aj normy kvality poskytovania služieb zo strany partnera a uplatňuje zrážky z prevádzkových platieb za neplnenie niektorých alebo všetkých týchto noriem.

Niektoré z týchto noriem môžu byť skutočne naviazané na záväzky partnera ohľadom zabezpečenia dostupnosti aktíva (napr. povinnosť reagovať do určitej lehoty na problémy vyžadujúce si údržbu). Iné môžu byť všeobecnejšej povahy (napr. predkladanie mesačných správ orgánu).

Niektoré povinnosti sa musia plniť pravidelne a preto sa aj hodnotia pravidelne (napr. povinnosť predkladať mesačné správy orgánu). Iné sa plnia a merajú na báze ad-hoc (napr. odozva na požiadavky údržby).

U zmlúv o PPP je bežné, že prevádzkové platby vychádzajú len z noriem dostupnosti a že sa nevykonávajú zrážky za nízku kvalitu poskytovaných služieb.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že zmluvné normy používané na definovanie a meranie kvality poskytovaných služieb (na rozdiel od dostupnosti aktíva) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**, ak zmluva o PPP obsahuje efektívny režim dostupnosti. Názor Eurostatu je, že zmluva o PPP obsahuje efektívny režim dostupnosti, ak normy dostupnosti minimálne stanovujú podmienky, za ktorých je aktívum skutočne schopné používania (podľa vysvetlenia v téme 4.3), a zrážky uplatňované na prevádzkové platby za nedostupnosť primerane sankcionujú partnera (podľa vysvetlenia v témach 4.6 a 4.7).*

*Názor Eurostatu je, že zmluva, ktorá vytvára prevádzkové platby výlučne na základe dostupnosti v zmysle zásad uvedených v tejto príručke a neobsahuje dodatočné ustanovenia na meranie poskytovania služieb a/alebo na realizáciu zrážok za nízku kvalitu poskytovaných služieb **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.*

*Preto používatelia vezmú na vedomie, že mnohé ustanovenia o platobnom mechanizme spomínané v témach 4.6 a 4.7 **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**, a to v rozsahu, v akom sa vzťahujú na kvalitu poskytovaných služieb (na rozdiel od dostupnosti aktíva).*

4.5 Meranie dostupnosti a poskytovania služieb

Zmluva o PPP typicky stanovuje proces pravidelného monitorovania a podávania správ o dostupnosti aktíva a poskytovaní služieb v porovnaní s príslušnými normami. Podrobnosti procesu (vrátane frekvencie a metodiky merania a podávania správ) sa môžu v každej zmluve značne odlišovať, ale väčšina z nich sa spolieha na podávanie správ zo strany samotného partnera a dáva orgánu práva duplicitne monitorovať a/alebo kontrolovať správy partnera.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že zmluvný režim monitorovania a podávania správ o dostupnosti aktíva a o poskytovaní služieb musí orgánu umožniť sankcionovať partnera za neplnenie.

Ak sa platobný mechanizmus spolieha na režim monitorovania a podávania správ, ktorý má orgán právo monitorovať alebo kontrolovať (a spochybniť), konkrétny proces alebo metodika použitá na monitorovanie a podávanie správ nemá vplyv na štatistické spracovanie. Avšak ak sa platobný mechanizmus spolieha na podávanie správ zo strany samotného partnera a orgán nemá právo monitorovať alebo kontrolovať (a spochybniť) partnerove správy, toto má vplyv na štatistické spracovanie a je otázkou s VYSOKOU dôležitosťou.

4.6 Vyčíslenie zrážok za dostupnosť a poskytovanie služieb

Zmluvy o PPP používajú rôzne prístupy a rôzne mechanizmy na výpočet sumy, ktorá sa zrazí za každý prípad nedostupnosti alebo nízkej kvality poskytovaných služieb.

Táto téma 4.6 popisuje niektoré bežne používané mechanizmy (buď samotné alebo v kombinácii) na kalibrovanie platobného mechanizmu a určenie finančného vplyvu (a rizika) u partnera pri neplnení zmluvy o PPP.

4.6.1 Zrážky za nedostupnosť

Zrážky za nedostupnosť sa obvykle určia podľa dotknutého komponentu alebo komponentov aktíva. Často sa na jednotlivé komponenty aktíva a na rôzne časové obdobia uplatňuje váženie udávajúce, aké sú dôležité pre orgán a ostatných koncových používateľov.

Suma zrazená za prípad nedostupnosti sa určí podľa počtu komponentov, ktoré sú nedostupné, doby, počas ktorej sú nedostupné, a podľa váhových hodnôt priradených týmto komponentom v rôznych časoch daného obdobia. Niektoré priestory a/alebo časové obdobia môžu mať váhu 0%.

Motivácia partnera na plnenie sa niekedy posilňuje uplatnením váh, ktorými sa vytvoria zrážky, ktoré prekročia teoretickú hodnotu (alebo sú k nej neúmerné) prevádzkových platieb (napr. dva týždne nedostupnosti vedú k zrážkam rovným prevádzkovým platbám za jeden mesiac). Ak je to tak, často sa uplatňuje obmedzenie zrážok, aby sa zabezpečilo, že celková zodpovednosť partnera za zrážky neprekročí teoretické prevádzkové platby (pozri tému 4.7.4).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že pre platobné mechanizmy na báze dostupnosti je zásadný princíp úmernosti, čo znamená, že prevádzkové platby by mali byť úmerné stupňu dostupnosti aktíva. Preto potom:

- v hraničných prípadoch, dostupnosť v rozsahu 100% oprávňuje partnera na prijatie prevádzkových platieb v plnom rozsahu a dostupnosť v rozsahu 0% musí mať za následok, že partner nedostane žiadne prevádzkové platby (niekedy sa to označuje ako „nulová dostupnosť, nulové platby“); a
- medzi týmito dvoma hraničnými prípadmi by sa mal udržiavať princíp všeobecnej úmernosti vo všetkých scenároch dostupnosti.

Eurostat predpokladá realizáciu princípu úmernosti počas významnej časovej doby (napr. jeden rok). Neuplatnenie tohto princípu počas významnej časovej doby **má vplyv na štatistické spracovanie** a automaticky vedie k zaznamenaniu PPP DO SÚVAHY verejnej správy.

Názor Eurostatu je, že uplatnenie váh na jednotlivé komponenty aktíva a rôzne časové obdobia je v súlade s princípom úmernosti a **nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak:**

- váhy odzrkadľujú používanie alebo funkčnosť aktíva (a jeho podstatných komponentov);
- sa váhy 0% (ak sa používajú) používajú len výnimočne; a
- sa dá dokázať, že nulová dostupnosť bude mať za následok nulovú platbu, podľa uvedeného vyššie.

Na ilustráciu uvádzame, že nízke alebo 0% váhy nemajú vplyv na štatistické spracovanie, pokiaľ sa uplatňujú v časoch, kedy sa aktívum nevyžaduje (napr. mimo školského vyučovania v PPP týkajúcom sa školy). Ak sa váhy nepoužívajú vhodne, podľa vyššie popísaného, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.

Nakoniec, názor Eurostatu je, že používanie váh na určenie zrážok, ktoré prekročia teoretickú hodnotu (alebo sú k nej neúmerne) prevádzkových platieb (napríklad ako v príklade popísanom vyššie, kde dva týždne nedostupnosti vedú k zrážkam rovným prevádzkovým platbám za jeden mesiac) **nemá vplyv na štatistické spracovanie.**³⁰

³⁰ Pozri tému 4.7.4 s názormi Eurostatu na obmedzenia zrážok (ktoré sa často používajú v kombinácii s váhami na vytvorenie neúmerných zrážok).

4.6.2 Zrážky týkajúce sa poskytovania služieb alebo body za poskytovanie služieb

Zmluvy o PPP niekedy každému neposkytnutiu služby priradujú pevnú peňažnú hodnotu a túto sumu zrážajú z prevádzkových platieb pri každom neposkytnutí. Alternatívnym prístupom je mať systém, ktorý prideluje body plnenia každému neposkytnutiu služby a týmto bodom plnenia peňažnú hodnotu a potom zrazí z prevádzkových platieb sumu zodpovedajúcu počtu nazbieraných bodov plnenia. Obidva prístupy môžu zahŕňať váhy, ktoré odzrkadľujú významnosť neplnenia v konkrétnom priestore v konkrétnom čase.

Niektoré zmluvy o PPP obsahujú ustanovenia, ktoré majú predísť dvojitému započítavaniu zrážok za nedostupnosť a zrážok za poskytovanie služieb. Napríklad:

- Počas doby, kedy je aktívum nedostupné, sa neuplatní režim poskytovania služieb (t.j. zrážky za poskytovanie služieb sa nerealizujú); a/alebo
- Ak by neplnenie zo strany partnera mohlo viesť k zrážkam za nedostupnosť aj zrážkam za poskytovanie služieb, potom sa vykoná len jedna zrážka (obvykle tá vyššia).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že prístup prijatý na meranie, vyčíslenie a uplatnenie zrážok za poskytovanie služieb nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak zmluva o PPP obsahuje efektívny režim dostupnosti (podľa uvedeného v komentári Eurostatu v téme 4.4). Ak je to tak, neexistuje žiadny vplyv na štatistické spracovanie, ak napríklad:

- *zrážky za poskytovanie služieb sa uplatnia na neposkytnutie služieb samotné, alebo prostredníctvom bodového systému za plnenie; alebo*
- *neposkytnutia služieb sa vážia, napríklad podľa toho, kde alebo kedy vzniknú; alebo*
- *zabezpečí sa ustanovenie na predchádzanie dvojitému započítavaniu zrážok za nedostupnosť a zrážok za poskytovanie služieb.*

4.6.3 Lehoty na nápravu

Zmluvy o PPP typicky špecifikujú lehoty, v ktorých má partner opraviť alebo napraviť nedostupnosť alebo neplnenie služieb a uplatňujú zrážky len vtedy, ak sa opravy alebo náprava nevykonajú v rámci týchto lehôt. Zmluvy o PPP nemusia nevyhnutne poskytovať partnerovi možnosť opraviť alebo napraviť všetky typy neplnenia.

Lehoty na opravu alebo nápravu sú buď stanovené presne (napr. štyri hodiny, dva dni), alebo sú definované všeobecnejšie (napr. ako primeraná doba za daných okolností).

V niektorých zmluvách o PPP sú časové lehoty zahrnuté v spôsobe technického definovania nedostupnosti a nízkej kvality poskytovania služieb (t.j. aktívum sa považuje za nedostupné, alebo služba sa považuje za poskytnutú v nízkej kvalite, len ak sa nedodržanie normy neopraví alebo nenapraví v rámci príslušnej lehoty).

Prístup prijatý v iných zmluvách o PPP má definovať aktívum ako nedostupné alebo službu ako poskytnutú v nízkej kvalite ihneď po nesplnení normy, ale má zabezpečiť, že zrážky sa uplatnia len vtedy, keď nepríde k oprave alebo náprave v rámci príslušnej lehoty.

A nakoniec, niektoré zmluvy o PPP poskytujú partnerovi počiatočnú lehotu na nájdenie dočasného riešenia pri neplnení a ďalšiu lehotu na realizáciu úplnej opravy alebo nápravy (napr. rozbité okno sa musí dočasne zakryť doskami, a to do dvoch hodín, potom do dvoch dní sa musí namontovať nové okno).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že poskytnutie možnosti pre partnera opraviť alebo napraviť neplnenie, aby sa predišlo uplatneniu zrážok (vrátane možnosti vykonať dočasné opravy) nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak časové lehoty poskytnuté partnerovi (či už stanovené v zmluve o PPP presne alebo nie) sú primerané vzhľadom na vplyv neplnenia na používanie aktíva a/alebo okolnosti projektu (napr. geografická poloha). Poskytnutie neprimerane dlhých dôb na opravu alebo nápravu je otázkou s PRIEMERNOU dôležitosťou pre štatistické spracovanie.

4.6.4 Minimálne sumy zrážok

Niektoré zmluvy o PPP stanovujú minimálne sumy, ktoré sa musia zraziť za nedostupnosť a/alebo nízku kvalitu poskytovaných služieb. To má za následok uplatnenie vyššej zrážky na malý komponent aktíva alebo službu, než by bola inak uplatnená na základe váhy v porovnaní so zvyškom aktíva alebo služby.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia o minimálnych sumách zrážok popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

4.6.5 Spúšťače a multiplikátory

Niektoré zmluvy o PPP obsahujú ustanovenia (často označované ako „spúšťače“ alebo „multiplikátory“), ktoré zvyšujú sumy zrážok za nedostupnosť a/alebo neposkytnutie služieb, ktoré trvá dlhšiu časovú dobu. Sumy zrážok sa niekedy zvýšia aj za opakované neplnenia.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia o spúšťačoch a multiplikátoroch popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

4.6.6 Nedostupné, ale používa sa

Niektoré zmluvy o PPP uplatňujú ustanovenia „nedostupné, ale používa sa“, ktoré typicky znižujú sumu zrážok za nedostupnosť o nejaké percento (napr. 50%), ak sa orgán rozhodne používať aktívum (alebo komponent aktíva) napriek jeho nedostupnosti podľa noriem špecifikovaných v zmluve.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia „nedostupné, ale používa sa“ popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie. Avšak ustanovenia „nedostupné, ale používa sa“, ktoré znižujú zrážky za dostupnosť o viac ako 50%, majú vplyv na štatistické spracovanie a sú otázkou s PRIEMERNOU dôležitosťou.

4.6.7 Dočasné alternatívne zariadenia

Niektoré zmluvy o PPP umožňujú partnerovi, aby orgánu ponúkol alternatívne zariadenia na dočasné použitie, zatiaľ čo je aktívum (alebo jeho komponenty sú) nedostupné. Ak sú dočasné alternatívne zariadenia pre orgán prijateľné, neuplatnia sa príslušné zrážky za nedostupnosť.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia o dočasných alternatívnych zariadeniach popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

4.7 Úľava zo zrážok za nedostupnosť a neposkytnutie služieb

Zmluvy o PPP obvykle poskytujú partnerovi úľavu zo zrážok v určitých situáciách, ktorých príklady sú popísané nižšie.

4.7.1 Ospravedlňujúce dôvody

Väčšina zmlúv o PPP pripúšťa niektoré situácie, kde partner nespôsobil nedostupnosť alebo nízku kvalitu poskytovaných služieb a preto sa zrážky neuplatnia. Existuje niekoľko spôsobov, ktorými to zmluva o PPP môže dosiahnuť.

Napríklad:

- Môže sa mať za to, že nedostupnosť alebo nízka kvalita poskytovaných služieb nevznikli;
- Má sa za to, že nedostupnosť alebo nízka kvalita poskytovaných služieb vznikli, ale na účely výpočtu zrážok sa ignorujú; alebo
- Má sa za to, že nedostupnosť alebo nízka kvalita poskytovaných služieb vznikli a vykoná sa zrážka, ale partner má právo na vrátenie zrážky od orgánu inou cestou (napr. mechanizmus prípadov kompenzácie, podľa uvedeného v téme 6).

Bežným príkladom tejto úľavy zo zrážok je, ak je neplnenie priamo spôsobené:

- plánovanou údržbou;
- prerušením externých dodávok energií;
- prípadmi kompenzácie (pozri tému 6);
- prípadmi vyššej moci; alebo
- úkonmi tretej strany, ktoré sú mimo kontroly partnera (napr. nedostupnosť jazdného pruhu na diaľnici spôsobená poruchou vozidla, ak sa to nepovažuje za prípad kompenzácie na základe zmluvy o PPP).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré poskytujú partnerovi úľavu zo zrážok za nedostupnosť alebo nízku kvalitu poskytovaných služieb, ktorá je priamo spôsobená udalosťami vyššie popísanej povahy, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

Avšak ustanovenia, ktoré ospravedlňujú partnera za nedostupnosť alebo nízku kvalitu poskytovaných služieb z dôvodu udalostí, ktoré sú pod kontrolou partnera, alebo udalostí, ktoré zachytávajú zmeny v makroekonomických podmienkach, majú vplyv na štatistické spracovanie. Táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.

4.7.2 Prechodné obdobia

Mnohé zmluvy o PPP poskytujú úľavu zo zrážok počas istých období v priebehu fázy prevádzky (označované ako „prechodné obdobia“). Rôzne zmluvy o PPP používajú rôzny prístup k prechodným obdobiam, podľa uvedeného nižšie.

Niektoré zmluvy o PPP poskytujú prechodné obdobie na začiatku fázy prevádzky, počas neho sa zrážky neuplatňujú (alebo sa neuplatňujú v plnom rozsahu). Účelom je poskytnúť partnerovi istú dobu, aby sa ustálila prevádzka a údržba aktíva. Časové obdobie a služby alebo zrážky, za ktoré sa poskytuje úľava zo zrážok, sa u každej zmluvy značne odlišujú. Napríklad:

- Úľava sa môže uplatniť na všetky zrážky alebo len na zrážky za neposkytovanie služieb;
- Úľava sa môže uplatniť na všetky služby, alebo len na vybrané služby; alebo
- Zrážky sa môžu nastaviť na nulu alebo znížiť o istú percentuálnu hodnotu.

Iné zmluvy o PPP poskytujú prechodné obdobie na začiatku fázy prevádzky, počas neho sa zrážky uplatňujú v plnej výške na prevádzkové platby, ale ignorujú sa na účely predčasného ukončenia zmluvy o PPP.

Pri každom prístupe sa ustanovenia prechodného obdobia niekedy tiež uplatňujú, keď partner vymení subdodávateľa a/alebo keď veriteľia po vstupe do zmluvy o PPP vymenia partnera (pozri tému 14.8).

Niektoré zmluvy o PPP neobsahujú žiadne ustanovenie o prechodnom období.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že:

- *ustanovenia o „prechodnom období“, ktoré poskytujú úľavu zo zrážok len za nízku kvalitu poskytovaných služieb (t.j. zrážky za nedostupnosť stále platia), nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak zmluva o PPP obsahuje efektívny režim dostupnosti (podľa komentára Eurostatu v téme 4.4);*

- ustanovenia o „prechodnom období“, ktoré poskytujú úľavu zo zrážok za nedostupnosť, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak sú časové obdobia primerané vzhľadom na povahu aktíva, trvanie zmluvy o PPP a iné okolnosti projektu.** Na ilustráciu, názor Eurostatu je, že prechodné obdobia, ktoré platia pre zrážky za nedostupnosť (alebo zníženú sumu zrážok za nedostupnosť) počas doby do maximálne šiestich mesiacov, sú primerané pre akýkoľvek projekt s fázou prevádzky v trvaní 20 rokov a viac. Prechodné obdobia by mali byť úmerne kratšie u projektov s kratšími fázami prevádzky a dlhšie prechodné obdobia sa môžu považovať za primerané u projektov s dlhšími fázami prevádzky. Tam, kde sa prechodné obdobia nepovažujú za primerané, táto otázka má PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie; a
- ustanovenia o „prechodnom období“, ktoré poskytujú len úľavu zo zrážok za nedostupnosť a/alebo nízku kvalitu služieb na účely predčasného ukončenia zmluvy o PPP (t.j. zrážky sa na prevádzkové platby stále uplatňujú) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.**

Názory uvedené vyššie sa týkajú prechodných období, ktoré platia na začiatku fázy prevádzky, tých, ktoré platia, keď partner vymení hlavného subdodávateľa a tých, ktoré platia, keď veritelia po vstupe do zmluvy o PPP vymenia partnera.

4.7.3 Tolerancie/výnimky zo zrážok de minimis

Niektoré zmluvy o PPP uvádzajú, že sa počas istej doby neuplatnia žiadne zrážky, ak počet neplnení alebo bodov za poskytovanie služieb v tomto období alebo suma akumulovaných zrážok v tomto období nedosiahne stanovenú prahovú hodnotu. Napríklad:

- Neuplatnia sa žiadne zrážky za neplnenie, ak za daný mesiac vzniklo menej ako x neplnení; alebo
- Neuplatnia sa žiadne zrážky, ak celková suma zrážok v danom mesiaci je menej ako x EUR.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré vytvárajú toleranciu alebo prahovú hodnotu de minimis pre zrážky za nízku kvalitu poskytovania služieb, samotné **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak zmluva o PPP obsahuje efektívny režim dostupnosti (podľa uvedeného v komentári Eurostatu v téme 4.4).**

*Ustanovenia, ktoré vytvárajú toleranciu alebo prahovú hodnotu de minimis pre zrážky za nedostupnosť **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak tolerancia alebo prahová hodnota de minimis má zanedbateľný vplyv (t.j. suma zrážok, ktorá sa neuplatní, nie je vyššia ako 1% prevádzkových platieb). Ak to tak nie je (t.j. účinok tolerancie alebo prahovej hodnoty de minimis nie je zanedbateľný), táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

4.7.4 Obmedzenia zrážok

U zmlúv o PPP je veľmi bežné, že sa obmedzuje miera rizika partnera súvisiaca s uplatnením zrážok za nedostupnosť a/alebo nízku kvalitu poskytovaných služieb. Používa sa množstvo prístupov, ale bežné príklady sú:

- obmedzenie miery rizika partnera súvisiacej so zrážkami za nedostupnosť na 100% teoretických prevádzkových platieb v danom období;
- obmedzenie celkovej miery rizika partnera súvisiacej so zrážkami za nedostupnosť a za nízku kvalitu služieb na 100% teoretických prevádzkových platieb v danom období;
- obmedzenie celkovej miery rizika partnera súvisiacej so zrážkami za nízku kvalitu služieb za určité služby (napr. stravovacie služby) na základné náklady poskytovania týchto služieb;
- zrážky sa uplatňujú len na isté percento celkových teoretických prevádzkových platieb (príklady sú v rozsahu od 20% do 100%), ale akékoľvek zrážky, ktoré neboli odpočítané v jednom období (pretože prekročili stanovenú percentuálnu hodnotu), sa môžu odpočítať v budúcich obdobiach; a
- zrážky sa uplatňujú len na isté percento celkových teoretických prevádzkových platieb (napr. 20%), ale ak sa prekročí táto prahová hodnota, orgán má právo vypovedať zmluvu o PPP z dôvodu neplnenia partnera.

*Názor Eurostatu je, že akékoľvek obmedzenie zrážok, ktoré porušuje princíp úmernosti (čo by mohlo mať za následok napríklad „nulovú dostupnosť, nulové platby“ počas významného časového obdobia), **má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedie k zaznamenávaniu PPP V SÚVAHE verejnej správy.***

Názor Eurostatu je, že v zmluve o PPP, ktorá obsahuje efektívny režim dostupnosti (popísaný v komentári Eurostatu v téme 4.4), nasledujúce mechanizmy obmedzenia zrážok neporušujú princíp úmernosti a preto **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**:

- ustanovenia, ktoré obmedzujú zrážky za nízku kvalitu poskytovaných služieb (na akejkoľvek úrovni); a
- ustanovenia, ktoré obmedzujú zrážky za nedostupnosť tak, že partner nestratí viac ako 100% teoretických prevádzkových platieb (počas významného časového obdobia, obvykle je to jeden rok).

Ustanovenia, ktoré obmedzujú zrážky za nedostupnosť tak, že partner má garantovanú minimálnu úroveň platby viac ako 0% teoretických prevádzkových platieb, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**, ak sa princíp úmernosti, ktorý má za následok „nulovú dostupnosť, nulové platby“ počas významného časového obdobia, dosiahne iným spôsobom. Princíp úmernosti sa môže napríklad dosiahnuť prostredníctvom mechanizmu posúvania „roll-forward“, ktorý umožňuje spätné získanie akumulovaných zrážok počas tohto obdobia (obvykle je to jeden rok) a/alebo práva orgánu predčasne vypovedať zmluvu o PPP za neplnenie partnera na konci tohto obdobia.

4.8 Úpravy za používanie

U niektorých zmlúv o PPP na báze dostupnosti má partner právo na zvýšenie prevádzkových platieb, ak je používanie aktíva vyššie, než predpokladané. Orgán tiež môže mať právo na zníženie prevádzkových platieb, ak je používanie aktíva nižšie, než predpokladané.

Vo väčšine zmlúv o PPP sa nestanovuje konkrétny odhad rozsahu používania a od partnera sa vyžaduje, aby akceptoval dôsledky akéhokoľvek možného rozsahu používania aktíva.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré zvyšujú prevádzkové platby na účely kompenzácie vyššieho než predpokladaného používania aktíva partnerovi, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**. Rovnako aj neposkytnutie takejto úpravy (t.j. ak sa vyžaduje od partnera, aby prijal riziko vyššieho než predpokladaného používania aktíva) **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré znižujú prevádzkové platby (ktoré sú na 100% založené na dostupnosti) tak, aby odzrkadľovali nižšiu úroveň používania aktíva, než sa predpokladalo, majú vplyv na štatistické spracovanie a je to otázka VYSOKEJ dôležitosti.

Názor Eurostatu je, že je možné, aby zmluva o PPP zabezpečila prevádzkové platby, ktoré sú naviazané na dostupnosť aj na skutočnú úroveň používania aktíva bez vplyvu na štatistické spracovanie, a to použitím štruktúry zmiešaného mechanizmu platieb na báze dostupnosti/dopytu (pozri tému 4.11).

B. ZMLUVY O PPP S PLATBAMI NA BÁZE DOPYTU

4.9 Štruktúra prevádzkových platieb

Niektoré zmluvy o PPP obsahujú mechanizmy platieb na báze dopytu, ktoré vypočítavajú prevádzkové platby splatné zo strany orgánu podľa úrovne používania aktíva (napr. počet áut používajúcich cestu, tony spracovaného odpadu). Prevádzkové platby typicky podliehajú indexácii (pozri tému 5.4).

Mechanizmy platieb na báze dopytu typicky neuplatňujú zrážky za nízku kvalitu poskytovaných služieb, hoci kvalita poskytovania služieb sa v niektorých zmluvách o PPP berie do úvahy na iné účely (napr. finančné pokuty, predčasné ukončenie zmluvy o PPP z dôvodu neplnenia partnera).

4.10 Vyčíslenie prevádzkových platieb

Na kalibrovanie mechanizmu platieb a určenie finančného vplyvu u partnera pri preberaní rizika z dopytu po aktíve sa používajú rôzne prístupy. Táto téma 4.10 uvádza niektoré príklady obvyklých prístupov (hoci zoznam nie je vyčerpávajúci).

Komentár Eurostatu

Eurostat považuje pri prevode rizika dopytu za zásadný princíp úmernosti, čo znamená, že prevádzkové platby by mali byť úmerné úrovni dopytu po aktíve. V extrémnych prípadoch, kedy neexistuje žiadny dopyt, by partner nemal dostávať žiadne prevádzkové platby.

Názory Eurostatu na to, ako rôzne mechanizmy kalibrácie ovplyvňujú princíp úmernosti, a teda ovplyvňujú štatistické spracovanie, sú uvedené nižšie.

4.10.1 Typ váh používania a času

Vo väčšine zmlúv o PPP s prevádzkovými platbami na báze dopytu sa uplatňujú váhy pre rôzne druhy používania aktíva (napr. typ vozidla, ktoré jazdí po ceste) a/alebo pre rôzne časy používania. Výsledkom je, že prevádzkové platby splatné za každý prípad používania závisia od typu a času tohto používania. Niektoré typy a/alebo časy používania môžu mať váhu 0%.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že uplatnenie váh (vrátane váh v hodnote 0%) na typy a časy používania aktíva nemá vplyv na štatistické spracovanie.

4.10.2 Pásmo

Mechanizmy platieb na báze dopytu sú často štruktúrované v „pásmach“, kde suma platená zo strany orgánu za jednotku používania (napr. jazda auta po ceste) sa líši podľa „pásmo“, do ktorého táto jednotka používania spadá. Napríklad, platba za jedno auto je x EUR pre prvých 1000 áut, y EUR za ďalších 1000 áut, atď.

Obvykle je jednotková cena vyššia v pásmach nízkeho využívania než v pásmach vysokého využívania (napr. platba za jedno auto je vyššia pre používanie v rozmedzí 1 až 1000 áut, než pre používanie v rozmedzí 9000 až 10 000 áut). V niektorých prípadoch je jednotková cena v pásme najnižšieho používania nastavená tak, že v praxi bude na základe primeranej predpovede dopytu pokrytý veľký podiel fixných nákladov partnera. V niektorých zmluvách o PPP je jednotková cena v pásme najvyššieho používania nastavená na nulu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré zaraďujú jednotkové ceny do pásiem podľa úrovne používania aktíva, majú potenciál porušiť hlavný princíp úmernosti a tým ovplyvniť štatistické spracovanie. Vplyv ustanovení o zaradení do pásiem na princíp úmernosti a štatistické spracovanie sa musí zväziť z hľadiska primeraných predpovedí dopytu, predpovedí príjmov a základných nákladov partnera. Názor Eurostatu je, že napríklad

nasledujúce ustanovenia o zaradení do pásiem majú vplyv na štatistické spracovanie:

- *Jednotková cena za pásmo najvyššieho používania sa nastaví na nulu alebo blízko nuly (to automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy);*
- *Jednotková cena za pásma najvyššieho používania sa nastaví na menovitú úroveň, ktorá de facto významne obmedzí zvýšenie cien u partnera (otázka VYSOKEJ dôležitosti pre štatistické spracovanie);*
- *Jednotková cena za pásma najnižšieho používania je taká, že partner získa náhradu za významný podiel nákladov na úrovni dopytu, ktorá je významne nižšia ako primerané predpovede (otázka VYSOKEJ dôležitosti pre analýzu štatistického spracovania); a/alebo*
- *Jednotková cena za pásma v spodných úrovniach používania je de facto podobná garancii minimálneho používania/minimálnych príjmov (to automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy – pozri tému 4.10.3).*

4.10.3 Garancie minimálneho používania/minimálnych príjmov

V niektorých zmluvách o PPP na báze dopytu je garantované, že partner počas fázy prevádzky dostane určitú sumu príjmov od orgánu, bez ohľadu na skutočnú úroveň používania aktíva. Mechanizmy na zabezpečenie uvedeného sa v zmluvách o PPP líšia, tu sú niektoré príklady:

- minimálna suma mesačných prevádzkových platieb;
- záruka zo strany orgánu týkajúca sa úrovne používania aktíva; alebo
- prípad kompenzácie (pozri tému 6), ktorý nastane, ak úroveň používania aktíva klesne pod určitú prahovú hodnotu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že akákoľvek forma garancie minimálneho používania alebo minimálnych príjmov má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.

Názor Eurostatu je, že je možné, aby zmluva o PPP zabezpečila, že partner bude mať právo na isté prevádzkové platby, ktoré nie sú naviazané na dopyt po aktíve, bez vplyvu na štatistické spracovanie, a to použitím štruktúry zmiešaného mechanizmu platieb na báze dostupnosti/dopytu (pozri tému 4.11).

C. ZMLUVY O PPP SO ZMIEŠANÝMI PLATBAMI NA BÁZE DOSTUPNOSTI/DOPYTU

4.11 Štruktúra prevádzkových platieb

Niektoré zmluvy o PPP obsahujú zmiešané mechanizmy platieb na báze dostupnosti/dopytu, ktoré obsahujú prevádzkové platby s dvoma komponentmi: jeden sa zakladá na dostupnosti/poskytovaní služieb (pozri časť A vyššie) a jeden na dopyte (pozri časť B vyššie). Okrem toho sa typicky robia úpravy z dôvodu:

- indexácie (pozri tému 5.4); a
- zrážok za nízku kvalitu poskytovaných služieb.

Napríklad:

- Zmluva o PPP týkajúca sa škôl zabezpečuje prevádzkové platby na báze dostupnosti za poskytnutie aktíva a platby súvisiace s objemom (alebo dopytom) za služby stravovania (na základe počtu vydaných jedál);
- Zmluva o PPP týkajúca sa metra zabezpečuje 80% predpokladaných prevádzkových platieb, ktoré majú byť prijaté, prostredníctvom platieb na báze dostupnosti a 20% predpokladaných prevádzkových platieb, ktoré majú byť prijaté, prostredníctvom platieb na báze dopytu; alebo
- Zmluva o PPP týkajúca sa spracovania odpadu zabezpečuje 20% predpokladaných prevádzkových platieb, ktoré majú byť prijaté, prostredníctvom platieb na báze dostupnosti a 80% predpokladaných prevádzkových platieb, ktoré majú byť prijaté, prostredníctvom platieb na báze dopytu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že samotné používanie zmiešaného mechanizmu platieb na báze dostupnosti/dopytu nemá vplyv na štatistické spracovanie.

Avšak:

- *ak sa delenie medzi komponentmi prevádzkových platieb na báze dostupnosti a dopytu líši pri (i) platbách naviazaných na poskytovanie a údržbu aktíva a (ii) platbách naviazaných na dopyt po službách, ktoré sú sekundárne k údržbe aktíva, štatistické spracovanie aktíva sa určí výlučne na základe platieb naviazaných na poskytovanie a údržbu aktíva. Vo vyššie uvedenom príklade zmluvy o PPP týkajúcej sa škôl sa štatistické spracovanie určí na základe rizika preneseného prostredníctvom platieb na báze dostupnosti; a*

- *v ostatných prípadoch sa komponenty prevádzkových platieb na báze dostupnosti a dopytu posudzujú individuálne, aby sa určilo, či každý komponent prenáša príslušné riziko. Názory Eurostatu v časti A tejto témy 4 platia pre komponent dostupnosti a názory v časti B tejto témy 4 platia pre komponent dopytu.*

Téma 5 – Ďalšie platobné dojednania

5.1 Začatie prevádzkových platieb

Vo väčšine zmlúv o PPP partnerovo právo na začatie prijímania prevádzkových platieb vzniká v deň dokončenia výstavby aktíva alebo neskôr (pozri tému 2.3). V menšine zmlúv o PPP začínajú prevádzkové platby v pevne stanovenom dátume, bez ohľadu na to, či je aktívum hotové.

U niektorých projektov sa od partnera vyžaduje, aby počas fázy výstavby poskytoval niektoré služby v súvislosti so samostatne existujúcimi aktívami, za ktoré orgán platí pri ich poskytnutí (t.j. platby za tieto služby sa realizujú počas fázy výstavby). Tieto služby obvykle podliehajú režimu odlišnému od režimu, ktorý platí pre služby, ktoré má partner poskytovať po dokončení aktíva. Napríklad, orgán môže platiť partnerovi, aby poskytoval služby bežnej aj reaktívnej údržby na jednom úseku existujúcej cesty od dátumu podpísania zmluvy o PPP, zatiaľ čo bude partner budovať ďalší úsek cesty.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že partner by nemal mať právo prijímať prevádzkové platby pred dátumom dokončenia výstavby aktíva (pozri tému 2.3). Preto povinnosť orgánu začať realizovať prevádzkové platby v súvislosti s aktívom pred dátumom dokončenia aktíva má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.³¹

31 Téma 2.3 uvádza výnimku, platnú pre prípad, kedy sa aktívum dokončuje po fázach.

Názor Eurostatu je, že ustanovenia o platbách partnerovi za služby naviazané na samostatne existujúce aktíva počas fázy výstavby podľa uvedeného vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

5.2 Referenčné porovnávanie a trhové testovanie služieb

Mnohé zmluvy o PPP obsahujú ustanovenia o pravidelnom referenčnom porovnávaní (benchmarking) a/alebo trhovom testovaní nákladov partnera za poskytovanie konkrétnych služieb a upravujú prevádzkové platby tak, aby odzrkadľovali zvýšenia a zníženia prevládajúcich trhových sadzieb za príslušné služby.

Tieto ustanovenia typicky platia len pre služby, ktoré (podľa popisu v kapitole 2 a téme 3) sú sekundárne k údržbe aktíva (napr. stravovanie alebo upratovanie pri projekte ubytovania, riadenie prevádzky pri cestnom projekte).

Referenčné porovnávanie je proces, ktorým orgán a partner schvália prevládajúcu trhovú sadzbu na základe dostupných údajov o nákladoch za poskytovanie porovnateľných služieb (prevádzkové platby sa potom primerane upraví).

Na druhej strane, trhové testovanie je proces, ktorým partner opakovane obstará príslušné služby prostredníctvom procesu verejnej súťaže. Prevádzkové platby sa upraví tak, aby odzrkadľovali cenu víťazného uchádzača (ktorá je *de facto* prevládajúcou trhovou sadzbou).

Ustanovenia o referenčnom porovnávaní a trhovom testovaní sa typicky uplatňujú každých päť až sedem rokov. Úprava prevádzkových platieb platí pre budúcnosť a je fixne stanovená pre nasledujúce obdobie piatich až siedmich rokov (t.j. riziko aj prínos v dôsledku akýchkoľvek zvýšení nákladov a úspor v súvislosti s príslušnými službami v období medzi vykonaním referenčného porovnávaní a trhového testovania v plnom rozsahu preberá partner).

V niektorých zmluvách o PPP sa úprava prevádzkových platieb vykoná len vtedy, keď je prevládajúca trhovú sadzba vyššia alebo nižšia než stanovená prahová hodnota.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia týkajúce sa úpravy prevádzkových platieb po vykonaní referenčného porovnávaní a trhového testovania služieb podľa popísaného vyššie **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak:***

- *platia len pre služby, ktoré sú sekundárne k službám údržby požadovaným na to, aby bolo aktívum dostupné (pozri kapitolu 2 a tému 3). Ak to*

tak nie je, PPP bude automaticky V SÚVAHE verejnej správy;

- *sa neuplatnia častejšie ako každých päť rokov. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie; a*
- *riziko a prínos v súvislosti so zvýšením nákladov a úsporami v období medzi vykonaním každého referenčného porovnávania a trhového testovania preberá partner. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.*

5.3 Náklady na energie a verejné služby

Väčšina zmlúv o PPP obsahuje mechanizmy, prostredníctvom ktorých riziká týkajúce sa nákladov na energie a verejné služby (napr. elektrina, plyn, voda) spotrebované pri používaní alebo prevádzke aktíva (len vo fáze prevádzky) zostávajú u orgánu, alebo sa rozdelia medzi orgán a partnera. Riziká týkajúce sa nákladov na energie a verejné služby v projekte predstavujú (i) objem spotrebovaných energií a verejných služieb a (ii) jednotkové ceny energií a verejných služieb.

Príklady typických mechanizmov rozdelenia rizík v súvislosti s energiami a verejnými službami:

- a) Orgán preberá zodpovednosť za obstaranie energií a verejných služieb a platí priamo dodávateľom energií a verejných služieb (riziko objemu a ceny zostáva u orgánu);
- b) Partner preberá zodpovednosť za obstaranie energií a verejných služieb a platí priamo dodávateľom energií a verejných služieb a orgán mu poskytuje náhradu vzniknutých nákladov (riziko objemu a ceny zostáva u orgánu);
- c) Ako v príkladoch (a) alebo (b) vyššie, s tým rozdielom, že partner poskytuje orgánu náhradu (alebo neprenáša naň náklady) za energie a verejné služby spotrebované nad rámec stanovenej prahovej hodnoty (delí sa riziko objemu, riziko ceny zostáva u orgánu); a
- d) Ako v príkladoch (a), (b), alebo (c) vyššie, s tým rozdielom, že zmluvné strany sa delia o riziko/prínos v dôsledku kolísania jednotkových cien energií a verejných služieb (riziko objemu zostáva, alebo sa delí, cenové riziko sa delí).

V niektorých prípadoch, typicky sú to projekty s relatívne nízkou dôverou v spotrebu energií a verejných služieb, partner preberá počas trvania zmluvy o PPP celé riziko v súvislosti s jednotkovými cenami a spotrebou energií a verejných služieb.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že nevzniká žiadny vplyv na štatistické spracovanie, ak si orgán ponechá, alebo sa delí o:

- *riziko objemu u projektov, kde partner nekontroluje objem energií a verejných služieb spotrebovaných pri používaní alebo prevádzkovaní aktíva (napr. škola, nemocnica); a/alebo*
- *riziko ceny energií a verejných služieb.*

*Avšak, názor Eurostatu je, že **existuje vplyv na štatistické spracovanie, ak si orgán ponechá, alebo sa delí o:***

- *riziko objemu u projektov, kde partner kontroluje objem energií a verejných služieb spotrebovaných pri používaní alebo prevádzkovaní aktíva (napr. projekt verejného osvetlenia, u ktorého sú hodiny prevádzky verejného osvetlenia stanovené v zmluve o PPP); v takom prípade má táto otázka **PRIEMERNÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie; a*
- *riziko ceny a/alebo objemu u projektov, ktorých hlavným cieľom je zabezpečiť energetickú účinnosť;³² v takom prípade má táto otázka **PRIEMERNÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie.*

5.4 Indexácia

Väčšina zmlúv o PPP zabezpečuje pravidelnú indexáciu prevádzkových platieb. Použité indexy, časť prevádzkových platieb, ktoré sa indexujú, a frekvencia, s ktorou sa uplatňujú ustanovenia o indexácii, sa v každej zmluve líšia.

Indexácia sa tiež typicky uplatňuje na:

- ostatné platby splatné ktoroukoľvek zmluvnou stranou, napríklad penále za porušenie zmluvy, ktoré má zaplatiť partner (pozri tému 2.2), paušálne platby splatné zo strany orgánu (pozri tému 14.4.1); a
- sumy stanovené pre ďalšie účely, napríklad definovanie príčin predčasného ukončenia zmluvy o PPP, alebo definovanie minimálnych úrovní poistného krytia.

³² Tento komentár sa týka projektov, kde sú prevádzkové platby naviazané na dostupnosť aktíva a/alebo dopyt po aktíve, na rozdiel od zmlúv o energetickom výkone, kde sú platby naviazané úspory vďaka energetickej účinnosti (pozri poznámku pod čiarou 7 tejto príručky).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o indexácii prevádzkových platieb **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak tieto ustanovenia vychádzajú z indexu alebo indexov všeobecne uznávaných v príslušnej jurisdikcii alebo sektore. Ak to tak nie je, táto otázka má PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

*Uplatnenie rôznych všeobecne uznávaných indexov na rôzne prvky prevádzkových platieb **nemá vplyv na štatistické spracovanie.***

*Ustanovenia o indexácii ostatných platieb a súm (ako sú uvedené vyššie) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

5.5 Príjmy z aktíva od tretích strán

Niektoré PPP predpokladajú používanie aktíva na tvorbu príjmov od tretích strán prostredníctvom:

- účtovania poplatkov za primárne používanie, na ktoré bolo aktívum vytvorené (napr. účtovanie mýta motoristom v cestnom projekte, účtovania poplatkov pasažierom za používanie električkovej siete); a/alebo
- účtovania poplatkov za služby alebo činnosti, ktoré sú vedľajšie k primárnemu používaniu aktíva (napr. prenajímanie školských zariadení tretím stranám mimo času vyučovania, prenajímanie maloobchodných priestorov v nemocnici, predaj reklamného priestoru pozdĺž cesty, predaj služieb spracovania odpadu tretím stranám v zariadení na spracovanie odpadu určenom primárne na spracovanie odpadu orgánu).

V zmluve o PPP sa to typicky rieši zabezpečením, že:

- partner nesmie generovať žiadny príjem okrem prevádzkových platieb, pokiaľ áno, orgán môže mať právo (buď výslovne uvedené v zmluve o PPP alebo implicitné) rozhodnúť sa sám generovať príjmy z aktíva; alebo
- partner môže používať aktívum na generovanie príjmov okrem prevádzkových platieb za podmienky určitých obmedzení (napr. týkajúcich časov alebo typov používania) a v niektorých prípadoch aj za podmienky, že si generované príjmy alebo zisky rozdelí z orgánom.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré zakazujú partnerovi generovať príjmy od tretích strán okrem prevádzkových platieb, alebo ktoré obmedzujú rozsah generovania takýchto príjmov partnerom (buď obmedzením sumy alebo typov a časov používania), **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.**

Avšak suma predpokladaných príjmov od tretích strán, ktoré získa orgán počas trvania zmluvy o PPP, či už na základe toho, že:

- orgán samotný si účtuje poplatky za primárne používanie aktíva;
- orgán samotný si účtuje poplatky za vedľajšie používanie aktíva; alebo
- orgán preberá príjmy alebo si berie podiel z príjmov, ktorých generovanie z vedľajšieho používania aktíva dovoľuje partnerovi zmluva o PPP;

má vplyv na štatistické spracovanie podľa nasledujúceho.

Ak príjmy od tretích strán, ktoré má podľa predpokladov prijať orgán počas trvania zmluvy, sú rovné alebo vyššie ako 50% platieb, ktoré má podľa predpokladov realizovať orgán v prospech partnera počas trvania zmluvy, Eurostat takýto projekt nepovažuje za PPP a projekt sa bude automaticky zaznamenávať v súvahe verejnej správy (pozri kapitolu 2). V prípade PPP, ak predpokladané príjmy od tretích strán, ktoré získa orgán počas trvania zmluvy, sú:

- nižšie ako prahová hodnota 50%, ale rovné alebo vyššie ako 20% predpokladaných platieb, ktoré má podľa predpokladov realizovať orgán v prospech partnera počas trvania zmluvy o PPP, táto otázka má **VYSOKÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie; alebo
- nižšie ako prahová hodnota 20%, ale rovné alebo vyššie ako 5% predpokladaných platieb, ktoré má podľa predpokladov realizovať orgán v prospech partnera počas trvania zmluvy o PPP, táto otázka má **PRIEMERNÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie.

Ak príjmy od tretích strán, ktoré má podľa predpokladov prijať orgán, sú menšie ako prahová hodnota 5% platieb, ktoré má podľa predpokladov realizovať orgán v prospech partnera počas trvania zmluvy o PPP, táto otázka **nemá vplyv na štatistické spracovanie.**

Ako je uvedené v kapitole 2, ak sa predpoveď príjmov od tretích strán, ktoré orgán prijme počas trvania zmluvy o PPP, zmení kedykoľvek počas trvania zmluvy o PPP, musí sa štatistické spracovanie znovu posúdiť.

5.6 Načasovanie realizácie prevádzkových platieb

Zmluvy o PPP používajú rôzne prístupy na načasovanie prevádzkových platieb a uplatnenie zrážok z prevádzkových platieb. Ilustrujú to nasledujúce príklady:

- Teoretické prevádzkové platby za mesiac n , upravené na základe zrážok za dostupnosť a poskytovanie služieb vzniknutých v mesiaci n , fakturuje partner na konci mesiaca n ;
- Teoretické prevádzkové platby za mesiac n , upravené na základe zrážok za dostupnosť a poskytovanie služieb vzniknutých v mesiaci $n-1$, fakturuje partner na začiatku mesiaca n ; alebo
- Teoretické prevádzkové platby za mesiac n , upravené na základe zrážok za dostupnosť vzniknutých v mesiaci n a na základe zrážok za poskytovanie služieb vzniknutých v mesiacoch $n-6$ až n , sa fakturujú na konci mesiaca n .

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré sa zaoberajú výlučne načasovaním a metódou platby (ako sú napríklad ustanovenia popísané vyššie) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

5.7 Oneskorené platby

Oneskorená platba zo strany orgánu bude obvykle úročená s úrokom vypočítaným od dátumu splatnosti príslušnej platby až do úplného splatenia. Platná úroková sadzba sa v každej zmluve líši, ale typické príklady zahŕňajú sadzbu predpísanú príslušnými zákonmi, alebo percento zvyšujúce základné úrokové sadzby, alebo sadzbu za oneskorené platby uvedenú vo finančných dohodách partnera.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o úroku za oneskorené platby (vrátane použitej úrokovej sadzby) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

5.8 Sporné platby

Zmluva o PPP typicky umožňuje ktorejkoľvek zmluvnej strane postúpiť akékoľvek spory o sumách splatných zo strany orgánu partnerovi na nezávislé konanie pre riešenie sporov. V niektorých zmluvách o PPP je stanovené,

že v priebehu riešenia sporu sa od orgánu požaduje zaplatenie sumy, ktorá nie je sporná, ale orgán má zároveň právo zadržať spornú sumu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia o sporných platbách popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

5.9 Prefakturované náklady

Náklady, ktoré sa dajú riadne priradiť orgánu ako používateľovi/držiteľovi aktíva (napr. miestne dane za nehnuteľnosti, poplatky za telefón a internet) môže z praktických dôvodov platiť partner v mene orgánu. Tieto náklady sa typicky pripočítajú k prevádzkovým platbám, ktoré má orgán zaplatiť partnerovi.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, na základe ktorých má orgán uhradiť partnerovi náklady vzniknuté partnerovi v mene orgánu ako používateľa/držiteľa aktíva (napr. miestne dane za nehnuteľnosti, poplatky za telefón a internet) nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

5.10 Preskúmanie platobného mechanizmu

Niektoré zmluvy o PPP stanovujú pravidelné spoločné preskúmanie platobného mechanizmu (alebo konkrétnych prvkov platobného mechanizmu, napríklad váh a doby odozvy/nápravy). Účelom tohto preskúmania je určiť, či platobný mechanizmus v praxi dosahuje to, čo mali zmluvné strany v úmysle. Akákoľvek úprava sa obvykle realizuje so súhlasom oboch zmluvných strán.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o preskúmaní platobného mechanizmu nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak toto preskúmanie nemá dosiahnuť úpravu priradenia rizika a odmeny podľa zmluvy o PPP.*³³

³³ Ak má preskúmanie platobného mechanizmu za následok zmenu podmienok zmluvy o PPP, je potrebné zvážiť, či táto zmena bude mať vplyv na pôvodný záver o štatistickom spracovaní (pozri kapitolu 1, kde sú pokyny týkajúce sa načasovania posúdenia štatistického spracovania).

Téma 6 – Prípady kompenzácie, úľavy a vyššej moci

6.1 Mechanizmy zmluvy o PPP pre prípady kompenzácie, úľavy a vyššej moci

Všetky zmluvy o PPP obsahujú mechanizmy, prostredníctvom ktorých určité riziká naviazané na dodanie aktíva a/alebo služieb buď preberá orgán, alebo sa rozdelia medzi orgánom a partnerom. Tieto mechanizmy (a terminológia použitá na ich popísanie) sa v každej zmluve líšia, ale mnohé jurisdikcie prijali trojvrstvový prístup, ktorý príručka kategorizuje ako „prípady kompenzácie“, „prípady úľavy“ a „prípady vyššej moci“.

6.1.1 Prípady kompenzácie

Štandardne sa za prípady kompenzácie považujú nasledujúce typy prípadov:

- porušenie zmluvy o PPP zo strany orgánu;
- zmena zákonov;
- oneskorenie orgánu pri poskytnutí prístupu k lokalite partnerovi;
- oneskorenie procesu vydania schválení alebo povolení tretích strán;
- podmienky lokality, ktoré sa nedali predpokladať, alebo dôsledky ktorých sa nedajú odhadnúť (napr. archeologické nálezy, geologické podmienky, kontaminácia, prekladanie inžinierskych sietí, skryté chyby existujúcich konštrukcií, ohrozené druhy);
- protestné akcie proti projektu, ktoré majú vplyv na plnenia partnera; a
- vandalizmus voči aktívu.

Mechanizmus prípadu kompenzácie typicky priradí celé riziko udalosti orgánu, čo znamená, že partner má zostať v pozícii, v akej by bol, ak by prípad nevznikol.

Zmluva o PPP to typicky dosahuje tým, že poskytuje partnerovi úľavu a/alebo finančnú kompenzáciu, a to takto:

- Ak tento prípad spôsobí oneskorenie výstavby, partner získa predĺženie lehoty pre jednotlivé míľniky výstavby a/alebo požadovaný dátum dokončenia a (podľa potreby) úľavu z platby akýchkoľvek penále za porušenie zmluvy v prospech orgánu;
- Ak tento prípad spôsobí nedostupnosť alebo neposkytnutie služieb alebo iné problémy s plnením zmluvy o PPP, partner získa úľavu z akýchkoľvek zrážok, ktoré by inak vznikli v rámci platobného mechanizmu, a úľavu z jeho neplnenia (napr. úľavu z predčasného skončenia zmluvy o PPP); a
- Ak tento prípad spôsobí zvýšenie nákladov partnera (na výstavbu alebo prevádzku), alebo stratu príjmov partnera, partner získa od orgánu úplnú finančnú kompenzáciu.

6.1.2 Prípady úľavy

Nasledujúce typy udalostí sa normálne považujú za prípady úľavy, pokiaľ majú vplyv na realizáciu projektu zo strany partnera a neboli spôsobené konaním alebo nekonaním partnera:

- požiar;
- výbuch;
- prasknutie alebo pretečenie nádrží na vodu, zariadení alebo potrubí;
- náhodná strata alebo poškodenie aktíva, alebo inej infraštruktúry, na ktoré sa partner spolieha pri plnení svojich záväzkov;
- výpadok alebo nedostatok energie, paliva alebo dopravy; a
- celoodvetvové pracovné spory alebo štrajky.

Mechanizmus prípadu úľavy typicky delí riziko prípadu medzi orgán a partnera, čo znamená, že sa často predpokladá, že partner bude znášať (úplne alebo čiastočne) finančné dôsledky prípadu, ale dostane úľavu z ostatných zmluvných dôsledkov prípadu.

Zmluvy o PPP typicky poskytujú úľavu partnerovi takto:

- Ak tento prípad spôsobí oneskorenie výstavby, partner získa predĺženie lehoty pre jednotlivé míľniky výstavby a/alebo požadovaný dátum dokončenia a (podľa potreby) úľavu z platby akýchkoľvek penále za porušenie zmluvy v prospech orgánu;

- Ak tento prípad spôsobí nedostupnosť alebo neposkytnutie služieb, obvykle sa uplatnia zrážky z prevádzkových platieb (alebo, u niektorých zmlúv o PPP, sa zrážky uplatnia čiastočne), ale partner dostane úľavy z neplnenia (napr. úľavy z predčasného ukončenia, ak by inak zmluva o PPP dávala orgánu právo vypovedať zmluvu z dôvodu zrážok alebo nedostupnosti, ktorá bola spôsobená prípadom úľavy);
- Väčšina zmlúv o PPP necháva partnera, aby znášal akékoľvek zvýšenie nákladov alebo stratu príjmov spôsobenú týmto prípadom, ale niektoré zmluvy o PPP dávajú partnerovi právo prijať obmedzenú sumu finančnej kompenzácie (nižšiu ako u prípadu kompenzácie). Tieto zmluvy o PPP môžu napríklad poskytnúť kompenzáciu potom, čo prípad trval x dní, poskytnúť kompenzáciu za náklady, ktoré prekročia y EUR, alebo poskytnúť kompenzáciu rovnú z% prevádzkových platieb, ktoré by boli splatné, ak by prípad úľavy nevznikol; a
- Ak prípad trvá dlhšiu dobu, niektoré zmluvy umožňujú ktorejkoľvek zmluvnej strane považovať ho za prípad vyššej moci (pozri tému 6.1.3).

6.1.3 Prípady vyššej moci

Nasledujúce typy prípadov sa normálne považujú za prípady vyššej moci, pokiaľ majú vplyv na schopnosť ktorejkoľvek zmluvnej strany plniť záväzky na základe zmluvy o PPP a neboli spôsobené konaním alebo nekonaním zmluvnej strany, ktorá si nárokuje úľavu:

- vojna, občianska vojna, nepokoje, ozbrojený konflikt, revolúcia, terorizmus, protesty;
- jadrové výbuchy, ionizujúce žiarenie, alebo rádioaktívna, chemická alebo biologická kontaminácia;
- tlakové vlny spôsobené lietadlami letiacimi nadzvukovou rýchlosťou;
- havária lietadla; alebo
- prírodné katastrofy, napríklad zemetrasenia, zosuvy pôdy, blesk, záplavy, búrky, cyklóny a iné extrémne klimatické alebo environmentálne okolnosti uznávané úradmi ako prírodné katastrofy.

Mechanizmus prípadu vyššej moci typicky delí riziko prípadu medzi orgán a partnera, čo znamená, že sa často predpokladá, že partner bude znášať niektoré alebo všetky finančné dôsledky prípadu, ale dostane úľavu z ostatných zmluvných dôsledkov prípadu (napr. úľavu z predčasného ukončenia zmluvy o PPP). Mechanizmus prípadu vyššej moci typicky odlišuje od ostatných mechanizmov skutočnosť, že

ktorákoľvek zmluvná strana má právo rozhodnúť sa vypovedať zmluvu o PPP, ak prípad trvá dlhšiu dobu.

Mechanizmus prípadu vyššej moci typicky poskytuje úľavy takto:

- Ak tento prípad spôsobí oneskorenie výstavby, partner získa predĺženie lehoty pre jednotlivé míľniky výstavby a/alebo požadovaný dátum dokončenia a (podľa potreby) úľavu z platby akýchkoľvek penále za porušenie zmluvy v prospech orgánu;
- Ak tento prípad spôsobí porušenie zmluvy o PPP (napr. nedostupnosť alebo neposkytovanie služieb), neplnenie príslušnej zmluvnej strany sa ospravedlní (hoci u niektorých zmlúv o PPP sa aj tak uplatnia zrážky za nedostupnosť alebo neposkytnutie služieb);
- Niektoré zmluvy o PPP nechávajú partnera, aby znášal akékoľvek zvýšenie nákladov alebo stratu príjmov spôsobenú daným prípadom. Iné zmluvy o PPP dávajú partnerovi právo na finančnú kompenzáciu od orgánu, kde niektoré poskytujú partnerovi plnú kompenzáciu a iné len čiastočnú (napr. na pokrytie nákladov dlhovej služby); a
- Ak prípad trvá dlhšiu dobu, ktorákoľvek zo zmluvných strán má právo vypovedať zmluvu o PPP. Dané časové obdobie je obvykle kratšie v zmluvách, kde partner v medziobdobí nemá právo na finančnú kompenzáciu.

V niektorých jurisdikciách má partner právo nárokovať si úľavu na základe prípadov vyššej moci prostredníctvom ustanovení v príslušných zákonoch (pozri tému 6.2). V týchto prípadoch sú prípady, z ktorých vyplýva úľava, a úľava, ktorá je k dispozícii, určené príslušnými zákonmi.

Komentár Eurostatu

*Čo sa týka tém 6.1.1, 6.1.2 a 6.1.3, názor Eurostatu je, že ustanovenia, na základe ktorých orgán preberá alebo sa delí o riziko z prípadov, ktoré majú vplyv na realizáciu projektu, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak sú splnené všetky nasledujúce podmienky:***

- *Existuje konečný počet dobre definovaných prípadov (t.j. orgán by nemal byť vystavený neurčitému počtu rizík);*
- *Prípady nezachytávajú zmeny makroekonomických podmienok;*
- *Prípady nemožno priradiť konaniu alebo nekonaniu partnera;*
- *Prípady, alebo dôsledky prípadov, sa nedajú primerane predpovedať alebo odhadnúť. Posúdenie sa musí vykonať vzhľadom k úrovni due diligence vykonaného pred finančnou uzávierkou, ktorá je primeraná za daných*

konkrétnych okolností projektu (napr. možnosti prístupu zmluvných strán do lokality projektu kvôli zisťovaniu pred podpísaním zmluvy o PPP); a

- *U projektov s prevádzkovými platbami na báze dopytu nie je zmena úrovne dopytu po aktíve zahrnutá ako prípad, ktorý vedie k úľave a/alebo kompenzácii, pokiaľ to nie je zmena dopytu, ktorá vyplýva priamo z identifikovateľného vedomého úkonu verejnej správy. Ak verejná správa samotná určuje úroveň dopytu na základe zmluvy o PPP (napr. zariadenie na spracovanie odpadu, ktoré spracúva odpad verejnej správy), tento vedomý úkon verejnej správy by nemal súvisieť s normálnym fungovaním samotnej zmluvy o PPP (napr. rozhodnutie vybudovať konkurenčné zariadenie, ale nie každodenné rozhodnutie o tom, koľko odpadu sa odošle do zariadenia).*

Názor Eurostatu je, že príklady prípadov kompenzácie, prípadov úľavy a prípadov vyššej moci uvedené v témach 6.1.1, 6.1.2 a 6.1.3 spĺňajú vyššie uvedené podmienky. Ustanovenia, ktoré nespĺňajú tieto podmienky, by predstavovali otázku VYSOKEJ dôležitosti pre štatistické spracovanie.

*Voľba spracovať ktorýkoľvek prípad, ktorý spĺňa vyššie uvedené podmienky, ako prípad kompenzácie, prípad úľavy, alebo prípad vyššej moci (podľa popisov uvedených vyššie) **nemá vplyv na štatistické spracovanie**. Používatelia by si však mali preštudovať komentár Eurostatu v téme 6.1.4 o vyčíslení sumy kompenzácie a/alebo úľavy, ktorá by mala byť poskytnutá partnerovi za tieto typy prípadov.*

Pri skúmaní vplyvu rizík prevzatých orgánom na štatistické spracovanie je dôležité vykresliť rozdiel, ktorý definuje Eurostat medzi (i) orgánom, ktorý prijíma následky, ktoré môže mať definované riziko na náklady alebo realizáciu projektu PPP a (ii) orgánom, ktorý prijíma základnú neistotu týkajúcu sa nákladov a/alebo realizácie projektu.

Rozdiel medzi definovaným rizikom a základnou neistotou možno ilustrovať prípadom projektu, ktorý zahŕňa tunelovacie práce, kde rozsah nepredvídateľných geologických podmienok a vplyv, ktoré majú tieto podmienky na náklady a časový harmonogram projektu, môže byť obzvlášť významný. Názor Eurostatu je, že ustanovenia zmluvy o PPP, ktoré jednoducho prenášajú zodpovednosť za vplyvy akýchkoľvek zistených geologických podmienok na náklady a/alebo čas na orgán, by nepreniesli riziko výstavby na partnera a ovplyvnili by štatistické spracovanie. Na druhej strane, ustanovenia zmluvy o PPP, ktoré upravujú platby orgánu

a časový harmonogram projektu pre definované riziká, ktoré spĺňajú podmienky uvedené vyššie (napr. uvedením rozsahu vopred ocenených výsledkov na základe typu geologických podmienok, ktoré budú pravdepodobne reálne zistené), by nemali vplyv na štatistické spracovanie.

6.1.4 Vyčíslenie kompenzácie a/alebo úľavy

Vo väčšine prípadov zmluva o PPP uvádza, že partner má právo na kompenzáciu a/alebo úľavu len v takom rozsahu, v akom príslušný prípad spôsobil jeho neplnenie, náklady, alebo straty. Partner získa úľavu a/alebo kompenzáciu, aby sa dostal do „nie lepšej a nie horšej“ pozície, než bol pred vznikom udalosti, čo znamená, že bude naďalej znášať dôsledky akéhokoľvek nedostatočného plnenia, za ktoré bol zodpovedný pred vznikom udalosti.

V menšine prípadov však kompenzácia a/alebo úľava poskytnutá partnerovi dostáva partnera do pozície, v ktorej sa predpokladalo (pri finančnej uzávierke), že bude v danom okamihu, ak by k udalosti neprišlo. To znamená, že kompenzácia a/alebo úľava za daný prípad tiež poskytuje partnerovi účinnú kompenzáciu a/alebo úľavu za akékoľvek nedostatočné plnenie, za ktoré bol zodpovedný pred vznikom udalosti.

Kompenzácia za ušlé príjmy u projektov na báze dostupnosti sa obvykle vyčíslí na základe naplánovaných prevádzkových platieb. U projektov na báze dopytu, kde sa príjmy určujú na základe skutočného používania aktíva, môže byť objektívne vyčíslenie ušlých príjmov ťažšie, ale typicky sa realizuje na základe finančného modelu, ktorý sa pravidelne aktualizuje v zmysle zmluvy o PPP na základe najnovších dostupných údajov o používaní/dopyte.

Kompenzácia splatná zo strany orgánu je obvykle vo výške po odpočítaní súm, ktoré by mal byť partner schopný získať prostredníctvom požadovaných poistení.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o výpočte kompenzácie a/alebo úľavy pre partnera **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak:***

- tieto ustanovenia neposkytujú kompenzáciu alebo úľavu za nič iné okrem účinkov daného prípadu (t.j. ustanovenia, ktoré poskytujú kompenzáciu a/alebo úľavu za nedostatočné plnenie nesúvisiace s daným prípadom **majú vplyv na štatistické spracovanie**);*

- *ušlé príjmy u projektov na báze dopytu sa vypočítajú podľa prognóz dopytu na základe aktuálnych údajov; a*
- *tieto ustanovenia vylučujú akúkoľvek kompenzáciu zo strany orgánu zahŕňajúcu sumy, ktoré môže partner získať na základe požadovaných poistení (pozri tému 9), alebo na základe normálnych podmienok komerčne dostupného poistenia.*

Ustanovenia, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené vyššie, predstavujú otázku VYSOKEJ dôležitosti pre štatistické spracovanie.

6.1.5 Vyplatenie kompenzácie

Zmluva o PPP môže stanovovať kompenzáciu, ktorú má orgán vyplatiť, ako paušálnu sumu, alebo ako úpravy prevádzkových platieb, alebo ako ich kombináciu, obvykle v závislosti od povahy a/alebo sumy nákladov a strát vzniknutých partnerovi.

Menšina zmlúv o PPP nepredpokladá formálne vyplatenie kompenzácie ako takej, namiesto toho predlžuje trvanie zmluvy, aby mal partner príležitosť získať dodatočné príjmy z projektu (ekvivalent sumy splatnej kompenzácie).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia týkajúce sa vyplatenia kompenzácie partnerovi (napr. načasovanie platby, či sa platby realizujú ako paušálna suma, alebo prostredníctvom úpravy prevádzkových platieb, alebo predĺžením trvania projektu) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

6.2 Verejnoprávne doktríny o prípadoch kompenzácie, úľavy a vyššej moci

V niektorých jurisdikciách má partner právo, na základe verejného práva, podať súdnu žalobu a tým požadovať od orgánu kompenzáciu v situáciách, kde je plnenie alebo „ekonomická rovnováha“ zmluvy o PPP narušená istými typmi udalostí (napr. udalosť, ktorá je nepredvídateľná alebo mimo kontroly partnera).

V týchto jurisdikciách, ak sa strany nevzdajú alebo nemôžu vzdať svojich práv podľa verejnoprávnej doktríny, samotná zmluva o PPP:

- môže obsahovať ustanovenia na objasnenie alebo kvalifikovanie okolností, za ktorých by zmluvné strany zamýšľali uplatniť príslušnú verejnoprávnu doktrínu;
- môže obsahovať ustanovenia, ktoré odzrkadľujú alebo opakujú príslušnú verejnoprávnu doktrínu; alebo
- nemusí obsahovať žiadne výslovné ustanovenia o okolnostiach, za ktorých môžu platiť prípady kompenzácie, úľavy alebo vyššej moci, pričom sa implicitne rozumie, že zmluvné strany sa jednoducho spoliehajú na uplatnenie príslušnej verejnoprávnej doktríny.

Podrobnosti o týchto verejnoprávnych doktrínach a ich potenciálnom vplyve na transakcie PPP sú v každej jurisdikcii odlišné. Z praktického hľadiska ich existencia často vytvára neistotu, čo sa týka prípadov, za ktoré sa môže od orgánu požadovať, aby poskytol partnerovi úľavu a/alebo kompenzáciu, a sumy splatnej úľavy a/alebo kompenzácie.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že existencia verejnoprávnych doktrín povahy opísanej vyššie **môže mať vplyv na štatistické spracovanie**. Na zistenie, či by to mohlo spôsobiť, že orgán prevezme alebo sa bude deliť o riziko týkajúce sa prípadov, ktoré by podľa príručky mali vplyv na štatistické spracovanie, by bola potrebná analýza konkrétneho verejného práva a právnej vedy. Napríklad, verejnoprávna doktrína, ktorá by partnerovi poskytovala kompenzáciu za primerane predvídateľnú udalosť, by bola otázkou VYSOKEJ dôležitosti (pozri komentár Eurostatu v téme 6.1).*

Téma 7 – Zmeny zmluvy o PPP

7.1 Zmeny navrhnuté orgánom

Všetky zmluvy o PPP uznávajú právo orgánu navrhovať zmeny podmienok zmluvy (vrátane dohodnutých podmienok projektovania, výstavby, prevádzky a údržby aktíva) a právo partnera na úľavu a/alebo kompenzáciu za dôsledky týchto zmien.

V niektorých zmluvách o PPP je právo orgánu na navrhovanie zmien obmedzené (napr. na zmeny do istej hodnoty, na zmeny istého druhu, tým, že partner je oprávnený namietat' proti navrhovanej zmene).

Väčšina zmlúv o PPP obsahuje ustanovenia, ktoré partnerovi umožňujú požadovať:

- kompenzáciu od orgánu za akékoľvek zvýšenie nákladov alebo ušlé príjmy alebo zmenu v profile rizík projektu; a
- úľavu za akékoľvek neplnenie zmluvy o PPP; ktoré sú

dôsledkom uvedenej zmeny.

Podobne, väčšina zmlúv o PPP uvádza, že orgán má prospech z akýchkoľvek úspor nákladov alebo zvýšení príjmov, ktoré vyplývú zo zmien vykonaných orgánom.

Niektoré zmluvy o PPP uvádzajú, že orgán môže požadovať, aby partner financoval zmenu, hoci ak partner nedokáže získať financovanie, zmenu bude financovať samotný orgán.

V niektorých prípadoch sa finančná úprava z dôvodu zmeny vykonanej orgánom vykoná podľa príslušného princípu verejného práva (pozri tému 6.2).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že:

- ustanovenia, ktoré dávajú orgánu právo navrhovať zmeny zmluvy o PPP (buď obmedzeným alebo neobmedzeným spôsobom) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**;
- ustanovenia, ktoré dávajú partnerovi právo požadovať kompenzáciu a/alebo úľavu za dôsledky zmeny vykonanej zo strany orgánu, a metóda výpočtu a zaplataenia kompenzácie **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak je táto kompenzácia a/alebo úľava obmedzená na riešenie účinkov zmeny vykonanej zo strany orgánu (t.j. neznamená nepriamu kompenzáciu alebo úľavu v prospech partnera za jeho nedostatočné plnenie alebo iné riziká partnera). Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie**;
- ustanovenia, ktoré prenášajú na orgán akékoľvek úspory nákladov alebo zvýšenia príjmov, ktoré vyplývajú zo zmeny vykonanej zo strany orgánu, a metóda ich výpočtu a prenesenia na orgán **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**; a
- ustanovenia, ktoré umožňujú orgánu, aby vyžadoval od partnera financovanie zmeny vykonanej zo strany orgánu, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**.

Ako bolo vysvetlené v kapitole 1, v čase realizácie akejkoľvek zmeny v zmluve o PPP je dôležité zvážiť vplyv, ktorý táto zmena môže mať na štatistické spracovanie.

7.2 Zmeny navrhnuté partnerom

Niektoré zmluvy o PPP poskytujú partnerovi právo navrhnúť zmeny podmienok zmluvy (vrátane dohodnutých podmienok projektovania, výstavby, prevádzky a údržby aktíva), ale obvykle sa to kvalifikuje takto:

- orgán nie je povinný prijať takýto návrh (s výnimkou prípadu, kedy sa zmena vyžaduje na účely dosiahnutia súladu so zákonmi);
- orgán nie je povinný kompenzovať partnerovi žiadne vzniknuté náklady alebo ušlé zisky; a
- orgán má právo na podiel z úspor nákladov alebo zvýšenia príjmov, ktoré z toho vyplývajú partnerovi.

Ostatné zmluvy o PPP neobsahujú žiadne formálne právo partnera navrhovať zmeny.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je,
že:

- poskytnutie partnerovi právo navrhovať zmeny zmluvy o PPP podľa popísaného vyššie; a
- poskytnutie orgánu právo na podiel (v akejkoľvek miere) z úspor nákladov alebo zvýšenia príjmov, ktoré vyplývajú zo zmeny vykonanej partnerom;

nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

Rovnako aj neposkytnutie partnerovi právo navrhovať zmeny zmluvy o PPP a neposkytnutie orgánu právo na podiel z úspor nákladov alebo zvýšenia príjmov, ktoré vyplývajú zo zmeny vykonanej partnerom, **nemá vplyv na štatistické spracovanie.**

Avšak názor Eurostatu je, že povinnosť orgánu znášať finančné dôsledky návrhu partnera na zmenu (s výnimkou prípadu, kedy sa zmena vyžaduje na účely dosiahnutia súladu so zákonmi tak, ako je uvedené v téme 8) **má vplyv na štatistické spracovanie a je otázkou VYSOKEJ dôležitosti.**

Téma 8 – Zmeny zákonov

Takmer všetky zmluvy o PPP obsahujú konkrétne ustanovenia, prostredníctvom ktorých orgán preberá riziko vyplývajúce zo zmien zákonov, ktoré ovplyvňujú projekt, čo znamená, že orgán má kompenzovať partnerovi náklady vzniknuté alebo príjmy ušlé v dôsledku zmien zákonov.

V mnohých zmluvách o PPP je právo partnera požadovať kompenzáciu obmedzené na zmeny zákonov, ktoré sa nedali predvídať v čase podpísania zmluvy. Význam výrazu „nedali sa predvídať“ je v každej zmluve odlišný, ale zahŕňa zmeny zákonov, ktoré partner nemohol predpokladať, aby ich zahrnul do svojej ponuky pre projekt.

Niektoré zmluvy o PPP ďalej obmedzujú právo partnera požadovať kompenzáciu tak, že napríklad uvádzajú, že pri zmenách zákonov všeobecnej povahy (t.j. tých, ktoré sa netýkajú výlučne projektu alebo partnera alebo podobných projektov alebo podnikaní), partner:

- znáša všetky zvýšenia nákladov na prevádzku a údržbu; a/alebo
- zdieľa niektoré zvýšenia investičných nákladov.

V niektorých jurisdikciách je právo partnera požadovať nejakú formu kompenzácie za zmeny zákonov, ktoré sa nedali predvídať, zahrnuté vo verejnom práve (na čo môže odkazovať aj zmluva o PPP).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré priradujú riziko zo zmien zákonov orgánu, majú vplyv na štatistické spracovanie, ak zahŕňajú prevzatie rizika orgánom za:

- *zmeny zákonov, ktoré sa dali predvídať v deň podpisu zmluvy; a/alebo*

- zmeny zákonov, ktoré majú všeobecnú povahu (t.j. ktoré sa netýkajú výhradne projektu alebo partnera alebo podobných projektov alebo podnikaní) a majú vplyv na všeobecné prevádzkové náklady podnikaní v príslušnej jurisdikcii (napr. zmeny sadzieb zdanenia,³⁴ zmeny zákonov v pracovno-právnej oblasti).

Ak to tak je, táto otázka má PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.

---

³⁴ Výnimka platí len v prípadoch, kedy orgán preberá riziko všeobecnej zmeny režimu dane z pridanej hodnoty.

Téma 9 – Poistenie

9.1 Požiadavky na poistenie

Zmluva o PPP typicky špecifikuje poistenia, ktoré má mať partner (ako minimum) uzavreté pre fázu výstavby a fázu prevádzky. Požadované poistenia typicky zahŕňajú:

- poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania (s pokrytím zodpovednosti partnera pri projektovaní);
- poistenie proti škode pri výstavbe/na majetku (s pokrytím škôd spôsobených na stavebných dielach/aktíve);
- povinné poistenie zákonnej zodpovednosti (s pokrytím zodpovednosti voči tretím stranám); a
- poistenie oneskorenia pri spustení a prerušenia podnikania (s pokrytím miery rizika partnera týkajúce sa ušlých príjmov).

Zmluva o PPP tiež typicky špecifikuje kľúčové pojmy pre každé z požadovaných poistení, strany, ktoré má poistné krytie zahŕňať, dobu poistného krytia, minimálnu sumu poistného krytia, maximálnu spoluúčasť, konkrétne zahrnutia a vylúčenia), ako aj požiadavky na:

- to, aby orgán bol „menovanou stranou“ v poistení proti škode pri výstavbe/na majetku a v povinnom poistení zákonnej zodpovednosti;
- schválenie identity poisťovateľa zo strany orgánu;
- ochranu proti „zneplatneniu“, aby sa zabezpečilo, že poisťovatelia nemôžu zamietnuť nároky orgánu v dôsledku úkonov partnera (napr. ak partner poisťovateľom neposkytne alebo skreslí informácie); a
- „vzdanie sa subrogácie“, aby sa obmedzili výzvy poisťovateľov smerované k orgánu v súvislosti s akýmkoľvek nárokom na poistenia.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia v zmluve o PPP požadujúce, aby partner mal uzavreté určité poistenia, rozsah týchto poistení a podmienky, za ktorých sa musia uzavrieť, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

9.2 Uvedenie aktíva do pôvodného stavu

Zmluvy o PPP typicky vyžadujú od partnera, aby uzavrel poistenia proti škode na majetku a príjmy z týchto poistení použil na uvedenie aktíva do pôvodného stavu, ak sa poškodí. Typicky zahŕňajú proces, ktorým sa orgán a partner dohodnú na návrhoch, plánoch a časovom harmonograme uvádzania do pôvodného stavu.

Niektoré zmluvy o PPP (ktoré sú stále zriedkavejšie) uplatňujú niečo ako „ekonomický test uvedenia do pôvodného stavu“ v situáciách, kedy vznikla úplná alebo podstatná strata aktíva. Predtým, ako partner začne práce na uvádzaní aktíva do pôvodného stavu, vykoná sa posúdenie na určenie, či po uvedení aktíva do pôvodného stavu bude partner stále schopný splatiť svoj prednostný dlh. Ak je test neúspešný, prednostní veritelia si môžu vziať akékoľvek príjmy z poistenia, ktoré sú k dispozícii, aby nimi splatili pôžičky, ktoré na projekt poskytli. Partner zostane viazaný zmluvnou povinnosťou uviesť aktívum do pôvodného stavu. Ak to nedokáže (čo sa pravdepodobne stane, ak niektoré alebo všetky príjmy z poistenia vezmú prednostní veritelia), poruší tým zmluvu a orgán bude mať právo zmluvu PPP vypovedať z dôvodu neplnenia na strane partnera.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenie v zmluve o PPP o tom, že sa orgán a partner majú dohodnúť na návrhoch, pláne a časovom harmonograme uvedenia aktíva do pôvodného stavu, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

*Názor Eurostatu je, že zahrnutie „ekonomického testu uvedenia do pôvodného stavu“ podľa uvedeného vyššie **má vplyv na štatistické spracovanie a je otázkou VYSOKEJ dôležitosti.***

9.3 Náklady na poistenie

Väčšina zmlúv o PPP zahŕňa ustanovenia o úprave prevádzkových platieb, aby tieto odzrkadľovali zvýšenia a zníženia nákladov na požadované poistenia pre fázu prevádzky.

Konkrétne ustanovenia sa pre každú zmluvu líšia. Napríklad:

- Mnohé zmluvy o PPP zabezpečujú úpravy prevádzkových platieb pri každom obnovení poistenia, ale niektoré zabezpečujú menej časté úpravy;
- U niektorých projektov obsahujú prevádzkové platby základné predpoklady nákladov na poistenie (napr. prognózy nákladov pri finančnej uzávierke, skutočné náklady vzniknuté v prvom roku fázy prevádzky), pričom úprava sa vykoná na základe porovnania skutočne vzniknutých nákladov oproti predpokladaným základným nákladom. U iných projektov prevádzkové platby neobsahujú žiadne základné predpoklady nákladov na poistenie a úprava je jednoducho „prefakturovaním“ skutočných nákladov na poistenie (alebo pomernej časti skutočných nákladov na poistenie) orgánu, podľa toho ako a kedy vzniknú;
- U mnohých zmlúv o PPP partner preberá riziko a prínosy z kolísania nákladov na poistenie v rámci stanovených limitov, pričom riziko a prínosy kolísania nad rámec týchto limitov sa rozdelia medzi orgán a partnera (napr. rozdelenie kolísania nákladov 80/20, ak prekročí hodnotu 10%); a
- Niektoré zmluvy o PPP berú do úvahy príslušné dôvody zvýšenia/zníženia nákladov na poistenie (napr. rozlišovanie medzi zmenami spôsobenými škodovým priebehom partnera a všeobecnými zmenami na poistnom trhu).

Existujú zriedkavé prípady zmlúv o PPP, v ktorých partner preberá úplné riziko aj prínosy z kolísania nákladov na poistenie počas celého trvania zmluvy.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že skutočnosť, že partner si ponechá riziko/prínos zo zmien nákladov na poistenie počas trvania zmluvy o PPP nemá vplyv na štatistické spracovanie.

Názory Eurostatu na ustanovenia, podľa ktorých orgán prevezme vcelku alebo sčasti riziko/prínos zo zmien nákladov na poistenie v situáciách nemožnosti poistenia, sú uvedené v téme 9.4.

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, podľa ktorých orgán prevezme vcelku alebo sčasti riziko/prínos zo zmien nákladov na poistenie v situáciách iných než je nemožnosť poistenia (podľa uvedeného v téme 9.4), **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak sú splnené všetky nasledujúce podmienky:***

- *Orgán preberá vcelku alebo sčasti riziko, že sa náklady na poistenie zvýšia nad stanovený maximálny limit a/alebo preberá vcelku alebo sčasti prínos z toho, že náklady na poistenie klesnú pod stanovený minimálny limit;*

- *Prípadný maximálny limit sa stanoví najmenej ako dvojnásobok sumy nákladov na poistenie predpokladaných pri finančnej uzávierke;*
- *Prípadný minimálny limit sa stanoví najviac ako polovica sumy nákladov na poistenie predpokladaných pri finančnej uzávierke;*
- *Ak sa náklady na poistenie zvýšia nad maximálny limit, orgán bude zodpovedný len za rozdiel medzi skutočnými nákladmi a maximálnym limitom;*
- *Ak náklady na poistenie klesnú pod minimálny limit, orgán preberá vcelku alebo sčasti len prínos z rozdielu medzi skutočnými nákladmi a minimálnym limitom; a*
- *Tieto ustanovenia nedovoľujú orgánu prevziať riziko a/alebo prínos zo zmien nákladov na poistenie, ktoré možno pripísať úkonom partnera.*

Ustanovenia, podľa ktorých orgán prevezme vcelku alebo sčasti riziko/prínos zo zmien nákladov na poistenie (v situáciách iných než je nemožnosť poistenia podľa uvedeného v téme 9.4), ktoré nespĺňajú všetky podmienky popísané vyššie, majú vplyv na štatistické spracovanie a táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť.

Nasledujúci príklad ilustruje spôsob, akým Eurostat predpokladá, že by mali platiť podmienky popísané vyššie (t.j. tak, aby tieto ustanovenia nemali vplyv na štatistické spracovanie). Príklad predpokladá zmluvu o PPP s prognózou ročných nákladov na poistenie vo výške 1 milión EUR, kde je maximálny limit zvýšenia nákladov nastavený v hodnote dvojnásobku tejto sumy (t.j. 2 milióny EUR) a minimálny limit zníženia nákladov je nastavený na polovicu tejto sumy (t.j. 0,5 milióna EUR). Príklad predpokladá, že orgán preberá v plnom rozsahu (nie sčasti) riziko a prínosy zvýšenia nákladov nad maximálny limit a zníženia nákladov pod minimálny limit. V tomto príklade:

- *Ak ročné náklady na poistenie vzrastú na 2,5 milióna EUR, partner zodpovedá za 2 milióny EUR a orgán zodpovedá za 0,5 milióna EUR (t.j. za rozdiel medzi skutočnými nákladmi a maximálnym limitom); a*
- *Ak ročné náklady na poistenie poklesnú na 0,4 milióna EUR, partner si ponechá prínos z úspor nákladov vo výške 0,5 milióna EUR a orgán si vezme prínos z úspory vo výške 0,1 milióna EUR (t.j. rozdiel medzi skutočnými nákladmi a minimálnym limitom).*

9.4 Nemožnosť poistenia

Väčšina zmlúv o PPP zahŕňa ustanovenia o „nemožnosti poistenia“, ktoré sa zaoberajú situáciou, kde požadované poistenie pre projekt prestane byť na poistnom trhu dostupné, alebo je dostupné len za nadmerné náklady.

Ak vznikne situácia s nemožnosťou poistenia, ktorákoľvek zmluvná strana si typicky môže zvoliť, že vypovedá zmluvu o PPP, a partnerovi bude vyplatená kompenzácia (pozri tému 12.5). V niektorých situáciách môže mať orgán právo zvoliť si, že v prípade vzniku rizika nemožnosti poistenia bude zmluva o PPP naďalej trvať, pričom orgán bude pôsobiť ako poisťovateľ poslednej inštancie.

Tieto ustanovenia typicky neplatia, ak bola nemožnosť poistenia spôsobená konaním alebo nekonaním partnera, a zaoberajú sa len prevládajúcimi podmienkami na širšom poisťovacom trhu. Ako také typicky zastrešujú dva scenáre:

- Keď renomovaní poisťovatelia na trhu jednoducho neposkytujú poistenie rizika; a
- Keď trh poskytuje poistenie rizika, ale len za komerčne neprijateľných podmienok. Niekedy sa to posudzuje na základe odkazu na spoluúčasť alebo poistné, ktoré sú vyššie, ako stanovená maximálna hodnota, a niekedy sa to posudzuje všeobecnejšie, zisťovaním, či iné subjekty podobné partnerovi prestali toto riziko poisťovať.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré riešia nedostupnosť poistenia spôsobom popísaným vyššie, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak platia len v situáciách narušenia poisťovacieho trhu a nie v situáciách, kde poistenie nie je k dispozícii z dôvodu konania alebo nekonania partnera. Existencia narušenia poisťovacieho trhu sa predpokladá, ak:***

- *renomovaní poisťovatelia na trhu neposkytujú poistenie; alebo*
- *podmienky, za ktorých je poistenie dostupné, sú komerčne neprijateľné, takže subjekty podobné partnerovi takéto poistenie vo všeobecnosti neuzatvárajú.*

*Ustanovenia, ktoré posudzujú komerčnú prijateľnosť poistenia na základe akéhokoľvek iného testu (napr. zvýšenie nákladov na poistenie nad stanovenú úroveň) **majú vplyv na štatistické spracovanie, ak budú pravdepodobne platiť v scenári inom, než je narušenie poisťovacieho trhu. Ak to tak je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

9.5 Nedostupnosť požadovaných podmienok poistenia

Niektoré zmluvy o PPP uvádzajú situáciu, kedy je poistenie na trhu dostupné za komerčne prijateľných podmienok (t.j. riziko nie je „nepoistiteľné“), ale nie je k dispozícii za podmienok stanovených v zmluve (napr. úroveň spoluúčasti dostupná na poisťovacom trhu je vyššia než úroveň stanovená v zmluve).

V tejto situácii sa partner zbavuje záväzku uzavrieť poistenie za požadovaných podmienok (t.j. nebude sa to považovať za jeho porušenie zmluvy o PPP), ale predpokladá sa od neho, že bude znášať dodatočné riziko, keďže nie je schopný získať poistenie za požadovaných podmienok (napr. bude znášať finančný dopad úrovne spoluúčasti, ktorá je vyššia, než uvedená v zmluve).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré sa zaoberajú nedostupnosťou podmienok poistenia stanovených v zmluve o PPP (podľa popísaného vyššie), nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

Téma 10 – Záruky a odškodnenia

10.1 Záruky

Vo väčšine zmlúv o PPP poskytuje orgán aj partner typy záruk, ktoré sú typické pre komerčné obchody, a zaručujú nimi napríklad:

- svoje právne postavenie a spôsobilosť uzatvoriť zmluvu;
- že na uzavretie zmluvy dodržali riadny proces; a
- súlad so zákonmi.

Tieto typy komerčných záruk bývajú zamerané na vlastný firemný stav, konanie a správanie zmluvných strán.

V niektorých zmluvách o PPP sa však záruky používajú aj ako mechanizmus na priradenie rizík/odmien priamo súvisiacich s realizáciou alebo plnením projektu. Napríklad:

- záruka zo strany orgánu týkajúca nepredvídateľných geologických podmienok;
- záruka zo strany orgánu týkajúca sa úrovne používania aktíva/dopytu po aktíve; alebo
- záruka zo strany partnera, že za žiadnych okolností nebude refinancovať projekt.

Používanie zmluvných záruk na tento účel je pomerne zriedkavé. Vo väčšine prípadov zmluvné strany uprednostňujú na riešenie rizík a odmien používanie osobitných zmluvných mechanizmov (napr. prípady kompenzácie súvisiace so stavom lokality, minimálne platby v platobnom mechanizme na báze dopytu) namiesto, aby sa spoliehali na všeobecné opravné prostriedky, ktoré sú k dispozícii pre nároky za porušenie záruky.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že poskytnutie „typických“ komerčných záruk povahy opísanej vyššie nemá vplyv na štatistické spracovanie.

Používatelia si však musia byť vedomí toho, že záruky môžu mať vplyv na štatistické spracovanie, ak tieto v podstate priradujú riziká a odmeny spôsobom, ktorý má vplyv na štatistické spracovanie tak, ako je popísané v iných ustanoveniach príručky. Napríklad záruka zo strany orgánu o minimálnych úrovniach premávky v cestnom projekte s prevádzkovými platbami na báze dopytu by v podstate mohla byť garanciou minimálneho príjmu a v súlade s tým by sa posudzovala (pozri tému 4.10.3).

10.2 Odškodnenia poskytované zo strany partnera

Väčšina zmlúv o PPP obsahuje ustanovenia, ktoré si vyžadujú, aby partner odškodnil orgán za akékoľvek straty alebo dlhy, ktoré vzniknú orgánu v dôsledku plnenia alebo neplnenia zmluvy o PPP zo strany partnera.

Odškodnenia typicky zastrešujú záležitosti, za ktoré by mal partner inak právnu zodpovednosť. V niektorých prípadoch odškodnenia zahŕňajú aj ďalšie záležitosti, za ktoré by partner nemusel mať právnu zodpovednosť, ale orgán ich určil ako také, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku realizácie projektu zo strany partnera.

Typické kategórie strát a nárokov zahrnutých do odškodnení zo strany partnera sú:

- smrť alebo úraz;
- strata alebo škoda na majetku;
- porušenie zákonom stanovených povinností orgánu; a
- nároky tretích strán vznesené proti orgánu.

Odškodnenia zo strany partnera sú často obmedzené nasledujúcim spôsobom:

- prostredníctvom vylúčenia konkrétnych strát alebo nárokov (napr. tých, ktoré vzniknú v dôsledku porušenia alebo nedbalosti na strane samotného orgánu, tých, ktoré súvisia so záležitosťami, ktoré sú podľa zmluvy o PPP rizikom orgánu, napríklad kontaminácia lokality, tých za poškodenie samotného aktíva); a
- prostredníctvom finančného obmedzenia zodpovednosti partnera za konkrétne straty alebo nároky.

Obmedzenia odškodnení sú často navrhnuté na ochranu partnera pred rizikom strát alebo nárokov, ktoré by sa nedali nahradiť prostredníctvom poistení požadovaných na základe zmluvy o PPP.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že rozsah odškodnení zo strany partnera (vrátane ustanovení, ktoré obmedzujú alebo vylučujú zodpovednosť partnera) nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak limity alebo vylúčenia platia len pre zodpovednosť partnera za udalosti:

- ktoré sa nedali predvídať a nie sú kryté v rámci normálnych podmienok poistenia, ktoré je k dispozícii pre aktívum a poskytovanie služieb za komerčne prijateľných podmienok;*
- ktoré vplyvajú zo záležitostí, ktoré spadajú pod riadenie a kontrolu zo strany orgánu; alebo*
- za ktoré získa orgán inú náhradu od partnera buď na základe zmluvy o PPP alebo zo zákona (napr. uplatnením zmluvného záväzku partnera udržiavať aktívum a/alebo realizovať zrážky z prevádzkových platieb).*

Limity alebo vylúčenia týkajúce sa odškodnení zo strany partnera, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené vyššie, sú VYSOKEJ dôležitosti pre štatistické spracovanie.

10.3 Odškodnenia poskytované zo strany orgánu

Menšina zmlúv o PPP obsahuje odškodnenia zo strany orgánu v prospech partnera, typicky sa tieto obmedzujú na straty a nároky za:

- smrť alebo úraz; alebo
- škody na majetku;

spôsobené orgánom alebo zmluvnými stranami, ktoré orgán ovláda alebo riadi.

Odškodnenia zo strany orgánu typicky vylučujú straty a nároky, ktoré spôsobil partner, a straty a nároky, ktoré si partner môže nahradiť z poistení vyžadovaných na základe zmluvy o PPP.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že poskytnutie odškodnení zo strany orgánu partnerovi s povahou a spôsobom opísanými vyššie **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.

Názor Eurostatu však je, že poskytnutie odškodnenia zo strany orgánu partnerovi za akékoľvek riziko iné než:

- *vlastné konanie alebo nekonanie orgánu;*
- *konanie alebo nekonanie akejkoľvek tretej strany, ktorú riadi alebo ovláda orgán;*
- *riziká, ktoré príručka uvádza, že môžu byť prevzaté orgánom bez ovplyvnenia štatistického spracovania (napr. riziko nepredvídateľných pôdnych podmienok podľa popisu v téme 6);*

má vplyv na štatistické spracovanie a je otázkou VYSOKEJ dôležitosti.

Téma 11 – Predčasné ukončenie zmluvy o PPP

Predčasné ukončenie zmlúv o PPP typicky spôsobujú nasledujúce udalosti:

- neplnenie zo strany partnera;
- neplnenie zo strany orgánu;
- jednostranné (alebo dobrovoľné) rozhodnutie orgánu;
- rozsiahly a pretrvávajúci prípad vyššej moci; alebo
- nemožnosť poistenia alebo vznik nepoistiteľného rizika.

11.1 Ukončenie z dôvodu neplnenia zo strany partnera

Väčšina zmlúv o PPP obsahuje položkový zoznam neplnení partnera, ktoré dávajú orgánu právo (hoci nie povinnosť) vypovedať zmluvu. Zoznam obvykle obsahuje nasledujúce udalosti:

- insolventnosť/bankrot partnera;
- nedosiahnutie určitých míľnikov výstavby zo strany partnera;
- neposkytnutie služieb v súlade s dohodnutými normami zo strany partnera;
- neuzavretie požadovaných poistení projektu zo strany partnera;
- porušenie obmedzení zmien vo vlastníctve alebo prevodov zmluvy zo strany partnera;
- podstatné porušenie zmluvy o PPP zo strany partnera;
- podvodné alebo korupčné správanie partnera; a
- v zriedkavých prípadoch, veľké neplnenie dohody o prednostnej pôžičke zo strany partnera.

Niektoré zmluvy o PPP sa spoliehajú na širokú alebo všeobecnú definíciu neplnenia partnera namiesto položkového zoznamu udalostí. V takom prípade táto definícia často obsahuje „test závažnosti“, takže predčasné ukončenie môžu spôsobiť len neplnenia závažnej povahy alebo s významným vplyvom.

Zmluva o PPP môže poskytovať partnerovi obmedzenú lehotu na nápravu neplnenia alebo okolností, ktoré neplnenie spôsobili, čím sa predíde vypovedaniu zo strany orgánu. Obvykle to závisí od závažnosti alebo povahy neplnenia (napr. či je možné ho napraviť).

Právo orgánu vypovedať zmluvu o PPP z dôvodu neplnenia zo strany partnera normálne podlieha právu prednostných veriteľov vstúpiť do zmluvy o PPP v snahe napraviť neplnenie a predísť vypovedaniu (pozri tému 14.8).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré definujú okolnosti a proces, ktorým orgán môže vypovedať zmluvu o PPP z dôvodu neplnenia na strane partnera, vrátane:

- *definovania samotných dôvodov pre vypovedanie (a či sú uvedené ako položky zoznamu, alebo definované všeobecnejšie); a*
- *okolností, za ktorých partner môže alebo nemusí mať príležitosť napraviť neplnenie, a ak táto príležitosť existuje, dĺžky lehôt pre nápravu;*

nemajú vplyv na štatistické spracovanie. Treba však samostatne zvážiť ustanovenia o kompenzácii, ktorá môže byť splatná zo strany orgánu pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP z dôvodu neplnenia na strane partnera (pozri tému 12.1).

11.2 Ukončenie z dôvodu neplnenia zo strany orgánu

Zmluva o PPP obvykle obsahuje položkový zoznam neplnení orgánu, ktoré dávajú partnerovi právo (hoci nie povinnosť) vypovedať zmluvu. Zoznam obvykle obsahuje nasledujúce udalosti:

- neplatenie súm, ktoré orgán dlhuje partnerovi;
- porušenie zmluvy zo strany orgánu, ktoré bráni plneniu partnera;
- vyvlastnenie alebo konfiškácia aktíva alebo podnikania partnera;

- porušenie obmedzení práva na prevod zmluvy zo strany orgánu; a
- niekedy zmena úverovej bonity alebo právneho postavenia orgánu.

Niektoré zmluvy o PPP sa spoliehajú na všeobecnú definíciu neplnenia orgánu, často na základe „testu závažnosti“, takže ukončenie môžu spôsobiť len neplnenia závažnej povahy alebo s významným vplyvom.

V obmedzenom počte jurisdikcií, kde nie je žiadne výslovné zmluvné právo partnera na vypovedanie z dôvodu neplnenia na strane orgánu, sa partner môže obvykle spoliehať na ustanovenia príslušných zákonov s rovnakým účinkom.

Zmluva o PPP môže poskytnúť orgánu lehotu, počas ktorej môže napraviť neplnenie (ak je to možné), aby sa tým predišlo vypovedaniu zo strany partnera.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré definujú okolnosti a proces, ktorým partner môže vypovedať zmluvu z dôvodu neplnenia na strane orgánu, vrátane:

- *definovania samotných dôvodov pre vypovedanie (a či sú uvedené ako položky zoznamu, alebo definované všeobecnejšie); a*
- *okolností, za ktorých orgán môže alebo nemusí mať príležitosť napraviť neplnenie, a ak táto príležitosť existuje, dĺžky lehôt pre nápravu;*

nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

*Treba však poznamenať, že ak dôvody predčasného ukončenia z dôvodu neplnenia na strane orgánu majú za následok prevzatie rizík zo strany orgánu, ktoré, ako je uvedené na inom mieste v príručke, **majú vplyv na štatistické spracovanie** (napr. ak orgán preberie riziko plnenia partnera alebo všeobecné makroekonomické riziká podľa uvedeného v téme 6), je to otázka VYSOKEJ dôležitosti pre štatistické spracovanie.*

Okrem toho treba samostatne zvážiť ustanovenia o kompenzácii, ktorá môže byť splatná zo strany orgánu pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP z dôvodu neplnenia na strane orgánu (pozri tému 12.2).

11.3 Dobrovoľné ukončenie zo strany orgánu

Orgán má obvykle výslovné právo (zakotvené v zmluve o PPP alebo v príslušnom zákone) vypovedať zmluvu o PPP na základe vlastného želania (bez ohľadu na plnenie zmluvy ktoroukoľvek stranou). Niekedy je toto právo obmedzené na situácie, kedy je orgán motivovaný konkrétnymi okolnosťami (napr. vyšší verejný záujem).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že poskytnutie (alebo neposkytnutie) orgánu práva na vypovedanie zmluvy o PPP na základe vlastného želania, z neobmedzených alebo obmedzených dôvodov, nemá vplyv na štatistické spracovanie. Treba však samostatne zvážiť ustanovenia o kompenzácii, ktorá môže byť splatná zo strany orgánu pri dobrovoľnom predčasnom ukončení zmluvy o PPP orgánom (pozri tému 12.3).

11.4 Ukončenie z dôvodu vyššej moci

Zmluvy o PPP často uznávajú právo ktorejkoľvek strany na ukončenie zmluvy za okolností, kde prípad vyššej moci pretrváva počas dlhšej doby, čo je typicky šesť až 12 mesiacov.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenie o predčasnom ukončení z dôvodu rizík vyššej moci a o lehote, po ktorej sa prípad vyššej moci môže stať dôvodom ukončenia, nemá vplyv na štatistické spracovanie. Rovnako ani neprítomnosť ustanovenia o predčasnom ukončení z dôvodu rizík vyššej moci nemá vplyv na štatistické spracovanie. Avšak samotná definícia vyššej moci môže mať vplyv na štatistické spracovanie (pozri tému 6), rovnako ako ustanovenia o kompenzácii, ktorá môže byť splatná zo strany orgánu pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP z dôvodu vyššej moci (pozri tému 12.4).

11.5 Ukončenie v súvislosti s nemožnosťou poistenia

Mnoho zmlúv o PPP považuje nemožnosť poistenia kľúčových poistení projektu za zdieľané riziko alebo za riziko orgánu. Typicky sa to rieši tak, že keď nastane nemožnosť poistenia rizika, orgán sa rozhodne:

- okamžite zmluvu vypovedať; alebo
- „samopoistiť sa“ a ak neskôr riziko vznikne, zaplatiť partnerovi sumu rovnú príjmom z poistenia.

Ak sa orgán rozhodne pre „samopoistenie“ a nepoistiteľné riziko neskôr vznikne, orgán má obvykle možnosť vypovedať zmluvu o PPP ako alternatívu k zaplateniu ekvivalentu príjmov z poistenia partnerovi. Niektoré zmluvy o PPP obsahujú výslovné právo orgánu zmluvu vypovedať v tejto konkrétnej situácii, ale inak si orgán môže zvoliť využitie svojho všeobecného jednostranného práva zmluvu vypovedať kedykoľvek.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že poskytnutie (alebo neposkytnutie) orgánu práva na vypovedanie na základe nemožnosti poistenia alebo vzniku nepoistiteľného rizika **nemá vplyv na štatistické spracovanie**. Avšak samotné základné ustanovenia o nemožnosti poistenia môžu mať vplyv na štatistické spracovanie (pozri tému 9.4), rovnako ako ustanovenia o kompenzácii, ktorá môže byť splatná zo strany orgánu pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP z dôvodu nemožnosti poistenia (pozri tému 12.5).*

Téma 12 – Kompenzácia pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP

Veľká väčšina zmlúv o PPP zabezpečuje vyplatenie kompenzácie partnerovi zo strany orgánu pri predčasnom ukončení zmluvy o PPP. Suma splatnej kompenzácie sa líši v závislosti od okolností spôsobujúcich ukončenie, a to podľa vysvetlenia nižšie v texte. Zodpovednosť za samotné aktívum sa obvykle vráti orgánu, alebo ak bude zmluva o PPP na základe novej verejnej súťaže orgánom znovu uzavretá, zodpovednosť prejde na tretiu stranu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu, ktorý platí pre všetky scenáre predčasného ukončenia, je, že vyplatenie kompenzácie by nemalo zrušiť žiadne záväzky partnera voči orgánu, ktoré časovo predchádzajú ukončeniu (napr. nárok na odškodnenie, ktorý má orgán voči partnerovi). Ustanovenia zmluvy o PPP, ktoré nezachovávajú záväzky platné pred ukončením, majú vplyv na štatistické spracovanie a sú otázkami VYSOKEJ dôležitosti.

12.1 Kompenzácia pri ukončení z dôvodu neplnenia zo strany partnera

12.1.1 Prístup 1 - Nie je splatná žiadna kompenzácia

Niektoré prvotné dohody na dnes už viac etablovaných trhoch PPP obsahujú výslovné ustanovenie, že partner nemá právo na žiadnu kompenzáciu, pokiaľ je ukončenie spôsobené jeho vlastným neplnením.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že tento prístup nemá vplyv na štatistické spracovanie.

12.1.2 Prístup 2 - Žiadne ustanovenie o kompenzácii v zmluve o PPP

Niektoré zmluvy o PPP nehovoria nič o tom, aká veľká kompenzácia je splatná v prípade ukončenia z dôvodu neplnenia na strane partnera. Ak je to tak, partner bude mať obvykle právo žiadať kompenzáciu v zmysle príslušných zákonov v danej jurisdikcii.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že neprítomnosť výslovného ustanovenia v zmluve o PPP, čo sa týka sumy splatnej kompenzácie pri neplnení partnera, vytvára neistotu, čo môže mať vplyv na štatistické spracovanie. Bola by potrebná ďalšia analýza (napr. príslušných zákonov a práva v danej jurisdikcii) na určenie sumy kompenzácie, na ktorú môže mať partner nárok, a ako by to bolo v súlade s názormi Eurostatu na kompenzáciu pri predčasnom ukončení z dôvodu neplnenia na strane partnera, ktoré sú uvedené v tejto téme 12. 1.

12.1.3 Prístup 3 - Trhová hodnota zmluvy

Toto je najbežnejší prístup, kde partner dostane kompenzáciu na základe trhovej hodnoty zmluvy o PPP, určenej buď:

- samotným trhom prostredníctvom procesu opakovanej verejnej súťaže pre zmluvu o PPP; alebo
- odhadom, ako by trh ohodnotil zmluvu o PPP.

Zmluva o PPP typicky dáva orgánu právo zvoliť si, ktorý prístup prijme

(t. j. či opakovanú verejnú súťaž, alebo odhadovanú trhovú hodnotu). Právo zvoliť si opakovanú verejnú súťaž obvykle podlieha podmienke, že v bode ukončenia existuje v príslušnej jurisdikcii „likvidný trh“ pre príslušný typ zmluvy o PPP. Zmluva o PPP obvykle uvádza, že ak likvidný trh neexistuje, má sa odhadnúť trhovú hodnotu zmluvy. Zmluva o PPP obvykle umožní orgánu (ale nie partnerovi) zmeniť svoju voľbu z opakovanej verejnej súťaže na odhadovanú hodnotu kedykoľvek pred prijatím ponúk.

Niektoré zmluvy o PPP vyžadujú, aby orgán aj počas procesu opakovanej verejnej súťaže naďalej realizoval platby partnerovi a tieto sa potom odpočítajú z konečnej platby kompenzácie. Niektoré zmluvy o PPP tiež ukladajú orgánu lehotu (napr. dva roky od dátumu ukončenia) na dokončenie procesu verejnej súťaže a zaplatenie trhovej hodnoty na základe opakovanej verejnej súťaže partnerovi.

Niektoré zmluvy o PPP nezahŕňajú možnosť opakovanej verejnej súťaže, namiesto toho len zabezpečujú kompenzáciu na základe odhadovanej trhovej hodnoty zmluvy. Existujú aj zriedkavejšie príklady zmlúv o PPP, ktoré uvádzajú len ustanovenia o opakovanej verejnej súťaži.

Ak sa má odhadnúť trhovú hodnotu zmluvy, obvykle sa to robí na základe podrobnej metodiky stanovenej v zmluve o PPP. Táto metodika obvykle predpokladá výpočet (na základe čistej súčasnej hodnoty) súčtu predpokladaných platieb, ktoré má orgán realizovať počas zvyšnej doby zmluvy o PPP, po odpočítaní akýchkoľvek nákladov (vrátane akýchkoľvek nákladov na sanáciu v dôsledku nedostatočného plnenia zo strany partnera), ktoré majú podľa predpokladu vzniknúť počas zvyšnej doby zmluvy o PPP.

Niektoré zmluvy o PPP uvádzajú, že sa zmluvné strany majú dohodnúť na odhadovanej trhovej hodnote zmluvy na základe metodiky stanovenej v zmluve (podľa popísaného vyššie), pokiaľ sa nedohodnú, bude táto určená prostredníctvom zmluvného konania na riešenie sporov. Zriedkavejšie zasa iné zmluvy o PPP zabezpečujú odkázanie na nezávislého experta, ktorý má určiť trhovú hodnotu, znovu na základe metodiky stanovenej v zmluve, a v niektorých prípadoch môže ktorákoľvek zmluvná strana postúpiť určenie nezávislým expertom na zmluvné konanie riešenia sporov.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že trhovú hodnotu zmluvy o PPP sa môže považovať za náhradu za trhovú hodnotu príslušných aktív (podľa uvedeného v pravidlách) počas fázy výstavby aj fázy prevádzky.

*Názor Eurostatu je, že prístup 3 popísaný vyššie **nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak sú splnené všetky nasledujúce podmienky:***

- Za podmienok procesu opakovanej verejnej súťaže stanovených v zmluve o PPP sa od uchádzačov o zmluvu o PPP vyžaduje, aby brali do úvahy všetky náklady na sanáciu vyplývajúce z nedostatočného plnenia partnera (t.j. náklady na dokončenie/nápravu aktíva, ako aj prídavné náklady na prevádzku, údržbu a financovanie);*
- Metodika na odhadnutie trhovej hodnoty zmluvy (kde sa nepostupuje procesom opakovanej verejnej súťaže) je zostavená tak, aby odzrkadľovala prístup, ktorý by prijal trh pri ohodnotení zmluvy o PPP, a nie, aby zaistila úhradu vzniknutých nákladov alebo nesplateného dlhu partnera. Metodika má brať do úvahy akékoľvek náklady na sanáciu vyplývajúce z nedostatočného plnenia partnera (t.j. predpokladané hotovostné toky by mali brať do úvahy náklady*

na dokončenie/nápravu aktíva, ako aj dodatočné náklady na prevádzku, údržbu a financovanie);

- Ak zmluva o PPP zabezpečuje voľbu medzi opakovanou verejnou súťažou a odhadovanou trhovou hodnotou, túto možnosť voľby má orgán a nie partner;*
- Orgán je povinný zvoliť si odhadovanú trhovú hodnotu len v situáciách, v ktorých neexistuje likvidný trh;*
- Definícia likvidného trhu zaisťuje, že (v okamihu voľby) na trhu pre príslušný typ PPP alebo podobné zmluvy existuje dostatočný počet spôsobilých a ochotných strán, aby bolo možné určiť trhovú cenu;*
- Akékoľvek rozhodnutie prejsť na odhadovanú trhovú hodnotu zmluvy o PPP namiesto trhovej hodnoty na základe opakovanej verejnej súťaže po prijatí rozhodnutia realizovať proces opakovanej verejnej súťaže, ale pred prijatím ponúk, je výlučne rozhodnutím orgánu a partner ho nemôže iniciovať ani ovplyvniť;*
- Na základe podmienok procesu opakovanej verejnej súťaže stanovených v zmluve o PPP, platnosť procesu opakovanej verejnej súťaže nie je podmienená minimálnym počtom prijatých ponúk alebo minimálnou ponúknutou hodnotou zákazky (t.j. výsledky procesu opakovanej verejnej súťaže sa považujú za platné, aj keď nebudú prijaté žiadne ponuky alebo ak budú mať ponuky nižšiu než predpokladanú hodnotu);*
- Na základe podmienok procesu opakovanej verejnej súťaže stanovených v zmluve o PPP, ak sa realizuje proces opakovanej verejnej súťaže a počet prijatých ponúk je nižší ako určitý počet (alebo nižší než očakávaný), alebo sú ponúknuté ceny nižšie ako určitá hodnota (alebo nižšie než očakávané), ponúkaná cena sa považuje za trhovú hodnotu a zmluva neuvádza nijakú inú sumu (napr. odhadovanú trhovú hodnotu), ktorá sa má použiť na určenie trhovej hodnoty;*
- Na základe podmienok procesu opakovanej verejnej súťaže stanovených v zmluve o PPP, ak sa realizuje proces opakovanej verejnej súťaže a nie sú prijaté žiadne ponuky, potom trhovú hodnotu zmluva sa považuje za nulovú (t.j. zmluva neuvádza nijakú inú sumu, napríklad odhadovanú trhovú hodnotu, ktorá sa má použiť ako alternatívny základ pre vyplatenie kompenzácie);*

- *Na základe podmienok procesu opakovanej verejnej súťaže stanovených v zmluve o PPP, ak proces opakovanej verejnej súťaže stanoví trhovú hodnotu, ktorá je nižšia ako nula, zmluva zabezpečuje možnosť zápornej platby kompenzácie (t.j. platba, ktorá bude splatná orgánu zo strany partnera);*
- *Akékoľvek predbežné platby realizované zo strany orgánu v prospech partnera medzi dátumom ukončenia a dátumom vyplatenia kompenzácie sa zrazia z platby kompenzácie;*
- *Ak podmienky procesu opakovanej verejnej súťaže ukladajú orgánu lehotu na dokončenie procesu opakovanej verejnej súťaže a zaplatenie trhovej hodnoty zmluvy partnerovi, táto lehota nie je kratšia ako šesť mesiacov od dátumu ukončenia;*
- *Ak sa proces opakovanej verejnej súťaže nerealizuje, odhadovanú trhovú hodnotu zmluvy o PPP vypočíta (s použitím metodiky uvedenej v zmluve) buď expert alebo ju spoločne vypočítajú zmluvné strany. Ak zmluva uvádza, že má byť použitý expert, tento expert by mal byť nezávislý od orgánu aj od partnera (a orgán a partner sa môžu dohodnúť na presných testoch zisťujúcich nezávislosť a odbornosť). Ak zmluva uvádza, že sa na výpočte majú dohodnúť zmluvné strany, obidve zmluvné strany musia mať právo obrátiť sa pri akomkoľvek spore na nezávislého experta, alebo ho predložiť do konania na riešenie sporov stanoveného v zmluve o PPP; a*
- *Ak metodika na výpočet odhadovanej objektívnej hodnoty zmluvy stanoví hodnotu, ktorá je nižšia ako nula, zmluva zabezpečí možnosť zápornej platby kompenzácie (t.j. platba, ktorá bude splatná orgánu zo strany partnera).*

Ak nie je splnená ktorákoľvek z prvých dvoch podmienok uvedených vyššie, PPP bude automaticky V SÚVAHE verejnej správy. Každá zo zvyšných podmienok uvedených vyššie má pre štatistické spracovanie VYSOKÚ dôležitosť.

12.1.4 Prístup 4 - Účtovná hodnota aktíva

Niektoré zmluvy o PPP uvádzajú, že kompenzácia splatná partnerovi vychádza z účtovnej hodnoty aktíva k dátumu ukončenia. Účtovná hodnota sa určuje buď podľa:

- sumy kapitálu (dlh a vlastné imanie) investovanej do aktíva; alebo
- nákladov vynaložených zo strany partnera pri výstavbe aktíva.

Hlavný rozdiel medzi týmito prístupmi je, že ten prvý berie do úvahy finančné náklady, zatiaľ čo ten druhý nie.

Tento prístup samotný neberie do úvahy prípadné náklady vzniknuté orgánu pri náprave problémov spôsobených nízkou kvalitou plnenia v súvislosti s projektom (napr. náprava konštrukčných chýb). V niektorých jurisdikciách bude preto kompenzácia vyplatená partnerovi účtovnou hodnotou aktíva mínus náklady na sanáciu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré vypočítavajú kompenzáciu splatnú pri neplnení partnera na základe účtovnej hodnoty aktíva, ale neberú do úvahy náklady orgánu na sanáciu, majú vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedú k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.

Naopak ustanovenia, ktoré vypočítavajú kompenzáciu splatnú pri neplnení partnera na základe účtovnej hodnoty aktíva a berú do úvahy náklady orgánu na sanáciu (náklady na dokončenie/nápravu aktíva aj prídavné náklady na prevádzku/údržbu) nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

Ak sa pri výpočte na základe účtovnej hodnoty aktíva odpočítajú len niektoré náklady na sanáciu (napr. neodpočítajú sa prídavné náklady na prevádzku/údržbu), tieto ustanovenia majú vplyv na štatistické spracovanie a sú otázkou VYSOKEJ dôležitosti.

12.1.5 Prístup 5 - Kompenzácia na základe prednostného dlhu

Niektoré zmluvy o PPP uvádzajú, že kompenzácia splatná partnerovi vychádza zo sumy (alebo percentuálnej hodnoty sumy) prednostného dlhu nesplateného k dátumu ukončenia.

V niektorých prípadoch sa zrealizujú odpočty z nesplateného prednostného dlhu na účely zohľadnenia nákladov orgánu (napr. opakovaná verejná súťaž, sanácia).

V niektorých jurisdikciách sa používa výpočet na základe nesplateného prednostného dlhu pre všetky neplnenia na strane partnera. V iných jurisdikciách sa to používa len pre obmedzený rozsah neplnení na strane partnera (typicky porušenie ustanovení o refinancovaní a/alebo podvod alebo korupcia na strane partnera).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia zmluvy o PPP, ktoré zakladajú kompenzáciu splatnú pri neplnení na strane partnera na nesplatenom prednostnom dlhu (alebo percentuálnej hodnote z neho) sú blízke záruke na financovanie (pozri tému 14.4) a majú vplyv na štatistické spracovanie. Preto je potrebné posúdiť vplyv takýchto ustanovení o kompenzácii na štatistické spracovanie (v kombinácii s ostatnými finančnými ustanoveniami verejnej správy) podľa zásad uvedených v téme 14.4.

12.2 Kompenzácia pri ukončení z dôvodu neplnenia zo strany orgánu

12.2.1 Prístup 1 - Kompenzácia za náklady a straty

Vo väčšine zmlúv o PPP je kompenzácia splatná partnerovi zo strany orgánu pri ukončení z dôvodu neplnenia zo strany orgánu navrhnutá tak, aby zaistila, že partner a jeho veritelia na tom pri prerušení prác nebudú horšie v dôsledku neplnenia zo strany orgánu než by boli v prípade, keby zmluva o PPP pokračovala podľa predpokladov. Kompenzácia bude typicky pokrývať nasledujúce kľúčové komponenty:

- prednostný dlh;
- vlastné imanie a podriadený dlh sponzorov (vrátane straty návratnosti); a
- platby splatné tretím stranám.

Prvý komponent, kompenzujúci poskytovateľov prednostného dlhu, obvykle okrem úroku, ktorý sa akumuloval na platbu kompenzácie od dátumu ukončenia do dátumu, kedy bude kompenzácia skutočne vyplatená, zahŕňa dlh nesplatený k dátumu ukončenia, akékoľvek akumulované úroky a náklady spojené s predčasným skončením finančných dohôd (vrátane nákladov na predčasné skončenie zabezpečenia).

Druhý komponent typicky kompenzuje vlastné imanie a podriadený dlh investorov za ich počiatočnú investíciu a budúcu stratu návratnosti. Existuje niekoľko spôsobov, ktorými sa to vypočítava, tri najbežnejšie používané sú:

- Prístup „s pôvodnou návratnosťou“, ktorý zabezpečí, že investori získajú celkovú návratnosť rovnú prognóze pri finančnej uzávierke (bez ohľadu na to, akú mal projekt výkonnosť);

- Prístup s „trhovou hodnotou“, ktorý poskytne investorom sumu, za ktorú sa ich investícia mohla predať ochotnému kupcovi k dátumu ukončenia; a
- Prístup s „budúcou návratnosťou“, ktorý zabezpečí, že investori získajú návratnosť predpovedanú pri finančnej uzávierke od dátumu ukončenia do dátumu, kedy by uplynula platnosť zmluvy o PPP.

V niektorých prípadoch dostanú investori vlastného imania a podriadeného dlhu ako kompenzáciu vopred určenú ľubovoľnú sumu (napr. isté percento trvajúcej hodnoty zmluvy).

Tretí komponent bude typicky obsahovať sumy splatné tretím stranám zo strany partnera, napr. náklady subdodávateľov na predčasné skončenie a platby za prebytky.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že výpočet kompenzácie splatnej partnerovi zo strany orgánu pri ukončení z dôvodu neplnenia na strane orgánu podľa opísaného v prístupe 1 vyššie nemá vplyv na štatistické spracovanie.

12.2.2 Prístup 2 - Účtovná hodnota aktíva

Hoci je to menej bežné, než prístup 1 opísaný vyššie, v niektorých zmluvách o PPP je suma kompenzácie splatnej zo strany orgánu partnerovi účtovná hodnota aktíva, ktorou je:

- v prípade ukončenia počas fázy výstavby, suma investovaná k dátumu ukončenia; a
- v prípade ukončenia počas fázy prevádzky, suma investovaná počas výstavby podliehajúca odpisom.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že výpočet kompenzácie splatnej partnerovi zo strany orgánu pri ukončení z dôvodu neplnenia na strane orgánu podľa opísaného v prístupe 2 vyššie nemá vplyv na štatistické spracovanie.

12.3 Kompenzácia pri dobrovoľnom ukončení zo strany orgánu

Kompenzácia splatná zo strany orgánu pri jeho dobrovoľnom ukončení zmluvy o PPP je typicky rovnaká, ako kompenzácia splatná pri ukončení z dôvodu neplnenia zo strany orgánu (pozri tému 12.2).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že výpočet kompenzácie splatnej pri dobrovoľnom ukončení na základe témy 12.2 nemá vplyv na štatistické spracovanie. Pri neprítomnosti zmluvného ustanovenia o kompenzácii pri dobrovoľnom ukončení zo strany orgánu by sa vyžadovala ďalšia analýza (napr. príslušných zákonov a práva v príslušnej jurisdikcii), aby sa určila suma kompenzácie, na ktorú môže mať partner právo, a ako by to bolo v súlade s pravidlami a názormi Eurostatu, ktoré sú uvedené na inom mieste v príručke.

12.4 Kompenzácia pri ukončení z dôvodu vyššej moci

Kompenzácia splatná partnerovi zo strany orgánu po ukončení zmluvy o PPP z dôvodu vyššej moci typicky uznáva skutočnosť, že ukončenie bolo spôsobené okolnosťami mimo kontroly ktorejkoľvek zmluvnej strany. Preto najbežnejším prístupom je poskytnúť partnerovi kompenzáciu v sume, ktorá zahŕňa:

- sumu nesplateného prednostného dlhu k dátumu ukončenia (vrátane akumulovaných úrokov a nákladov na predčasné skončenie);
- sumu vlastného imania a podriadeného dlhu, ktoré reálne poskytli investori (ale nie stratu budúcej návratnosti a obvykle po odpočítaní súm návratnosti, ktoré už investori získali); a
- platby splatné tretím stranám (napríklad náklady subdodávateľov na predčasné skončenie a platby za prebytky).

Je to práve neprítomnosť kompenzácie straty návratnosti, ktorá typicky odlišuje túto kompenzáciu od kompenzácie splatnej pri neplnení orgánu a dobrovoľnom ukončení zo strany orgánu (čo odzrkadľuje povahu prípadov vyššej moci „bez zavinenia“).

Menšina zmlúv o PPP však asimiluje prípady vyššej moci do prípadov, za ktoré znáša riziko orgán (napr. neplnenie zo strany orgánu).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že prístup „bez zavinenia“ k výpočtu kompenzácie pri ukončení z dôvodu vyššej moci popísaný vyššie **nemá vplyv na štatistické spracovanie**. Definícia samotnej vyššej moci však môže mať vplyv na štatistické spracovanie (pozri tému 6).*

*Prístup, ktorý vypočítava kompenzáciu pri ukončení z dôvodu vyššej moci na rovnakom základe ako kompenzáciu pri ukončení z dôvodu neplnenia na strane orgánu, alebo pri dobrovoľnom ukončení zo strany orgánu **má vplyv na štatistické spracovanie** a je otázkou PRIEMERNEJ dôležitosti.*

12.5 Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nemožnosti poistenia

Kompenzácia splatná v prípade, že orgán sa rozhodne vypovedať zmluvu o PPP z dôvodu nemožnosti poistenia rizika, sa typicky vypočíta na rovnakom základe ako kompenzácia pri ukončení z dôvodu vyššej moci.

V niektorých zmluvách o PPP je toto tiež základom pre výpočet sumy splatnej, ak orgán neskôr vypovie zmluvu pri vzniku nepoistiteľného rizika.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že prístupy popísané vyššie **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**. Samotné príslušné ustanovenia o nemožnosti poistenia však môžu mať vplyv na štatistické spracovanie (pozri tému 9.4).*

12.6 Vyplatenie kompenzácie

Kompenzácia bude obvykle splatná zo strany orgánu ako paušálna suma do stanovenej lehoty po dátume ukončenia.

V niektorých zmluvách o PPP má orgán právo vybrať si, či vyplatí časť kompenzácie alebo celú kompenzáciu v splátkach. Obvykle orgán nemá právo na platbu v splátkach pri dobrovoľnom ukončení zo strany orgánu, alebo pri ukončení z dôvodu neplnenia na strane orgánu.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že mechanizmus a načasovanie vyplatenia kompenzácie pri predčasnom ukončení nemá vplyv na štatistické spracovanie.

12.7 Povinnosti partnera pri ukončení

Zmluva o PPP typicky obsahuje ustanovenia, ktoré si vyžadujú spoluprácu partnera s orgánom na účely zaistenia plynulého prechodu pri odovzdaní výstavby, prevádzky a údržby aktíva orgánu (alebo tretej strane). Tieto ustanovenia typicky zahŕňajú povinnosť partnera:

- poskytovať informácie týkajúce sa projektovania, výstavby a prevádzky aktíva;
- poskytovať informácie týkajúce sa personálu a plniť povinnosti na základe príslušných zákonov;
- uvoľniť aktívum (alebo lokalitu, ak je to počas výstavby) a nechať ho v upravenom stave; a
- previesť výhody zo záruk a garancií tretej strany súvisiacich s projektovaním, výstavbou a prevádzkou aktíva (napr. garancie tretej strany poskytujúcej zariadenia).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré ukladajú partnerovi povinnosti povahy podobnej, ako je popísané vyššie (t.j. majú uľahčiť prevod výstavby, prevádzky a údržby aktíva na orgán alebo tretiu stranu na konci zmluvy o PPP) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

Téma 13 – Zánik zmluvy o PPP

13.1 Dátum zániku

Zmluvy o PPP typicky využívajú na určenie dátumu zániku zmluvy jeden z dvoch prístupov:

- niektoré zaniknú v deň, kedy končí pevne stanovená doba od dátumu finančnej uzávierky (t.j. celkové trvanie zmluvy o PPP je pevne stanovené); a
- iné zaniknú v deň, kedy končí pevne stanovená doba od dátumu, kedy bolo aktívum uvedené do prevádzky (t.j. fáza prevádzky je pevne stanovená).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že prístupy na definovanie dátumu zániku zmluvy o PPP popísané vyššie **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

13.2 Pridelenie aktíva pri zániku

Vo väčšine zmlúv o PPP orgán preberá pri zániku zmluvy o PPP zodpovednosť za aktívum a orgán nie je povinný za aktívum zaplatiť partnerovi. Toto stanovisko môže byť výslovne uvedené v zmluve o PPP, hoci typickejšie je, že vyplýva zo samotnej skutočnosti, že po zániku zmluvy zanikajú aj práva a záväzky partnera v súvislosti s aktívom.

V zriedkavých prípadoch orgán preberá zodpovednosť za aktívum pri zániku zmluvy o PPP a platí za aktívum partnerovi. Okolnosti, za ktorých sa to pravdepodobne stane, sú tie, keď sa predpokladá, že partnerove investičné náklady a náklady v priebehu životnosti sa nevrátia z príjmov, na ktoré má partner právo počas doby trvania zmluvy o PPP.

V iných zriedkavých prípadoch sa právne vlastníctvo lokality a aktíva prevedie na partnera a zostane u neho aj po zániku zmluvy o PPP. V týchto prípadoch môže mať orgán právo predĺžiť zmluvu o PPP a/alebo aktívum odkúpiť. Pokiaľ sa však tieto práva neuplatnia, vzťah medzi orgánom a partnerom sa skončí pri zániku zmluvy a orgán už nemá v súvislosti s aktívom žiadne práva ani kontrolu.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia (výslovné alebo implicitné), ktoré pridelujú aktívum pri zániku zmluvy orgánu (s platbou za aktívum, ktorú má zaplatiť orgán partnerovi, alebo bez nej), **nemajú vplyv na štatistické spracovanie, ak:***

- *existuje dôkaz, že partnerove predpokladané investičné náklady a náklady počas životnosti sa vrátia prostredníctvom príjmov, ktoré získa počas celej doby trvania zmluvy o PPP; a*
- *fáza prevádzky trvá 10 rokov alebo dlhšie.*

*Ak tieto podmienky nie sú splnené, pridelenie aktíva orgánu pri zániku bez platby **má vplyv na štatistické spracovanie** a je otázkou PRIEMERNEJ dôležitosti.*

13.3 Stav aktíva pri zániku

Zmluva o PPP typicky obsahuje ustanovenia, ktorými partner preberá riziko, že pri zániku zmluvy fyzický stav aktíva spĺňa minimálny stanovený štandard, ktorý je v zhode s riadnou údržbou aktíva v zmysle zmluvy.

Mechanizmy, ktorými sa to dosahuje (napr. požadovaný stav aktíva, metóda na posúdenie jeho stavu a dôsledky nedostatkov stavu aktíva), sú v každom projekte odlišné, ale typicky:

- Zmluva o PPP vyžaduje nezávislé posúdenie stavu aktíva, ktoré sa má vykonať niekoľko rokov (obvykle dva až päť) pred dátumom zániku;
- Po nezávislom posúdení sa strany dohodnú na prácach, ktoré sú potrebné na uvedenie aktíva do stavu požadovaného pri zániku, a na odhadovaných nákladoch na takéto práce;

- Od partnera sa vyžaduje, aby dohodnutý rozsah prác vykonal pred dátumom zániku;
- Od partnera sa môže vyžadovať, aby zriadil fond alebo poskytol zábezpeku alebo záruku na pokrytie odhadovaných nákladov na práce, a orgán bude mať právo nimi disponovať, ak partner práce nezrealizuje do dátumu zániku; a
- Orgán nie je povinný zaplatiť partnerovi žiadnu platbu ani kompenzáciu, ak fyzický stav aktíva prekročí stanovený štandard.

Tieto ustanovenia nie sú uvedené v zriedkavejších zmluvách o PPP, ktoré prenechávajú zodpovednosť za aktívum pri zániku zmluvy partnerovi.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ak zodpovednosť za aktívum pri zániku zmluvy o PPP opäť pripadne orgánu, partner musí prevziať riziko, že fyzický stav aktíva pri zániku zmluvy o PPP spĺňa štandard, ktorý je v zhode s riadnou údržbou aktíva v zmysle zmluvy. Neprevedenie tohto rizika na partnera na základe zmluvy o PPP **má vplyv na štatistické spracovanie** a je otázkou VYSOKEJ dôležitosti.*

*Avšak konkrétny mechanizmus použitý na pridelenie tohto rizika partnerovi (napr. prostredníctvom podrobných ustanovení, ktoré sú v súlade s typickým prístupom popísaným vyššie, prostredníctvom všeobecnejších ustanovení a spoľahnutia sa na opravné prostriedky za porušenie zmluvy) **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.*

*Skutočnosť, že zmluva o PPP neobsahuje ustanovenie o poskytnutí kompenzácie partnerovi, ak je stav aktíva pri zániku zmluvy lepší, než stanovený štandard, **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.*

13.4 Povinnosti partnera pri zániku

Zmluva o PPP typicky obsahuje ustanovenia, ktoré si vyžadujú spoluprácu partnera s orgánom na účely zaistenia plynulého prechodu pri odovzdaní prevádzky a údržby aktíva orgánu (alebo tretej strane). Tieto ustanovenia typicky zahŕňajú povinnosť partnera:

- poskytovať informácie týkajúce sa projektovania, výstavby a prevádzky aktíva;

- poskytovať informácie týkajúce sa personálu a plniť povinnosti na základe príslušných zákonov; a
- previesť výhody zo záruk a garancií tretej strany súvisiacich s projektovaním, výstavbou a prevádzkou aktíva (napr. garancie tretej strany poskytujúcej zariadenia).

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré ukladajú partnerovi povinnosti povahy podobnej, ako je popísané vyššie (t.j. majú uľahčiť prevod aktíva na orgán alebo tretiu stranu na konci zmluvy o PPP) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

Téma 14 – Finančné dojednania

14.1 Načasovanie finančnej uzávierky

U projektov, kde ku podpísaniu zmluvy a finančnej uzávierke dochádza súčasne, zmluva o PPP neobsahuje ustanovenia o úprave prevádzkových platieb tak, aby odzrkadľovali skutočné finančné náklady partnera.

U projektov, kde je zmluva o PPP podpísaná pred finančnou uzávierkou, je bežnou praxou, že zmluva obsahuje mechanizmus, ktorý upravuje a stanovuje prevádzkové platby tak, aby odzrkadľovali príslušné finančné náklady (základná úroková sadzba je obvykle jedinou premennou) dosiahnuté pri finančnej uzávierke.

U projektov, kde je zmluva o PPP podpísaná pred finančnou uzávierkou a neobsahuje explicitné ustanovenie o vplyve finančnej uzávierky, je často nejasné, či má niektorá zmluvná strana právo požadovať úpravu prevádzkových platieb na účely odzrkadlenia príslušných finančných nákladov dosiahnutých pri finančnej uzávierke.

Komentár Eurostatu

*Ako je uvedené v kapitole 1, stanovisko Eurostatu je, že štatistické spracovanie je možné potvrdiť až po dosiahnutí finančnej uzávierky. Preto prítomnosť (alebo neprítomnosť) ustanovenia v zmluve o PPP o úprave prevádzkových platieb na účely odzrkadlenia vplyvu finančnej uzávierky **nemá vplyv na štatistické spracovanie.***

14.2 Úpravy úrokovej sadzby

Miera rizika partnera v dôsledku pohybu úrokových sadzieb je typicky zabezpečená prostredníctvom zabezpečovacej dohody o dlhodobej úrokovej sadzbe. Vo väčšine prípadov je zabezpečovacia dohoda uvedená do praxe súčasne s finančnou uzávierkou. V niektorých prípadoch sa však nezavedie až do počiatočného bodu fázy výstavby (napr. po získaní kľúčových povolení).

Ak podpísanie zmluvy, finančná uzávierka a zabezpečenie neprebehnú súčasne, zmluva o PPP obsahuje ustanovenie o úprave prevádzkových platieb na odzrkadlenie úrokovej sadzby stanovenej prostredníctvom počiatočnej zabezpečovacej dohody.

Existujú zriedkavé prípady projektov, kde miera rizika partnera v dôsledku pohybu úrokových sadzieb nie je zabezpečená (alebo nie je zabezpečená v plnom rozsahu) a zmluva uvádza, že prevádzkové platby sa majú pravidelne počas trvania zmluvy o PPP upravovať (alebo čiastočne upravovať) v súlade s príslušnými úrokovými sadzbami.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o úprave prevádzkových platieb na účely odzrkadlenia úrokovej sadzby stanovenej prostredníctvom procesu počiatočného zabezpečenia (či už pri finančnej uzávierke, alebo pri neskoršom mílniku počas fázy výstavby) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**. Ustanovenia na úpravu prevádzkových platieb na účely odzrkadlenia fluktuácie úrokových sadzieb v akýchkoľvek iných scenároch však (napr. ak sú zavedené len dojednania o čiastočnom zabezpečení) **majú vplyv na štatistické spracovanie** a sú otázkou VYSOKEJ dôležitosti.*

14.3 Dostupnosť financovania

U PPP partner zodpovedá za obstaranie financií potrebných na projekt a typicky preberá riziko týkajúce sa dostupnosti financovania a nákladov na financovanie po finančnej uzávierke. Existujú veľmi zriedkavé prípady projektov, kde orgán prevzal celé alebo čiastočné spomínané riziko (napr. prostredníctvom ustanovení o úpravách prevádzkových platieb smerom hore/dolu na účely odzrkadlenia zmien nákladov na financovanie po refinancovaní krátkodobých dlhov zriadených pri finančnej uzávierke).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia ktorými orgán preberá riziko týkajúce sa dostupnosti financovania a/alebo nákladov na financovanie po finančnej uzávierke napríklad prostredníctvom:

- *záväzku, že sám zabezpečí financovanie;
a/alebo*
- *zvýšenia prevádzkových platieb na odzrkadlenie zmien finančných podmienok alebo nákladov zavedených pri finančnej uzávierke;*

*sa majú považovať za záruky na financovanie. Téma 14.4.4 vysvetľuje, ako ustanovenie o zárukách na financovanie **ovplyvňuje štatistické spracovanie**.*

Okrem toho, názor Eurostatu je, že ustanovenia o znížení prevádzkových platieb na účely odzrkadlenia zmeny finančných podmienok alebo nákladov po refinancovaní krátkodobých dlhov zriadených pri finančnej uzávierke predstavujú nárok orgánu na podiel zo ziskov z refinancovania (pozri tému 14.6.2, ktorá vysvetľuje, ako môže podiel na ziskoch z refinancovania ovplyvniť štatistické spracovanie).³⁵

14.4 Účasť orgánu/verejnej správy na financovaní

Dôvody, pre ktoré sa orgán zúčastní na financovaní projektu, sú v každom projekte odlišné, rovnako aj spôsoby, ktoré si na to orgán môže vybrať. Najbežnejšie príklady sú:

- platby pri míľnikoch (nevratné) v prospech partnera počas fázy výstavby alebo na konci fázy výstavby (pozri tému 14.4.1);
- pôžičky (pozri tému 14.4.2);
- vlastné imanie (pozri tému 14.4.3);
- záruky na financovanie (pozri tému 14.4.4); a
- oslobodenie od záväzkov (napr. daň zo zisku právnickej osoby, daň z pridanej hodnoty), ktoré by partnerovi inak vznikli (pozri tému 14.4.5).

Alternatívne, alebo navyše, financovanie alebo záruky v týchto formách sú v niektorých prípadoch poskytované subjektmi verejnej správy inými než je orgán, alebo verejnými subjektmi, ktoré sú na štatistické účely klasifikované mimo sektora verejnej správy (pozri kapitolu 2).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že záväzok verejnej správy financovať projekt v akejkoľvek forme a akejkoľvek výške (t.j. s uvážením všetkých záväzkov, napríklad tých, ktoré sú popísané vyššie, poskytnutých zo strany orgánu alebo iných subjektov verejnej správy) má vplyv na štatistické spracovanie, a to takto

³⁵ MGDD 2016 Kapitola VI.4.3.3 ods. 60 uvádza výnimočné situácie, kde v kontexte narušenia trhu (napr. úverová kríza), záväzky verejnej správy pre väčšinu financovania PPP by mohli byť realizované bez vplyvu na štatistické spracovanie. Názor Eurostatu je, že tieto výnimočné situácie by nemali vystaviť orgán riziku v súvislosti s nákladmi alebo podmienkami akéhokoľvek financovania zavedeného po návrate trhových podmienok do normálu (t.j. riziko by mal prevziať partner). Ak vezmeme do úvahy prístup, ktorý sa typicky využíva na financovanie PPP, je nepravdepodobné, že by tieto výnimky boli v praxi relevantné.

- Ak je záväzok financovania alebo akákoľvek iná podpora zo strany verejnej správy vo výške 50% kapitálových výdavkov, ktoré majú vzniknúť na výstavbu aktíva, alebo viac, PPP sa automaticky zaznamenáva V SÚVAHE verejnej správy;
- Záväzok financovania alebo akákoľvek iná podpora zo strany verejnej správy vo výške menej ako 50%, ale viac ako jednej tretiny kapitálových výdavkov, ktoré majú vzniknúť na výstavbu aktíva, je otázkou VEĽMI VYSOKEJ DÔLEŽITOSTI pre štatistické spracovanie;
- Záväzok financovania alebo akákoľvek iná podpora zo strany verejnej správy vo výške jednej tretiny alebo menej, ale viac ako 10% kapitálových výdavkov, ktoré majú vzniknúť na výstavbu aktíva, je otázkou VYSOKEJ DÔLEŽITOSTI pre štatistické spracovanie; a
- Záväzok financovania alebo akákoľvek iná podpora zo strany verejnej správy vo výške 10% kapitálových výdavkov, ktoré majú vzniknúť na výstavbu aktíva, alebo menej, je otázkou PRIEMERNEJ DÔLEŽITOSTI pre štatistické spracovanie.

Pri zvažovaní vplyvu financovania verejnej správy na štatistické spracovanie treba uviesť nasledujúce body:

- Financovanie zo strany medzinárodných subjektov vyplývajúce z medzivládnych dohôd, napríklad z fondov EÚ, je vylúčené z analýzy finančných príspevkov (bez ohľadu na to, či je prijímateľom takeého financovania partner alebo subjekt verejnej správy);
- Financovanie z EIB sa považuje za financovanie zo súkromného sektora;
- Financovanie zo strany verejného subjektu klasifikovaného mimo sektora verejnej správy (napr. verejná národná banka klasifikovaná ako verejnoprávna korporácia) sa považuje za financovanie verejnou správou, ak Eurostat považuje tento verejný subjekt za konajúci v súvislosti s projektom v mene verejnej správy alebo na výslovné alebo implicitné pokyny verejnej správy (pozri komentár o štatistickej odvetvovej klasifikácii partnera v kapitole 2);
- Celkový záväzok financovania verejnej správy sa musí zväziť na základe súhrnného preskúmania všetkých foriem záväzkov, ktoré prijala v rámci projektu (pozri témy 14.4.1 až 14.4.4 a 14.5); a
- Musí sa realizovať úprava sumy akejkoľvek pôžičky poskytnutej zo strany verejnej správy na účely odzrkadlenia rizikového profilu pôžičky. V prípade dlhu, ktorý je plne podriadený (t.j. dlh s najvyšším rizikom), suma dlhu sa musí

upraviť multiplikátorom 2,5. V prípade dlhu, ktorý je na rovnakej úrovni s prednostným dlhom (t.j. dlh s najnižším rizikom), nie je potrebná žiadna úprava. V prípade dlhu, ktorý je medzi podriadeným a prednostným dlhom, sa musí uplatniť odôvodnená analýza pri určovaní multiplikátora medzi hodnotou 1 a 2,5, ktorý odráža riziko znášané relatívne oproti iným formám dlhu.

14.4.1 Míľnikové alebo iné paušálne platby

Od orgánu (alebo iných subjektov verejnej správy) sa môže vyžadovať realizácia nasledujúcich typov platieb v prospech partnera:

- významná platba krátko po podpísaní zmluvy o PPP, účelom platby je pokryť náklady partnera na ponukové konanie a počiatočnú mobilizáciu;
- jedna alebo viacero platieb počas fázy výstavby alebo na jej konci (obvykle nadväzujú na dosiahnutie stanovených míľnikov pri výstavbe aktíva); alebo
- jedna alebo viacero platieb počas fázy prevádzky, ktoré nie sú v súlade so všeobecným princípom platieb zo strany orgánu v prospech partnera na základe zmluvy o PPP úmerne k dostupnosti alebo používaniu aktíva (napr. platby na pokrytie významných nákladov na údržbu počas životnosti v čase ich vzniku).

Účelom míľnikových platieb je typicky zníženie sumy financovania, ktorú partner potrebuje obstaráť pre projekt, alebo umožnenie partnerovi, aby predčasne splatil nejakú časť financovania.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že suma míľnikových platieb (typy popísané vyššie), ktoré je verejná správa povinná realizovať, má vplyv na štatistické spracovanie (podľa uvedeného v téme 14.4). Avšak profil a načasovanie akejkoľvek takej platby nemá vplyv na štatistické spracovanie.

14.4.2 Pôžičky

Neexistuje žiadny „typický“ prístup, čo sa týka sumy a podmienok, za ktorých orgán (alebo iné subjekty verejnej správy) poskytujú pôžičky partnerovi.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že suma akýchkoľvek pôžičiek zo strany verejnej správy **má vplyv na štatistické spracovanie** (podľa uvedeného v téme 14.4). Akékoľvek práva na kontrolu, ktoré má orgán (alebo verejná správa) voči partnerovi prostredníctvom podmienok pôžičiek, môžu byť dôležité pri určovaní odvetvovej klasifikácie partnera, a teda či projekt spadá pod definíciu Eurostatu pre PPP (pozri komentár v kapitole 2).*

14.4.3 Vlastné imanie

V niektorých projektoch PPP je orgán (alebo iné subjekty verejnej správy) držiteľom majetkového podielu v partnerovi. Vlastné imanie sa typicky poskytuje ako kombinácia čistého vlastného imania (t.j. akciový kapitál) a pôžičiek akcionárov (t.j. podriadený dlh). Čisté vlastné imanie je typicky zanedbateľná suma v štruktúre celkového financovania (napr. 2%). Držiteľmi čistého vlastného imania a podriadeného dlhu sú typicky tie isté zmluvné strany.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že v scenári popísanom vyššie, suma akéhokoľvek vlastného imania poskytnutého verejnou správou predstavuje financovanie zo strany verejnej správy a preto **má vplyv na štatistické spracovanie** (podľa uvedeného v téme 14.4). Vlastné imanie má na účely štatistického spracovania rovnakú váhu ako podriadený dlh.*

*Okrem toho, akékoľvek práva, ktoré má orgán (alebo verejná správa) na podiel zo ziskov partnera **majú vplyv na štatistické spracovanie** (pozri tému 15.1).*

Akékoľvek práva na kontrolu, ktoré má orgán (alebo verejná správa) voči partnerovi prostredníctvom podielu na vlastnom imaní, sú dôležité pri určovaní odvetvovej klasifikácie partnera, a teda či projekt spadá pod definíciu Eurostatu pre PPP (pozri komentár v kapitole 2).

14.4.4 Záruky na financovanie

U niektorých projektov sa poskytujú záruky verejnej správy tretím stranám - poskytovateľom dlhu alebo vlastného imania, aby projekt pritiahol financovanie alebo mal úžitok z nižších nákladov na financovanie.

Podmienky takýchto záruk (ktoré môžu a nemusia byť samostatnými právnymi dokumentmi oddelenými od samotných zmlúv o PPP) sa v každom projekte významne líšia. Typicky sa bude od partnera

vyžadovať, aby odškodnil verejnú správu za akékoľvek platby, ktoré verejná správa v rámci záruky zrealizuje.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že akákoľvek suma dlhu partnera, za ktorú sa zaručila verejná správa, má vplyv na štatistické spracovanie (pozri tému 14.4).

Suma záruky sa musí upraviť tak, aby odzrkadľovala rizikový profil príslušného dlhu/záruky (napr. multiplikátor uplatnený na príslušný dlh sa musí uplatniť aj na záruku, ako je uvedené vyššie).

14.5 Iné formy podpory zo strany orgánu/verejnej správy

Iné formy finančnej podpory poskytovanej zo strany orgánu (alebo akéhokoľvek iného subjektu verejnej správy) môžu zahŕňať záruky na minimálne príjmy, alebo u projektov s platobnými mechanizmami na báze dopytu, záruky na minimálny dopyt. Tieto typy podpory sú niekedy zahrnuté do samotného platobného mechanizmu (pozri tému 4).

Záruku na plnenie niektorých alebo všetkých záväzkov orgánu v rámci zmluvy o PPP niekedy poskytuje iný subjekt verejnej správy pre projekty, u ktorých existujú obavy o schopnosť orgánu plniť svoje záväzky počas celého trvania zmluvy (napr. niekedy sa dáva záruka na jeho platobné záväzky, ak existujú obavy o úverovú bonitu orgánu).

*Ako už bolo uvedené v téme 4.10.3, názor Eurostatu je, že podpora zo strany verejnej správy vo forme záruk na minimálne príjmy alebo minimálny dopyt (či už ako osobitná záruka, alebo v rámci platobného mechanizmu) **má vplyv na štatistické spracovanie** a automaticky vedie k tomu, že PPP je V SÚVAHE verejnej správy.*

*Názor Eurostatu je, že podpora zo strany verejnej správy vo forme záruky, ktorá sa obmedzuje na plnenie vlastných zmluvných záväzkov orgánu **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.*

14.6 Refinancovanie

Zmluva o PPP obvykle obsahuje ustanovenia zaoberajúce sa situáciou, kde si partner želá refinancovať pôvodný balík financovania, ktorý zaviedol pri finančnej uzávierke. Tieto ustanovenia typicky:

- definujú právo partnera zaviesť refinancovanie so súhlasom orgánu alebo bez neho (pozri tému 14.6.1); a
- stanovujú právo orgánu na podiel z finančných ziskov, ktoré vzniknú v dôsledku refinancovania (pozri tému 14.6.2).

14.6.1 Schválenie refinancovania zo strany orgánu

Zmluva o PPP typicky využíva jeden z nasledujúcich prístupov k schváleniu navrhovaného refinancovania zo strany orgánu:

- orgán môže svoj súhlas odoprieť z akýchkoľvek dôvodov;
- orgán nemôže bezdôvodne odoprieť alebo zdržiavať svoj súhlas;
- orgán môže svoj súhlas odoprieť len v prípade, že navrhované refinancovanie by malo nepriaznivý vplyv na plnenie zmluvy o PPP, alebo by zvýšilo záväzky orgánu pri ukončení zmluvy o PPP;
- súhlas zo strany orgánu sa nevyžaduje, ale orgán má právo na audit refinancovania, aby určil svoj podiel na prípadnom zisku z refinancovania; a
- súhlas zo strany orgánu sa nevyžaduje.

V zmluvách o PPP, kde sa súhlas zo strany orgánu so zavedením refinancovania nevyžaduje, je pravdepodobné, že nové podmienky financovania zavedené pri refinancovaní sa automaticky neodzrkadlia v ustanoveniach o kompenzácii pri ukončení. To znamená, že v praxi partner nebude konať bez súhlasu zo strany orgánu a potvrdenia, že nové podmienky financovania sa použijú ako základ pre výpočet kompenzácie pri predčasnom ukončení.

V niektorých zmluvách o PPP má orgán právo žiadať od partnera, aby preskúmal možnosti refinancovania a/alebo aby refinancovanie zaviedol.

Komentár Eurostatu

Názory Eurostatu na prístupy opísané vyššie sú takéto:

- Právo orgánu odoprieť svoj súhlas so zavedením navrhovaného refinancovania **nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak jeho súhlas nemožno odoprieť alebo zdržiavať bezdôvodne, alebo ak dôvody, na základe ktorých môže svoj súhlas odoprieť, sú obmedzené na okolnosti, kde by refinancovanie malo nepriaznivý vplyv na orgán (napr. zvýšenie potenciálnych záväzkov orgánu pri predčasnom ukončení) alebo na realizáciu projektu. Ak to tak nie je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie;**
- Právo partnera zaviesť akékoľvek refinancovanie bez súhlasu orgánu **má vplyv na štatistické spracovanie, ak by v dôsledku toho mohli bez jeho predchádzajúceho súhlasu narásť záväzky orgánu v rámci zmluvy o PPP. Ak to tak je, táto otázka má VYSOKÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie;**
- Právo orgánu požadovať od partnera, aby počas trvania zmluvy o PPP preskúmal možnosti refinancovania **má vplyv na štatistické spracovanie, ak má orgán právo od partnera žiadať, aby refinancovanie zaviedol (pozri nižšie); a**
- Právo orgánu požadovať od partnera, aby zaviedol refinancovanie, **má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedie k tomu, že PPP je V SÚVAHE verejnej správy.**

14.6.2 Zisky z refinancovania

Zisky z refinancovania vznikajú prostredníctvom zlepšenia podmienok financovania, ktoré je pre projekt k dispozícii, a väčšina zmlúv o PPP uvádza, že orgán má právo na podiel z týchto ziskov.

Podiel orgánu je obvykle stanovený ako pevná percentuálna hodnota alebo pevné percentuálne hodnoty zo zisku (kde percentuálny podiel orgánu kolíše podľa výšky zisku).

V niektorých zmluvách o PPP sa zisk z refinancovania vypočítava na základe predpokladu, že projekt sa bude realizovať podľa prognózy pri finančnej uzávierke.

Typicky bude mať orgán právo na svoj podiel zo zisku vo forme paušálnej platby, úpravy prevádzkových platieb, alebo kombinácie oboch (v závislosti od povahy a načasovania zisku).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že existujú dva rôzne prístupy k deleniu zisku z refinancovania, ktoré **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**:

- Prvý prístup je, že zmluva o PPP stanovuje, že orgán má právo na podiel z akéhokoľvek zisku z refinancovania, ktorý vyplýva z identifikovateľného konania verejnej správy. Tento prístup má umožniť orgánu získať podiel zo zisku refinancovania v takom rozsahu, v akom k zlepšeným podmienkam financovania daného k dispozícii pre projekt viedlo konanie verejnej správy. Príkladom by bolo konanie orgánu (alebo verejnej správy), ktoré by zlepšilo úverový rating orgánu, čo by spôsobilo, že trh financovania by prehodnotil rizikový profil projektu a ponúkol priaznivejšie podmienky financovania. Jednoduché udelenie súhlasu orgánu partnerovi na zavedenie refinancovania (napr. ak sa súhlas orgánu vyžaduje, pretože zisk z refinancovania by zvýšil jeho záväzky pri ukončení zmluvy) nie je podľa názoru Eurostatu špecifickým konaním verejnej správy, ktoré by orgánu dávalo právo na podiel zo zisku z refinancovania; a
- Druhý prístup je, ak zmluva o PPP uvádza, že orgán má právo na stanovený podiel (nie viac ako jednu tretinu) z akéhokoľvek zisku z refinancovania. V rámci tohto prístupu sa neposudzuje, či zisk z refinancovania vyplýva z konania orgánu alebo partnera alebo z iných faktorov. V rámci tohto prístupu, stanovenie, že orgán má právo na podiel prevyšujúci jednu tretinu z akéhokoľvek zisku z refinancovania, automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.

Názor Eurostatu je, že zmluva o PPP môže prijať ktorýkoľvek z vyššie popísaných dvoch prístupov. Akékoľvek ustanovenia, ktoré sa pokúšajú kombinovať tieto dva prístupy, alebo ktoré prijímú akýkoľvek alternatívny prístup k deleniu zisku z refinancovania automaticky vedú k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.

Okrem toho, názor Eurostatu je, že:

- To, že orgán nemá žiadne právo na podiel zo ziskov z refinancovania, **nemá vplyv na štatistické spracovanie**;
- Výpočet zisku z refinancovania na základe predpokladu, že plnenie partnera bude v súlade s prognózou pri finančnej uzávierke, **nemá vplyv na štatistické spracovanie**; a

- *Mechanizmus, ktorým orgán prijme svoj podiel zo zisku z refinancovania, nemá vplyv na štatistické spracovanie.*

14.7 Kurzové riziko

U projektov, kde financovanie obstarané zo strany partnera je celkom alebo čiastočne v mene inej než je národná mena, orgán často preberá riziko kolísania príslušného výmenného kurzu. Obvykle sa to dosahuje prostredníctvom:

- denominovania prevádzkových platieb v národnej mene, s periodickými úpravami časti prevádzkových platieb tak, aby odrážali vplyv kolísania výmenného kurzu; alebo
- denominovania časti prevádzkových platieb v mene financovania.

Časť prevádzkových platieb, ktorá je buď upravovaná alebo denominovaná v cudzej mene, odráža podiel nákladov partnera, ktoré vznikajú v cudzej mene.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, prostredníctvom ktorých orgán preberá riziko kolísania výmenného kurzu (podľa popísaného vyššie) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

14.8 Práva veriteľov na vstup

PPP typicky zahŕňajú dohodu medzi orgánom a veriteľmi, že veritelia majú právo vstúpiť a pokúsiť sa napraviť neplnenia partnera, ktoré by inak uviedli do platnosti právo orgánu na predčasné ukončenie zmluvy o PPP.

Pri vstupe majú veritelia obvykle povolené uplatňovať práva partnera na základe zmluvy o PPP, ale tiež sa od nich vyžaduje, aby prevzali partnerove záväzky na základe zmluvy o PPP.

V súvislosti s tým:

- Niektoré zmluvy o PPP obsahujú ustanovenie, na základe ktorého sa orgán a veritelia dohodnú na rozsahu záväzkov partnera, ktoré vznikli pred vstupom, a pritom sa vyjasnia záväzky veriteľov voči orgánu; a

- Niektoré zmluvy o PPP poskytujú nefinančnú úľavu za dôsledky porušení vzniknutých pred vstupom (napr. na prevádzkové platby sa uplatnia zrážky za nedostupnosť pred vstupom, ale tieto zrážky sa nezapočítajú pre účely uplatnenia predčasného ukončenia zmluvy).

Práva veriteľov na vstup obvykle zahŕňajú právo určiť ďalšie subjekty ako dočasných alebo trvalých náhradníkov za neplniaceho partnera, za podmienky schválenia zo strany orgánu.

V niektorých jurisdikciách existujú práva veriteľov na vstup na základe legislatívy. Vo všetkých jurisdikciách, aj keď sú práva na vstup poskytované v rámci zmluvy alebo zákonov, majú veritelia typicky možnosť prevziať podnikanie partnera uplatnením „zabezpečovacích práv“, ktoré majú vo vzťahu k akciám partnera.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia o právach veriteľov na vstup (v zmluve medzi orgánom a veriteľmi, alebo v zákonoch, alebo v zabezpečovacích dohodách veriteľov v súvislosti s akciami partnera) **majú vplyv na štatistické spracovanie**, ak uplatnenie týchto práv veriteľov zmení práva alebo záväzky orgánov v rámci zmluvy o PPP pred vstupom, počas neho, alebo po ňom. Ak je to tak, táto otázka má PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie. Ustanovenia, ktoré umožňujú orgánu a veriteľom dohodnúť sa a stanoviť záväzky pred vstupom, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**.*

*Ustanovenia, ktoré na účely uplatnenia spúšťacích impulzov predčasného ukončenia neberú do úvahy plnenie partnera pred vstupom, ale zachovávajú jeho finančné záväzky, **nemajú vplyv na štatistické spracovanie**.*

Téma 15 – Vplyv verejnej správy

15.1 Podiel orgánu na vlastníctve partnera

U menšiny projektov má orgán (a/alebo iné subjekty verejnej správy) podiel na vlastníctve partnera. U jednotlivých projektov sa dojednania o vlastníctve orgánu rôznia (napr. zahŕňajú veľkosť podielu vlastníctva a práva, ktoré k tomuto podielu prináležia). Sú však niektoré vlastnosti, ktoré sú spoločné, napríklad:

- Orgán (alebo verejná správa) má menšinový podiel (od 10% do 30%);
- Orgán (alebo verejná správa) má právo vymenovať riaditeľa v správnej rade partnera;
- Orgán (alebo verejná správa) má právo hlasovať za isté rozhodnutia partnera, alebo ich vetovať, buď prostredníctvom konkrétnych práv v akcionárskej dohode a/alebo prostredníctvom všeobecných zákonov o spoločnostiach; a
- Akcie orgánu (alebo verejnej správy) zahŕňajú právo na príjem dividend.

Komentár Eurostatu

Ak podiel orgánu (alebo verejnej správy) na vlastníctve partnera vedie k štatistickej klasifikácii partnera v sektore verejnej správy, Eurostat nepovažuje projekt za PPP a projekt bude zahrnutý v súvahe verejnej správy (pozri kapitolu 2).

*I keď podiel orgánu (alebo verejnej správy) na vlastníctve partnera nepostačuje na to, aby viedol k štatistickej klasifikácii partnera v sektore verejnej správy, **má vplyv na štatistické spracovanie** dvoma spôsobmi, ktoré sú popísané nižšie.*

Po prvé, suma, ktorú orgán investoval do akcií partnera, sa považuje za financovanie verejnou správou (pozri tému 14.4).

Po druhé, akékoľvek právo na zisky partnera sa považujú za odmenu orgánu (alebo verejnej správy) z aktíva (pozri kapitolu 1) a **má vplyv na štatistické spracovanie** nasledovne:

- Právo na podiel 50% a viac zo zisku partnera automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy;
- Právo na podiel v rozsahu menej ako 50%, ale viac ako jednej tretiny zisku partnera má **VEĽMI VYSOKÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie;
- Právo na podiel v rozsahu jednej tretiny alebo menej, ale viac ako 20% zisku partnera má **VYSOKÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie; a
- Právo na podiel v rozsahu 20% alebo menej, ale viac ako 10% zisku partnera má **PRIEMERNÚ** dôležitosť pre štatistické spracovanie.

Právo na podiel v rozsahu 10% alebo menej zo zisku partnera **nemá vplyv na štatistické spracovanie**.

Ako je uvedené v kapitole 2, ak verejný subjekt klasifikovaný mimo verejnej správy a konajúci v mene verejnej správy, alebo na jej výslovné alebo implicitné pokyny, preberá podiel na vlastníctve partnera, bude sa mať za to, že jeho podiel je v držbe verejnej správy. Podobne, ako je uvedené v úvode ku tejto kapitole, ak verejný subjekt klasifikovaný mimo verejnej správy má podiel na vlastníctve partnera a má osobitné dojednanie o prevode akéhokoľvek zisku z tohto podielu v prospech subjektu verejnej správy, tento zisk sa bude považovať za odmenu verejnej správy z projektu.

15.2 Práva orgánu na udelenie súhlasu

Väčšina zmlúv o PPP stanovuje rôzne úkony, ktoré partner nemôže vykonať bez súhlasu orgánu. Typické príklady takýchto úkonov sú:

- zmena jeho názvu, štruktúry alebo daňového domicilu;
- vykonávanie podnikania nesúvisiaceho s projektom;
- zmena kľúčového personálu zapojeného do realizácie projektu;
- zmena, ukončenie alebo uzavretie nových kľúčových subdodávateľských zmlúv;
- udelenie veriteľom „zabezpečovacích práv“ súvisiacich s jeho aktívami;
- refinancovanie (pozri tému 14.6);

- zmena podmienok presunu personálu od orgánu k partnerovi; a
- výber poisťovateľa na poistenia požadované v rámci zmluvy o PPP.

Väčšina zmlúv o PPP tiež vyžaduje, aby partner získal súhlas orgánu, ak si želá vykonať nejaké zmeny svojich vlastníkov/akcionárov. Sila práv orgánu na udelenie súhlasu je pre každý projekt iná, ale obvykle sú tieto práva silnejšie v prvých rokoch zmluvy o PPP. Napríklad, súhlas orgánu sa môže vyžadovať pre akúkoľvek navrhovanú zmenu vlastníctva počas fázy výstavby a počas doby od dvoch do piatich rokov po skončení výstavby, a potom už len pre:

- prevody vlastníctva z osôb, ktoré majú aj ďalšiu úlohu v projekte okrem toho, že sú vlastníckmi/akcionármi (napr. zhotoviteľ výstavby alebo poskytovateľ služieb); a/alebo
- prevody na tretie strany zapojené do podnikaní, z ktorých vznikajú obavy verejnosti (napr. tabakový priemysel).

V menšine zmlúv o PPP sa vyžaduje súhlas orgánu pre každú zmenu vlastníctva počas trvania zmluvy.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že práva orgánu na udelenie súhlasu popísané vyššie nemajú vplyv na štatistické spracovanie. Schválenia refinancovania však pozrite v téme 14.6.

15.3 Práva orgánu na vstup

Zmluva o PPP bude typicky obsahovať ustanovenia, ktoré umožnia orgánu vstúpiť do projektu a dočasne prevziať realizáciu projektu od partnera za okolností, kde:

- je vo verejnom záujme, aby tak orgán učinil (napr. z dôvodu zdravotných a bezpečnostných obáv, otázok národnej bezpečnosti, alebo z iných dôvodov spojených s verejnými povinnosťami orgánu); a/alebo
- partner neplní svoje povinnosti v rámci zmluvy o PPP.

Práva orgánu sú obvykle obmedzené z hľadiska úkonu, ktorý môže vykonať, a doby, počas ktorej to môže vykonať. Inými slovami, má právo urobiť, čo je potrebné, počas doby, ktorá je potrebná, aby riešil príslušný dôvod na vstup a pokračoval

v realizácii zmluvy o PPP. Orgán musí partnerovi (a niekedy aj veriteľom) vopred oznámiť svoj úmysel vstupu.

Niektoré zmluvy o PPP vyžadujú, aby orgán počas doby vstupu naďalej platil partnerovi prevádzkové platby v plnej výške, ale umožňujú orgánu odpočítať akékoľvek náklady na vstup, ktoré mu vzniknú, ak bol jeho vstup spôsobený nízkou kvalitou plnenia partnera.

V niektorých jurisdikciách (alebo v niektorých špecifických sektoroch v rámci jurisdikcií) existuje právo orgánu zasiahnuť do realizácie zmluvy o PPP na základe legislatívy. Zákony obvykle riešia aj akýkoľvek nárok partnera v súvislosti s jeho nákladmi a/alebo stratami, ktoré mu vzniknú v dôsledku zásahu.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré umožňujú orgánu vstúpiť do projektu a prevziať jeho realizáciu od partnera (buď na základe konkrétnych dôvodov stanovených v zmluve, alebo na základe všeobecných dôvodov stanovených v zákonoch) **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

*Povinnosť orgánu pokračovať v plnom rozsahu v platení prevádzkových platieb počas doby vstupu **nemá vplyv na štatistické spracovanie, ak:***

- *sa na prevádzkové platby uplatňujú zrážky za nedostupnosť a/alebo nízku kvalitu služieb až do dátumu, kedy orgán vstúpi do projektu, a po dátume, kedy orgán vystúpi z projektu, podľa predpokladov pre normálnu prevádzku zmluvy; a*
- *orgán má právo na náhradu nákladov na jeho vstup od partnera, ak bol vstup orgánu spôsobený nízkou kvalitou plnenia zo strany partnera.*

*Ak ktorákoľvek z týchto podmienok nie je splnená, táto otázka má **PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie.***

15.4 Obmedzenia zisku alebo príjmov partnera

Niektoré zmluvy o PPP obsahujú ustanovenia, ktoré obmedzujú sumu zisku dosiahnuteľného partnerom z PPP. Toto obmedzenie môže byť vyjadrené napríklad ako peňažná hodnota alebo kapitálová návratnosť. Obvykle tieto ustanovenia vyžadujú, aby partner zaplatil orgánu (alebo verejnej správe) sumu akéhokoľvek zisku, ktorý prekročí toto obmedzenie.

Niektoré zmluvy o PPP s prevádzkovými platbami na báze dopytu nepriamo obmedzujú zisk partnera stanovením obmedzení príjmov, ktoré môže partner získať. Tieto zmluvy o PPP nevyhnutne nepredpokladajú prebytok platený orgánu (alebo verejnej správe). Príkladom je, keď sú prevádzkové platby na báze dopytu „zaradené v pásmach“ a jednotková cena pre najvyššie pásmo je stanovená na nulu (pozri tému 4.10.2).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že akékoľvek ustanovenie, ktoré obmedzuje zisk partnera, má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.

Podobne, akékoľvek obmedzenie príjmov v zmluve s prevádzkovými platbami na báze dopytu má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy (pozri tému 4.10.2).

Eurostat považuje ustanovenia, ktoré spájajú zánik zmluvy o PPP s tým, že partner získal konkrétnu sumu príjmov alebo ziskov, za podobné obmedzeniu príjmov alebo zisku partnera, čo má vplyv na štatistické spracovanie a automaticky by viedlo k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy.

Téma 16 – Rôzne ustanovenia

16.1 Postup riešenia sporov

Prístup prijatý na riešenie sporov medzi orgánom a partnerom sa v každej zmluve líši v závislosti od procesov, ktoré sú k dispozícii v príslušnej jurisdikcii a širších politik orgánu pre verejné zákazky. Typicky bude spor s konečnou platnosťou vyriešený lokálnym a/alebo štátnym súdom alebo arbitrážou.

Väčšina zmlúv o PPP uvádza možnosť nejakej formy alternatívneho procesu riešenia sporov (napr. mediácia) ešte pred samotným súdnym alebo arbitrážnym procesom.

Komentár

Názor Eurostatu je, že postup riešenia sporov medzi zmluvnými stranami nemá vplyv na štatistické spracovanie.

16.2 Informácie a mlčanlivosť

Väčšina zmlúv o PPP obsahuje ustanovenia, ktoré sa zaoberajú:

- informáciami súvisiacimi s projektom, ktoré si majú zmluvné strany navzájom poskytovať;
- informáciami súvisiacimi s projektom, ktoré majú zmluvné strany právo poskytovať tretím stranám; a
- informáciami súvisiacimi s projektom, ktoré sa musia považovať za dôverné.

Komentár Eurostatu

*Názor Eurostatu je, že ustanovenia v zmluve o PPP, ktoré sa zaoberajú povinnosťami týkajúcimi sa informácií a mlčanlivosti **nemajú vplyv na štatistické spracovanie.***

16.3 Súlad so zákonmi

Väčšina zmlúv o PPP ukladá každej strane výslovnú povinnosť plniť zmluvu v zmysle príslušných zákonov, dobrých priemyselných postupov, atď.

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že všeobecné ustanovenia v zmluve o PPP, ktoré vyžadujú, aby zmluvné strany dodržiavali zákony, dobré priemyselné postupy, atď. nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

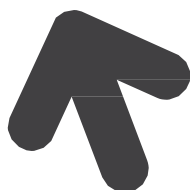
16.4 Obmedzenia postúpenia (prevodu) zmluvy o PPP

Väčšina zmlúv o PPP absolútne zakazuje partnerovi postúpiť alebo previesť zmluvu na akúkoľvek tretiu stranu bez predchádzajúceho súhlasu orgánu.

Niektoré zmluvy o PPP tento zákaz odzrkadľujú v prípade postúpenia alebo prevodu zmluvy o PPP zo strany orgánu (t.j. orgán musí získať predchádzajúci súhlas partnera), ale mnoho zmlúv o PPP dáva orgánu viac pružnosti (napr. v prípade postúpení alebo prevodov právnym nástupcom orgánu alebo iným verejným orgánom pre reštrukturalizáciu alebo reorganizáciu).

Komentár Eurostatu

Názor Eurostatu je, že ustanovenia, ktoré obmedzujú (buď absolútne alebo podmienene) práva strán na postúpenie alebo prevod zmluvy o PPP na tretie strany nemajú vplyv na štatistické spracovanie.

Kapitola 4 – Závěry z posúdenia štatistického spracovania

Prehľad

Kapitola 4 sumarizuje metodiku, ktorú Eurostat používa v praxi na dosiahnutie záveru o štatistickom spracovaní PPP, za predpokladu, že zmluva o PPP používa typické ustanovenia popísané v kapitole 3.³⁶

Je dôležité, aby sa kapitola 4 nepoužívala samostatne ako nástroj na uzavretie posúdenia štatistického spracovania konkrétneho projektu PPP. Keďže kapitola 4 vychádza z typických ustanovení popísaných v kapitole 3, používatelia musia mať na pamäti obmedzenia a kvalifikácie uvedené v úvode príručky a na začiatku kapitoly 3.

Metodika Eurostatu na posúdenie štatistického spracovania PPP je založená na troch hlavných krokoch:

- určenie otázok, ktoré typicky majú vplyv na štatistické spracovanie;
- analýza významu otázok, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie; a
- závery z posúdenia štatistického spracovania.

Krok 1: určenie otázok, ktoré typicky majú vplyv na štatistické spracovanie

Prvý krok má určiť všetky ustanovenia príslušnej zmluvy o PPP (a súvisiace dokumenty a príslušné zákony), ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie, a uviesť ich zoznam podľa kategórie dôležitosti (t.j. V SÚVAHE, VEĽMI VYSOKÁ, VYSOKÁ alebo

³⁶ Kapitola 4 sa uplatní, len ak projekt spadá pod vlastnú definíciu PPP Eurostatu (pozri kapitolu 2).

PRIEMERNÁ). Kvôli jednoduchšej prehľadnosti sú typické zmluvné ustanovenia identifikované v kapitole 3, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie, uvedené a kategorizované v tabuľke v prílohe k príručke.

Ak tento krok neurčí žiadne ustanovenia, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie, je primerané predpokladať, že PPP nebude zahrnuté do súvahy verejnej správy. V tomto prípade sa kroky 2 a 3 uvedené nižšie neuplatnia.

Ak tento krok určí jedno alebo viac ustanovení V SÚVAHE, PPP bude v súvahe verejnej správy a kroky 2 a 3 uvedené nižšie sa neuplatnia.

Ak tento krok neurčí žiadne ustanovenia spôsobujúce automatické zahrnutie V SÚVAHE, ale jedna alebo viac otázok má VEĽMI VYSOKÚ, VYSOKÚ, alebo PRIEMERNÚ dôležitosť, kroky 2 a 3 uvedené nižšie sa uplatnia.

Krok 2: analýza významu otázok, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie

Druhým krokom je analyzovať rozsah vplyvu na ekonomickú podstatu projektu každého z ustanovení určených v kroku 1 ako ustanovení majúcich vplyv.

Cieľom tejto analýzy je kontrola, či kategorizácia otázok určených v kroku 1 je primeraná, alebo či by sa mala vykonať úprava kategorizácie na základe skutočností a okolností príslušného projektu. Analýzu je potrebné vykonať v súlade s názormi Eurostatu uvedenými v kapitole 3. V niektorých prípadoch je možné kvantitatívne posúdenie skutočného alebo potenciálneho vplyvu ustanovenia, ktoré môže Eurostat považovať za dôležité pre túto analýzu. Výsledok tejto analýzy by mohol napríklad byť, že ustanovenie s VYSOKOU dôležitosťou určenou v kroku 1 sa má presunúť do kategórie PRIEMERNEJ dôležitosti.

Je dôležité uviesť, že v kroku 2:

- Eurostat neprekategorizuje ustanovenie s VEĽMI VYSOKOU dôležitosťou na ustanovenie s VYSOKOU alebo PRIEMERNOU dôležitosťou, ani neprekategorizuje ustanovenie s VYSOKOU alebo PRIEMERNOU dôležitosťou na ustanovenie s VEĽMI VYSOKOU dôležitosťou;

- Eurostat nepre kategorizuje ustanovenie, ak jeho dôležitosť pre štatistické spracovanie (podľa uvedeného v kapitole 3) vychádza zo stanoveného podielu alebo percentuálnej hodnoty;³⁷ a
- V extrémnych prípadoch môže Eurostat pre kategorizovať ustanovenie s VYSOKOU³⁸ dôležitosťou na V SÚVAHE verejnej správy.

Nasledujúce príklady ilustrujú, ako môže Eurostat uplatniť krok 2 v praxi:

- Kapitola 3 uvádza, že prechodné obdobie pre zrážky dlhšie ako šesť mesiacov sa kategorizuje ako otázka PRIEMERNEJ dôležitosti (pozri tému 4.7.2). Ekonomický dopad prechodného obdobia v trvaní ôsmich mesiacov je samozrejme veľmi odlišný od vplyvu prechodného obdobia v trvaní dvoch rokov. Zatiaľ čo pri uplatnení kroku 2 by bolo pravdepodobne primerané pre osemmesačné prechodné obdobie ponechať kategorizáciu PRIEMERNÁ dôležitosť, je pravdepodobné, že dvojročné prechodné obdobie by sa pre kategorizovalo na VYSOKÚ dôležitosť; a
- Kapitola 3 uvádza, že ustanovenia o prípade kompenzácie, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené v téme 6.1, sú kategorizované ako otázka VYSOKEJ dôležitosti. Je možné, že u špecifického projektu by sa ustanovenia, ktoré nespĺňajú tieto podmienky, mohli pre kategorizovať na PRIEMERNÚ dôležitosť (napr. v prípade kompenzácie za udalosť, ktorá je predvídateľná, ale má veľmi nízku pravdepodobnosť vzniku a veľmi nízky pravdepodobný ekonomický dopad). Je tiež možné, že u špecifického projektu by ustanovenia nespĺňali tieto podmienky v takom významnom rozsahu, že by sa táto otázka pre kategorizovala na otázku vedúcu k SÚVAHOVÉMU spracovaniu. Mohol by to byť napríklad prípad kompenzácie, ktorý zahŕňa makroekonomické podmienky, alebo je predvídateľný alebo kontrolovateľný zo strany partnera v takom rozsahu, že nemožno mať za to, že partner preberá riziko týkajúce sa ceny/kvality/ harmonogramu výstavby aktíva.

37 Príklady: vlastné imanie verejnej správy s právom na podiel viac ako **jednej tretiny** zisku partnera má VEĽMI VYSOKÚ dôležitosť; prognóza, že verejná správa získa príjmy tretej strany vo výške **5% alebo viac, ale menej ako 20%** platieb v rámci zmluvy o PPP má PRIEMERNÚ dôležitosť.

38 Kapitola 3 uvádza len dve ustanovenia s VEĽMI VYSOKOU dôležitosťou (pozri témy 14.4 a 15.1). Keďže obidve vychádzajú zo stanovených podielov, ani jedno z nich by sa neperadilo do kategórie „V SÚVAHE verejnej správy“.

Krok 3: závery z posúdenia štatistického spracovania

Po určení všetkých ustanovení s vplyvom na štatistické spracovanie (krok 1) a analyzovaní ich dôležitosti (t.j. VEĽMI VYSOKEJ, VYSOKEJ, PRIEMERNEJ) i.e. VERY HIGH, HIGH, MODERATE) (krok 2) je možné vyvodit' záver o štatistickom spracovaní príslušného PPP.

Keďže jednotlivé skutočnosti a okolnosti projektov PPP sa od seba veľmi odlišujú, bolo by neprimerané použiť čisto kvantitatívny/bodovací prístup na dosiahnutie záveru posúdenia štatistického spracovania. Názor Eurostatu však je, že pri dosiahnutí záveru môžu napomôcť nasledujúce inštrukcie.

Podľa Eurostatu je možné dôvodne predpokladať, že PPP nebude v súvahe verejnej správy, ak po kroku 2 nemá:

- viac ako jedno ustanovenie VEĽMI VYSOKEJ dôležitosti, žiadne ustanovenia VYSOKEJ dôležitosti a viac ako dve ustanovenia PRIEMERNEJ dôležitosti; alebo
- žiadne ustanovenia VEĽMI VYSOKEJ dôležitosti, viac ako dve ustanovenia VYSOKEJ dôležitosti a viac ako jedno ustanovenie PRIEMERNEJ dôležitosti; alebo
- žiadne ustanovenia VEĽMI VYSOKEJ dôležitosti, viac ako jedno ustanovenie VYSOKEJ dôležitosti a viac ako štyri ustanovenia PRIEMERNEJ dôležitosti; alebo
- žiadne ustanovenia VEĽMI VYSOKEJ dôležitosti, žiadne ustanovenia VYSOKEJ dôležitosti a viac ako sedem ustanovení PRIEMERNEJ dôležitosti.

Ak má PPP kombináciu ustanovení VEĽMI VYSOKEJ, VYSOKEJ a/alebo PRIEMERNEJ dôležitosti, ktorá nespĺňa jedno z obmedzení uvedených vyššie, je silne pravdepodobné, že Eurostat príde k záveru, že projekt bude v súvahe verejnej správy.

V prípadoch, kedy limity uvedené vyššie nie sú splnené, avšak len v malej miere, Eurostat môže analýzu považovať za „nejasnú“ a na účely dosiahnutia záveru o štatistickom spracovaní posúdi rozsah kontroly, ktorú má orgán nad aktívom počas jeho ekonomickej životnosti. Posúdenie kontroly bude zahŕňať napríklad zváženie:

- rozsahu, v akom orgán určuje projektovanie a kvalitu aktíva a jeho údržbu a prevádzku; a
- či má aktívum zvyškovú ekonomickej životnosť po dátume zániku zmluvy o PPP, v rozsahu ktorej bude mať orgán úžitok z aktíva po tomto dátume.

Príloha: Tabuľka typických ustanovení zmluvy o PPP, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie

Tabuľka nižšie uvádza typické ustanovenia PPP, ktoré, ako je uvedené v kapitole 3, majú vplyv na štatistické spracovanie. Určuje tiež, či ustanovenie automaticky vedie k tomu, že PPP bude V SÚVAHE verejnej správy, alebo či má VEĽMI VYSOKÚ, VYSOKÚ, alebo PRIEMERNÚ dôležitosť pre štatistické spracovanie. Môže sa použiť ako referenčný bod pre krok 1 v metodike na dosiahnutie záveru o štatistickom spracovaní (pozri kapitolu 4). Je však dôležité uviesť, že uplatnenie kroku 2 metodiky (pozri kapitolu 4) môže spôsobiť zmenu kategorizácie ustanovení v porovnaní s tabuľkou nižšie.

Táto tabuľka by sa nemala používať samostatne ako nástroj na určenie štatistického spracovania PPP. Musí sa čítať v spojení s textom v kapitole 3, ktorý vysvetľuje konkrétne vlastnosti typických ustanovení zmluvy o PPP, ktoré majú vplyv na štatistické spracovanie. Súčasne je dôležité, aby používatelia poznali obmedzenia obsiahnuté v samotnej kapitole 3 (t.j. hoci kapitola 3 obsahuje prehľad komplexného súboru ustanovení v typických zmluvách o PPP, nemôže vziať do úvahy všetky skutočnosti, okolnosti a ustanovenia jednotlivých PPP).

	Odkaz na kapitolu 3	Automaticky V SÚVAHE	VEL'MI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍEMERNÁ dôležitosť
Téma 2: Projektovanie a výstavba aktíva					
Zodpovednosť za projektovanie: otázky prevzatia rizika orgánom popísané v téme 2.1	2.1			✓	
Dokončenie výstavby: otázky kritérií dokončenia popísané v téme 2.3	2.3			✓	
Dokončenie výstavby: otázky dokončenia po fázach a prevádzkových platieb v závislosti od fáz popísané v téme 2.3	2.3			✓	
Nedorobky: otázky popísané v téme 2.4	2.4			✓	
Náhrada nákladov orgánu: otázky popísané v téme 2.5	2.5			✓	
Téma 3: Prevádzka a údržba aktíva					
Zodpovednosť za prevádzku a údržbu: otázky zodpovednosti orgánu za údržbu popísané v téme 3.1	3.1			✓	
Normy prevádzky a údržby: otázky popísané v téme 3.2	3.2	✓			
Plán údržby: otázky týkajúce sa schválenia zo strany orgánu znižujúce riziko partnera, podľa popisu v téme 3.3	3.3			✓	
Plán údržby: otázky týkajúce sa požiadavky, aby partner vynaložil náklady, podľa popisu v téme 3.3	3.3				✓

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍMERNÁ dôležitosť
Fondy na údržbu: otázky týkajúce sa prevzatia rizika za fond údržby zo strany orgánu, podľa popisu v téme 3.4	3.4			✓	
Fond na údržbu: otázky týkajúce sa prevzatia odmeny z fondu údržby zo strany orgánu, podľa popisu v téme 3.4	3.4	✓			
Údržba: otázky týkajúce sa prijímania úžitku z úspor nákladov na údržbu zo strany orgánu, podľa popisu v téme 3.4	3.4	✓			
Téma 4: Platobný mechanizmus					
Úpravy za nedostupnosť a nízku kvalitu poskytovaných služieb: otázky popísané v téme 4.2	4.2	✓			
Definovanie dostupnosti/nedostupnosti: ustanovenia, ktoré nedefinujú dostupnosť/nedostupnosť podľa popisu v téme 4.3	4.3	✓			
Meranie dostupnosti a poskytovania služieb: otázka popísaná v téme 4.5	4.5			✓	
Zrážky za nedostupnosť: neuplatnenie princípu úmernosti podľa popisu v téme 4.6.1	4.6.1	✓			
Zrážky za nedostupnosť: nevhodné používanie váh priestorov a času podľa popisu v téme 4.6.1	4.6.1			✓	
Lehoty na nápravu: ustanovenie o neprimerane dlhých dobách opráv alebo nápravy podľa popísaného v téme 4.6.3	4.6.3				✓

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍMERNÁ dôležitosť
Nedostupné, ale používa sa: ustanovenia, ktoré znižujú zrážky o viac ako 50% podľa popísaného v téme 4.6.6	4.6.6				✓
Ospravedlňujúce dôvody: otázky týkajúce ustanovení o ospravedlňujúcich dôvodoch podľa témy 4.7.1	4.7.1			✓	
Prechodné obdobia: ustanovenie o neprimerane dlhých prechodných obdobiach podľa témy 4.7.2	4.7.2				✓
Tolerance/výnimky de minimis: ustanovenie o toleranciách s nezanedbateľným vplyvom podľa popisu v téme 4.7.3	4.7.3			✓	
Obmedzenia zrážok: ustanovenia, ktoré porušujú princíp úmernosti podľa popísaného v téme 4.7.4	4.7.4	✓			
Úpravy za používanie: ustanovenie o úprave prevádzkových platieb smerom dolu podľa popisu v téme 4.8	4.8			✓	
Zaradenie prevádzkových platieb na báze dopytu do pásiem: jednotková cena pásma najvyššieho používania nastavená na nulu alebo hodnotu blízku nule podľa popisu v téme 4.10.2	4.10.2	✓			
Zaradenie prevádzkových platieb na báze dopytu do pásiem: otázky pásiem vyšších úrovní používania a nižších úrovní používania podľa popísaného v téme 4.10.2	4.10.2			✓	
Garancie minimálneho používania alebo minimálnych príjmov podľa popísaného v témach 4.10.2 a 4.10.3	4.10.2 a 4.10.3	✓			

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍEMERNÁ dôležitosť
Téma 5: Ďalšie platobné dojednania					
Začatie prevádzkových platieb: ustanovenie o platiach, ktoré majú začať pred dokončením aktíva podľa popísaného v téme 5.1	5.1	✓			
Referenčné porovnávanie a trhové testovanie: ustanovenia, ktoré platia pre služby údržby podľa popísaného v téme 5.2	5.2	✓			
Referenčné porovnávanie a trhové testovanie: ustanovenia, ktoré nespĺňajú druhú a tretiu podmienku popísanú v téme 5.2	5.2			✓	
Náklady na energie a verejné služby: otázky ustanovení o delení rizík podľa popísaného v téme 5.3	5.3				✓
Indexácia: otázky popísané v téme 5.4	5.4				✓
Príjmy od tretích strán: Príjmy orgánu rovné alebo vyššie ako prahová hodnota 20% podľa popísaného v téme 5.5	5.5			✓	
Príjmy od tretích strán: Príjmy orgánu rovné alebo vyššie ako prahová hodnota 5% podľa popísaného v téme 5.5	5.5				✓
Preskúmania platobného mechanizmu navrhnuté na zmenu pridelenia rizika a odmeny v rámci zmluvy o PPP	5.10	Vyžaduje sa osobitná analýza			

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VEL'MI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍEMERNÁ dôležitosť
Téma 6: Prípady kompenzácie, úľavy a vyššej moci					
Rozsah a povaha prípadov: ustanovenia, ktoré nespĺňajú podmienky popísané v téme 6.1	6.1			✓	
Vyčíslenie kompenzácie/úľavy: ustanovenia, ktoré nespĺňajú podmienky popísané v téme 6.1.4	6.1.4			✓	
Prípady kompenzácie, úľavy a vyššej moci, ktoré sa riešia prostredníctvom verejnoprávnych ustanovení podľa popísaného v téme 6.2	6.2	Vyžaduje sa osobitná analýza			
Téma 7: Zmeny zmluvy o PPP					
Zmeny navrhnuté orgánom: otázky s kompenzáciou/úľavou pre partnera podľa popísaného v téme 7.1	7.1			✓	
Zmeny navrhnuté partnerom: povinnosť orgánu prijať zmeny podľa popísaného v téme 7.2	7.2			✓	
Téma 8: Zmeny zákonov					
Zmena zákonov: otázky prevzatia rizika spojeného so zmenou zákonov orgánom popísané v téme 8	8				✓

	Odkaz na kapitolu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍMERNÁ dôležitosť
Téma 9: Poistenie					
Uvedenie aktíva do pôvodného stavu: ustanovenie o ekonomickom teste uvedenia do pôvodného stavu podľa popisu v téme 9.2	9.2			✓	
Náklady na poistenie: ustanovenia o prevzatí celého rizika/ časti rizika/ prínosu zo strany orgánu v súvislosti so zmenami nákladov na poistenie, ktoré nespĺňajú podmienky popísané v téme 9.3	9.3			✓	
Nemožnosť poistenia: otázky určené v téme 9.4	9.4			✓	
Téma 10: Záruky a odškodnenia					
Záruky: záruky súvisiace s rizikami a odmenami podľa opisu v téme 10.1	10.1	Vyžaduje sa osobitná analýza			
Odškodnenia poskytované zo strany partnera: limity alebo vylúčenia odškodnení, ktoré nespĺňajú podmienky popísané v téme 10.2	10.2			✓	
Odškodnenia poskytované zo strany orgánu: odškodnenia za riziká iné než popísané v téme 10.3	10.3			✓	
Téma 11: Predčasné ukončenie zmluvy o PPP					
Ukončenie z dôvodu neplnenia zo strany orgánu: otázky týkajúce ukončenia spôsobeného neplnením orgánu podľa popísaného v téme 11.2	11.2			✓	

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍEMERNÁ dôležitosť
Téma 12: Kompenzácia pri predčasnom ukončení					
Ustanovenia, ktoré nezachovávajú záväzky pred ukončením, ako je popísané v téme 12	12			✓	
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nepĺnenia zo strany partnera: otázky pri neexistencii zmluvného ustanovenia podľa popísaného v prístupe 2 témy 12.1	12.1	Vyžaduje sa osobitná analýza			
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nepĺnenia zo strany partnera: ustanovenia o opakovanej verejnej súťaži, ktoré neberú do úvahy realizáciu projektu zo strany partnera podľa popísaného v prístupe 3 v téme 12.1 (prvá podmienka v zozname)	12.1	✓			
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nepĺnenia zo strany partnera: otázky s metodikou na odhad trhovej hodnoty zmluvy nespĺňajúcej podmienky popísané v prístupe 3 v téme 12.1 (druhá podmienka v zozname)	12.1	✓			
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nepĺnenia zo strany partnera: ustanovenia, ktoré nespĺňajú zostávajúce podmienky uvedené v prístupe 3 v téme 12.1	12.1			✓	
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nepĺnenia zo strany partnera: ustanovenia, ktoré neberú do úvahy realizáciu projektu zo strany partnera podľa popísaného v prístupe 4 v téme 12.1	12.1	✓			

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍMERNÁ dôležitosť
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu nepĺnenia zo strany partnera: ustanovenia, ktoré len čiastočne berú do úvahy realizáciu projektu zo strany partnera podľa popísaného v prístupe 4 v téme 12.1	12.1			✓	
Kompenzácia pri ukončení z dôvodu vyššej moci: otázka výpočtu kompenzácie podľa popísaného v téme 12.4	12.4				✓
Téma 13: Zánik zmluvy o PPP					
Pridelenie aktíva pri zániku: pridelenie aktíva orgánu (s plátbou alebo bez nej), kde nie sú splnené podmienky popísané v téme 13.2	13.2				✓
Stav aktíva pri zániku: otázka popísaná v téme 13.3	13.3			✓	
Téma 14: Finančné dojednania					
Úpravy úrokovej sadzby: otázky popísané v téme 14.2	14.2			✓	
Financovanie zo strany orgánu/verejnej správy vo výške rovnjej alebo vyššej ako prahová hodnota 50% podľa popísaného v téme 14.4	14.4	✓			
Financovanie zo strany orgánu/verejnej správy vo výške vyššej ako prahová hodnota rovná jednej tretine podľa popísaného v téme 14.4	14.4		✓		
Financovanie zo strany orgánu/verejnej správy vo výške vyššej ako prahová hodnota 10% podľa popísaného v téme 14.4	14.4			✓	

	Odkaz na kapitulu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍMERNÁ dôležitosť
Financovanie zo strany orgánu/verejnej správy do výšky (vrátane) prahovej hodnoty 10% podľa popísaného v téme 14.4	14.4				✓
Ustanovenie o zárukách na minimálne príjmy/minimálne používanie podľa popísaného v téme 14.5	14.5	✓			
Refinancovanie: Právo orgánu neobmedzene odoprieť súhlas s navrhovaným refinancovaním podľa popísaného v téme 14.6.1	14.6.1			✓	
Refinancovanie: ustanovenia, ktoré umožňujú, aby refinancovanie zvýšilo záväzky orgánu v rámci zmluvy o PPP bez jeho súhlasu podľa popísaného v téme 14.6.1	14.6.1			✓	
Refinancovanie: právo orgánu žiadať od partnera, aby zaviedol refinancovanie podľa popisu v téme 14.6.1	14.6.1	✓			
Refinancovanie: ustanovenia o delení zisku, ktoré nie sú v súlade s ktorýmkoľvek prístupom podľa popísaného v téme 14.6.2	14.6.2	✓			
Práva veriteľov na vstup: otázky so záväzkami podľa popísaného v téme 14.8	14.8				✓

	Odkaz na kapitolu 3	Automaticky V SÚVAHE	VELMI VYSOKÁ dôležitosť	VYSOKÁ dôležitosť	PRÍEMERNÁ dôležitosť
Téma 15: Vplyv verejnej správy					
Právo orgánu/verejnej správy na podiel na zisku rovný alebo vyšší ako prahová hodnota 50% podľa popísaného v téme 15.1	15.1	✓			
Právo orgánu/verejnej správy na podiel na zisku vyšší ako prahová hodnota jedna tretina podľa popísaného v téme 15.1	15.1		✓		
Právo orgánu/verejnej správy na podiel na zisku vyšší ako prahová hodnota 20% (do a vrátane podielu vo výške jednej tretiny) podľa popísaného v téme 15.1	15.1			✓	
Právo orgánu/verejnej správy na podiel na zisku vyšší ako prahová hodnota 10% (do a vrátane 20%) podľa popísaného v téme 15.1	15.1				✓
Práva orgánu na vstup: otázky popísané v téme 15.3	15.3				✓
Obmedzenia zisku alebo príjmov partnera: ustanovenia, ktoré obmedzujú zisk alebo príjmy partnera podľa popísaného v téme 15.4	15.4	✓			

Sekretariát EPEC
3 +352 4379-22022
5 +352 4379-65499
www.eib.org/epec
epec@eib.org

Európska investičná banka
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
3 +352 4379-1
5 +352 437704
www.eib.org

Európska komisia
EUROSTAT
BECH Building
5, rue Alphonse Weicker
L-2721 Luxembourg

Užívateľská podpora Eurostat
<http://ec.europa.eu/eurostat/help/support>